

312737

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ డిసెంబరునెల 19 వ తేది శుక్రవారము } సంచిక ౨౧౫
Vol. 17 } MADRAS, FRIDAY 19th DECEMBER 1930. } No. 215
శ్రీ ప్రమాదహానినామ సంవత్సర మాగ్గశిరమాస అమావాస్య

అమృతాంజనము

అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
బొట్టను బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే శుభము వట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే

వేలకువేలు యోగ్యత

పత్రములు పొందియున్నది

పంచభావ చీటీ జూచి కొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0

డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 లంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

తెల

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, భోర్లు, బొంబాయి.

ఇం డి యా గ వ ర్న మెం టు వా రి

పో స్టు ఆ ఫీ సు క్యాష్ సర్టి ఫికే ట్లు

యిపుడు రు 7-8-0 యిచ్చినవారికి 5 వత్సరములతరువాత

రు. 10 యివ్వబడును.

అనగా 100 కి రు 6-0-0 వంతున కాంపౌండువడ్డీ దొరకును.

దీనిపైన ఆదాయముపన్ను చెల్లింప నవసరములేదు. చేరినవారికి ఒకవత్సర మైనపిమ్మట వడ్డీతో

నహా రూపాయలు తిరిగి యిచ్చి వేయబడును.

4788

ఒక్కొక్కరు రు. 10,000 లకు మించకుండ

సర్టిఫికేట్లను కొనవచ్చును

క్యాష్ సర్టిఫికేట్ పద్ధతి నవలంబింపుడు. ప్రతిమాసమును కొంతడబ్బును నిలువచేసికొనుడు.

1930 సెప్టెంబరు 15 వ తేదీ నైనను అటుపిమ్మట నైనను ఇప్పటికేట్లు నవలంబింపబడుటకు ముందుగా అయిదు యేండ్ల వాయిదా పూర్తియగునట్టి
క్యాష్ సర్టిఫికేట్లు వలయువారు మరి 5 ఏండ్లవరకును సొమ్ము పుచ్చుకొనకుండ గోరినచో వా రటుల చేయుటకు అనుమతి ఇయ్యబడును. అటుల నిలువయుంచ
గోరువారికి రెండవ దఫా అయిదు యేండ్లలో మొదటి మూడుయేండ్లలోను 10 రూపాయల వెలగల క్యాష్ సర్టిఫికేటుకు మూడునెలల కొకసారి రెండణాల
వంతునను తక్కిన రెండేండ్లలోను మూడు నెలల కొకసారి మూడణాల వంతునను వడ్డీ యియ్యబడును. అయిదు యేండ్ల అనంతరమును ఆరుఅణాలు అదనము
బోసనుగూడా యియ్యబడును. వివరములకు యేప్రోస్ట్రుక్టిసునందైనను అడిగి తెలిసికొనవచ్చును.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి - బెజవాడ.
ఆంధ్రదేశముందు అతిప్రసిద్ధము లగు మా మం
దులకును మా పెద్ద కేట్లగునకును మా పుస్తక
ములకును నేడే వాయుడు. 3

కంపులు, వచ్చులు, మంచిముత్యములు వగైరాలకు
శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,
ఎన్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి 1
ప్రొ.వై.టరు, బెజవాడ.

ADVERTISERS PLEASE NOTE

Advertisers inserting advertisements under Box Nos. are advised that as from 1st January 1931, replies received will not be delivered by peon. Replies will be forwarded by post if required provided the sum of As. 4/- is paid at the time the advertisement is inserted, to cover cost of postage.

Replies for which As. 4/- for postage has not been paid will be retained in the Andhrapatrika office until called for by the advertiser or his representative.

Replies not claimed within a period of one month from the date of insertion will be destroyed.

స్వల్పధర! ఫలమధికము!! పూర్తితృప్తి!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు
లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముసలివారివరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, పడినెము, నగ్గు, గూరలు, కీకల
మచే కాళ్లు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయిండునొప్పి, అహారశక్తికామందు తలనొప్పి,
దలిబ్బరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. శ్రీలు ప్రసవించిన
నాడు, స్నానమునాడు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-8 తమలపాతలలో నమలి మింగవలెను.
సాంక్రామికరోగులలో నుండులననవారు, (దినము 1-2 మాత్రలను నీవించిన ఆరోగ్యదృఢాంగు లగుదురు
ఈమాత్రల సీసాలోగల అనుపావత్రమును చూడుడు. 800, మాత్రలు గల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతి
బొట్టులోదలను దొరకును. పోస్టుమాలకముగా 6 సీసాలు రు. 1-8-0, 12 సీసాలు 2-12-0, 25 సీసాలు రు. 5-8-0.

సారస్వతానవం: మెదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మెదడు దుర్బ
లములన గతిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి ప్రాణము
కల్పవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడనుపాడను ఉత్సాహమునింపును.
బలహీనలైన శ్రీలుగ నెత్తినడుము (నెత్తినోడు చాల మెత్తగానుండుటవలన) చూడవచ్చునది నడువనకాని పిల్లలకు సంజీవివంటిది
6 బొట్టుల సీసా 1-కి రు. 1-0-0 పోస్టుఖర్చులు కల్పేకము.

శ్రీసీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

THE ANDHRA BANK LIMITED.

Estd. 1923.

Head Office:
Branches:

Masulipatam.
Cocanada, Hyderabad (Dn.)

SEASON DEPOSITS

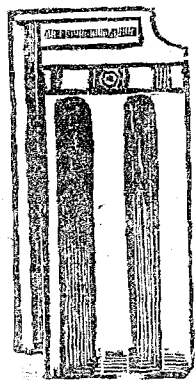
Are being received now at special rates of interest which may be ascertained from any office of the bank.

D. S. SASTRI, M. A.,
Secretary.

రామమోహనఫార్మసీ, అ బెజవాడ.

ఇందు వంట ఖజ్జరీ బొంబములు, భస్మములు, లేహ్యములు, ఆసనములు, అరిష్టములు, ఘృతములు, తైలములు, చూర్ణ
ములు, గుళికలు, మొదలగు సమస్త ఆయుర్వేద బొంబములు నులభి ధరలకు, విక్రయింపబడును. తొలకాకాబోర్డులకు, మానిసి
పాలిడోలకు, వైద్యులకు, వర్తకులకు ప్రత్యేక ధరలు కోరువారికి కృత్యిలాగు ఉచితము.

"పాండు మార్కు" పెంకులనే కొనుడు

సాగనునందు, ఉపయోగమునందు, మితవ్యయమునందు దీనికి నమాన
మైన ఇంటి వైకస్వ మరెద్దియు లేదు.

ఈ దిగువకంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది
స్టాండర్డు టైల్ అందు క్లే వరున్సు, లిమిటెడ్.

THE STANDARD TILE & CLAY WORKS, LTD.,

FEROKE,
ALWAYE,
BANGALORE.

వ జెంటు:—నాళం. రామలింగయ్య, కాకినాడ.

(Largest Indian Manufacturers)

కొన్ని జిల్లా ఏజెన్సీలు కాళిగానున్నవి.

లీవరుకాదని రుజువుచేయువారలకు సాము వాపసు

"జిప్సర్ లీవరు" రోల్డ్ గోల్డ్ ప్లేటు రిఫ్టు గ
డియారము దృఢమైనది. అందమైనది. 5 సం
త్సరములు గ్యారంటీ. రోల్డ్ గోల్డ్ ప్లేటు చెయిను
తో ధర రూ. 4-8-0. ఈ గడియారమును పా
గడి వందలకొలది సర్టిఫికేటు లివ్వబడియున్నది.

ప్రకాశం వాచ్ కంపెనీ, 18 లీటు నావుకార్ పేట, మద్రాసు.

"మానుమాన్ మం త్ర కవచమ్"

దిగంబరసాధువుంగవుని మహిమ గలది.

లోక మంతయు ఉద్ధరించుచున్నది!

ఎందరో లక్షలకొలది మానవులకోర్కెలకు పరశ్రసా
ద మై దిగంబర యోగిపుంగవుని మహిమంత్రములను ఎట్టి
అసాధ్యమైన కార్యములైన
కొనసాగునని అనుభవముపై
ప్రతిమనుజు డెవంగులే
గాక మాకు ఎప్పు యో
గ్యతాపత్రికలే నిదర్శనము

లని యెరుగనివారికి చెప్పి గర్వింపెదము. బ్రహ్మరాక్షసులు,
కాకినీ, డాకినీ, బాలారిష్టుములు మాయమగును. దీనులకు ధన
లాభము, వర్తకులకు వ్యాపార వృద్ధి, నిరుద్యోగులకు సదు
ద్యోగము, విటకాండ్రకు వేకికరము, బలహీనులకు వీర్యపటు
త్వము, విద్యార్థులకు బుద్ధి, గృహాండ్లకు సంతానము, రాజులకు
రాజ్యలాభము, ఏ కోర్కెలకైనను మాకు వ్రాసినచో ఆ
క్షణమందే భగవంతుడు మీకు శుభము చేకూర్చును. యెక్కువ
వర్తించుట మా కపమృతము. సంజీవీనియవారు దురదృష్టవంతుల
మని విచారించెదరు. ఈ అవకాశము ఎల్లప్పుడు చిక్కిడు.
రామకవచం, బంగారుది, రూ. 8. మహాపురుషుడు శనములకు
జీవముపోయు సమర్థుడు హనుమాన్ ది చెందిది రు. 8; రాగిది
రు. 2-8-0; బంగారు క్లతులం రు. 5. దాఖలా లేదా డబ్బు
వాపసిచ్చెదము; రుజువుపర్చవలెను.

వ.రా:—కోరకన్నా సం చేసి ఆర్డరు యివ్వవలెను.

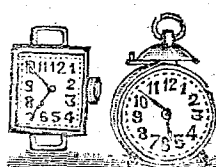
పండిట్ ఆర్యవైశ్య ఆశ్రమము

2

నాగానీ నది ఒడ్డున, చికాకోట్.

లీవరులేనియెడల వైకము

వాపసు చేయుదుము

రోల్డ్ గోల్డ్ లీవరు రిఫ్టు గడియారము
కొనువారికి టేబిల్ టాయింపీను
న్న చేతికి ధరించు రోల్డ్ గోల్డ్ చెయి
నతో సూ రు. 5-8 మాత్రమే. తపాల
ఖర్చు వేటు. వైగడియారములకు 5 సం
వత్సరములు ఉత్తరవాదము.

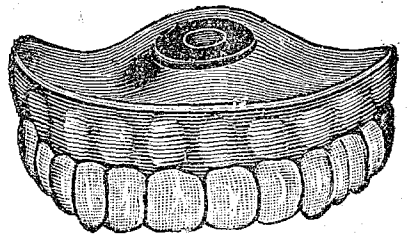
కె. నాదముని, అండ్ సన్సు,

168 చైనాబజారు, మదరాసు.

మదనకళ

ముప్పిడినము మున్నగు దురభ్యాసములవలన కలిగిన
నపుంసకత్వము, మేహనికాక్కిలము, నరముల నిసత్తువను,
కుక్కనవ్వుములను తగ్గించి, రక్తశుద్ధి, వీర్యవృద్ధి కలిగించును. 30
కులముల లేహ్యము 8-0-0.

ఆనందభార్యసీ, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా

డెంటాల్ సర్జను

డాక్టరు జి. కె. సాడె ఇ. డి. ఎఫ్. (పారిస్) రి
విద్యార్థి యైన డాక్టరు ఎచ్. ఎం. రావుగారు త్వర
లోనే ఆంధ్రదేశమునందు సంచార మొనర్చెదరు.
ఇతర విషయములకు ఈదిగవ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
మేనేజరు—

డాక్టరు ఎచ్. ఎం. రావు డెంటాల్ సర్జన్,

హైదరాబాద్, బెజవాడ.

పంజాబు ప్రభుత్వపు బడ్జెటు

కోటిరూపాయలు లోటు

లాహోరు, డిసెంబరు 17:—రాజ్యపు సంవత్సరపు బడ్జెటును తయారుచేయుటకు డిపార్టుమెంటుల అధికారులు పంపిన అంచనాలను పంజాబు ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించుచున్నార.

“ఆగ్రహాయన సూత్రక”

నాటకప్రదర్శనము నిషేధింపబడుట

బాలగాన, డిసెంబరు 14:—బాలగాననందలి సమగ్ర నాటకమండలివారు ఆగ్రహాయన సూత్రక యను నాటకమును ప్రదర్శించిరి.

మైసూరు శాసనసభ

పింగాణిగిన్నెలు తయారుచేయు ఫ్యాక్టరీకి 40 వేల రూపాయల గ్రాంటు

బెంగళూరు, డిసెంబరు 17:—పింగాణిగిన్నెలను ఇతర పింగాణి సామానులను తయారుచేయు ఫ్యాక్టరీని ఏర్పరచుటకు 40 వేల రూపాయల గ్రాంటును మంజూరిచేయవలయునని ప్రభుత్వసభ్యులు సోదించినను శాసనసభలో ఉపపాదనముగావించిరి.

అధికపరిశీలనలు మిగుల అసంకల్పితముగ నున్నవనియు అసమయమున రైతులకు నీడవర్తకులకు ప్రభుత్వమువారు కొంత అధికసహాయము గావించవలయునని డి. యస్. మల్లప్పగారికి తీర్మాన ముపాదించిరి.

విలంతువులకు వివాహము చేయవలయునని తీర్మానించుకొనుట

డక్కా, డిసెంబరు 17:—డక్కాయందలి చాకలివారు హైకోర్టు వేటిల రజనీకాంతదాసుగారి ఆధ్యక్షతన సమావేశమై ప్రస్తుతపు సంఘపరిశీలన ననుసరించి తమ సంఘము వందలి సంతానము లేక వయస్సులోనున్న విలంతువులకు మరల వివాహము చేయవలయునని తీర్మానము గావించుకొనిరి.

మలేరియామాత్రలు

కృష్ణానదికి దక్షిణమున గల పామరములలో గల కలియలేదు, కుద్రములలో సిద్ధముచేయబడిన సిద్ధానధను. మంత్రించినట్లు పనిచేయును. ఒక్కమాత్రమే శివరము పోవును. మాడుమాత్రలకంటె వాడవక్కరలేదు. నెల 20 మాత్రలు రు. 1.

ఆయుర్వేదకుటీరము, తణుకు, పశ్చిమగోదావరి.

లకోటా ప్రశ్నలు

5 ప్రశ్నలు వ్రాసి శిల్పవేసి పంపిన కవర చింపకయే పూజ చేసి, ఫలితములను వ్రాసి విశిష్టకవరకు కలిపి రు. 1—4—0 రి. టి. పంపుదును—వర్తమానం విదకా ఫలములు రు. 2—8—0. శ్రీ సరస్వతి జ్యోతిషాలయం, కాకినాడ.

లాహోరు మునిసిపాలిటీ

అధికారులపై నిందాలోపాలు

లాహోరు, డిసెంబరు 16:—లాహోరు మునిసిపాలిటీ యందలి పెద్దఉద్యోగులు లంచములు తీసికొనుచున్నారనియు పరిపాలనను బాగుగ లేదనియు ప్రజలధనము విచ్చలవిడిగ ఖర్చు పెట్టబడుచున్నదనియు గావించబడిన శేరాశోపణలను పరిశీలించ సానికన్వేషపాలనకాభిమతిగా రోక చారణసంఘము నేర్పరచెదనని తెలియుచున్నది.

పంజాబు ప్రభుత్వమువారు భూమిపన్నును తగ్గించుట లాహోరు, డిసెంబరు 16:—పంజాబునందు ప్రతివిద్యుత్తు ధరలు విపరీతముగ పెంబుచే ఈ ఒక్కపంటకు మాత్రము భూమిపన్ను నీటికి 15 జిల్లాలలో నాల్గవంతు తగ్గించుటకు పంజాబు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము గావించిరి.

ఆస్థనిస్థానపు వార్తలు

గనులలో పనిచేయుటకు అమెరికా కంపెనీలకు లైసెన్సుల నిచ్చుట పిఠావరు, డిసెంబరు 16:—గనులలో పనిచేయుటకు అమెరికాయందు ది స్టాండర్డు ఆయిలు కంపెనీవారికి ఆస్థక ప్రభుత్వమువారు లైసెన్సు నిచ్చిరని రుద్దితెలియుచున్నది.

తులసి—బిల్వ ఇవి తులసి—బిల్వ అను జాతీయమూలికలనుగూర్చి కాస్త్రవిషయకపరిశ్రమ చేసి వ్రాయబడిన ఉత్తమ గ్రంథరాజములు. ఈ మూలికల ఓషధీగూడు, వైద్య ప్రయోగములు, కాస్త్రచర్య, పురాణ వివరము వరకైతిలో వివరింపబడినవి. వైద్యులకు, ధర్మలకు మిక్కిలి ఉపయోగకరమైన గ్రంథములు. క్రానుసైబాన మంచి ఫెడరల్ కాలిఫోర్నియా ముద్రింపబడి గృహలక్ష్మి గ్రంథమాలలో ప్రథమద్వితీయ కుసుమములుగా ప్రచురింపబడినవి.

దుర్గా మెడికల్ హాల్ గవర్నరువేట, బెజవాడ. గనేరియా మిక్స్చర్ గ్యారంటీగా కి రోజులలో కుదుర్చును. (1) ఈ మందు పెగ్గోగములను నివారించి మూత్రము విడుదలచుచున్నప్పుడు గలగు పోట్టు, మంట, చురుకును యింజక్షన్ లతోను పిచికారీలతోను నిమిత్తము లేకుండ తవ్వక కుదుర్చును నీసా 1-3 రు. 3-0-0. మూర్చార్చిష్టము (2) ఈ మందు ఎటువంటి మూర్చనను ఎన్నివరకైనా తగ్గవలయునదియున్న మూర్చనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును నెలకు పరిపూర్ణ మందు రు. 3-0-0. పొడలకు తైలము (3) ఈ తైలము తైలపొడలసేగాక యితివరదము తైల పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జ, కర్పూరములగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును మామూలు సీటికి మార్చును. తైలము 1-3 రు. 1-0-0. ఏ టెంట్లు కావలెను.

అస్సాము గవర్నరుగారి పర్యటనము

దేశమునందలి అశాంతివిషయమై ప్రస్తావన

నాగాంగు, డిసెంబరు 16:—నాగాంగు మునిసిపల సంఘము వారి స్వాగతమును ప్రత్యుత్తర మొసగుచు అస్సాం గవర్నరు ఇట్లు చెప్పిరి:—“ప్రస్తుత ఆర్థిక పరిస్థితులవల్ల రైతుల కేర్వకెన ఇబ్బందలను తొలగించుటకు రైతులకు అప్పుల నిచ్చుటకు నీయ లేనంతగా ప్రభుత్వమువారు చింతిలుచున్నార.

రంగూణ, డిసెంబరు 17:—కల్లెటరుల 28 వ లేదన మాండలే నేమనువద్ద రైతులపట్ల తొలగించెను నేరము తెలి గాలియునుపడున ఆర్. యం దాసుకు ప్రార్థన మొసపడెను. పిగ విప్లవకుట్రలలో చేరినవారనియు విప్లవము పృథ్విచేయుటకు రంగూణకు పంపబడినయు పోలీసువారు సాక్ష్యము తెచ్చిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు ఈ సాక్ష్యమును వస్తులేదు గాని నిందితుడు ఎట్టి ఉద్యోగమునందు లేనందున ముంబయివరకెక్కి ఒక సంవత్సరకాలము జామీను ఇవ్వవలయునని ఉత్తర్వీ పిరి.

గ్రామస్థులు గ్రామముననుబును చంపుట రిరుచివాస్తవి, డిసెంబరు 16: వీరని గ్రామమునందెవల్ల కంగాడి అనునతడు మరి 16 మంది కలసి ఆ గ్రామపు మున సమున చంపించెనని వారిపై పిఠాగములు పోలీసువారు చార్జి పెట్టిరి. లాల్బాడి సభ మేజిస్ట్రేటుగారు కేసు విచారించి నెవమ్మ కోర్టులో విచారణ పొందునట్లు తీర్పు చెప్పిరి.

కలకత్తా, డిసెంబరు 16:—అంగ్లేయు వర్తకసంఘముల సాంవత్సరిక సమావేశము శేక్స్ పియో ముగిసినది. విదేశీ మూలముండి దిగుమతియును మద్దపానములపై గుంకపుటలు ఒక లేవిధముగ నుండవలయుననియు, ఆదాయపుపన్ను చట్టమును ప్రభుత్వమువారు సవరణగావించవలయుననియు కోరుచు తీర్మానములు గావించబడెను.

కొంపులు, పచ్చలు, పొదిగిన నగలు వగైరాలకు ఏకంసి చబిల్ దాసు అందు సన్యు, నీమకమలములు, నగలవర్తకులు, 112, 113 వైబాబజారురోడ్డు, మద్రాసు. 4

నోటీసు 1-1-1931 లగాయితు రెండునెలలకు (సు మారు 200 మణువులు) మేలురకం నెయ్యి సప్లై చేయగోరువారు 960 తులముల మణువు 1 కి ధర తెలియవరచుచూ నూరురూపాయల ధరావత్తుతో తమ పూరా పోస్టల్ విలాసము తెలుపుతూ “నెయ్యి టెండరు” అని టెండరు కవరపై వ్రాసి నడరు కవరును శీలుచేసి ఈ క్రింద చేవ్రాలుచేయు వారి పేర అడ్రసు చేసి 23-12-30 ది సాయంత్రం 5 ఘంటలలోగా చేరులాగు వంపుకోవలెను. ఏ టెండరుకుగాని కారణము తెలుపకనే త్రోసివేయటకు శ్రీ విచారణకర్తలవారికి అధికారము కద్దు. మంజూరైన టెండరుదారుడు వారి జూరు పుత్తెరువుచేసిన తేది లాగాయితు 5 రోజుల లోగా రూ 200 లు! డిపాజిట్టు నేరుగా చెల్లించి నడరు వాయిదాలోగా దేవస్థానం కచ్చేరిలో పుచ్చబడి నమూనా ప్రకారం సరియైన స్టాంపు కాగితం మీద ఖరారునామా వ్రాసియుయ్యవలెను. తిరుమల తిరుపతి తిరుచానూరు దేవస్థానముల కున్న నడరు దేవస్థానములకు సంబంధించిన యి తర కార్యాలయములకున్న నేరులో కల్త్రాక్తు స్వంతఖర్చులతో సప్లై చేయవలెను. (సం.) శ్రీ మహాంతు ప్రయాగదాసుజీ ని చారణకర్తల వారు.

మద్రాసు మార్కెట్టు రిపోర్టు

(19-12-1930)

స్వదేశీ మిల్లునూలు ధరలు

40 నెల నూలు (5 పౌనుల కట్టు) మధుర మిల్లు	రు 8-12-0
" " " " " " " " " " " "	రు 8-11-0
" " " " " " " " " " " "	రు 8-11-0
30 నెల నూలు (5 పౌనుల కట్టు) మధుర మిల్లు	రు 2-15-0
" " " " " " " " " " " "	రు 2-15-0
" " " " " " " " " " " "	రు 2-15-0
20 నెల నూలు (10 పౌనుల కట్టు) మధుర మిల్లు	రు 4-8-0
" " " " " " " " " " " "	రు 4-8-0
" " " " " " " " " " " "	రు 4-8-0
" " " " " " " " " " " "	రు 4-8-0

ఇతర రాగి రేకుల ధరలు

ఇత్తడిరేకులు (బాదం 1-1) "డిల్మాన్"	రు 192-టు 194
" " " " " " " " " " " "	రు 190-0-0
కాగితరేకులు (బాదం 1-1)	రు 240-7-0

సిమెంటు ధరలు

శ్రీలంకా (సెయింట్) బాదం 1-1	రు 10-8-0
" " " " " " " " " " " "	రు 8-2-0
ఇటాలియన్ (సెయింట్) బాదం 1-1	రు 9-4-0
" " " " " " " " " " " "	రు 2-4-0
జేనిక్ (సెయింట్) బాదం 1-1	రు 9-6-0

చక్కెర ధరలు

జాబ్ చక్కెర (రేడియేట్) బస్తా 1-1	రు 28-2-0
" " " " " " " " " " " "	రు 22-12-0
" " " " " " " " " " " "	రు 22-12-0
" " " " " " " " " " " "	రు 22-12-0

వేరు సెనగనూనె ధరలు

ఎస్సెన్షియల్ (1-వ రకము) బాదం 1-1	రు 68-0-0
" " " " " " " " " " " "	రు 60-0-0
" " " " " " " " " " " "	రు 58-0-0
" " " " " " " " " " " "	రు 67-0-0
" " " " " " " " " " " "	రు 95-0-0

వదును చేసిన తొట్ల ధరలు

అవుట్ (8-8) అకంట్రిన్	రు 0-9-6 టు 0-10-0
" " " " " " " " " " " "	రు 0-11-8 టు 0-12-0
" " " " " " " " " " " "	రు 0-10-8 టు 0-11-0
" " " " " " " " " " " "	రు 0-11-0 టు 0-11-6
" " " " " " " " " " " "	రు 0-12-0 టు 0-12-6
" " " " " " " " " " " "	రు 0-10-9 టు 0-11-2
" " " " " " " " " " " "	రు 0-10-9 టు 0-11-0
" " " " " " " " " " " "	రు 0-11-8 టు 0-11-9
" " " " " " " " " " " "	రు 0-10-6 టు 0-11-0
" " " " " " " " " " " "	రు 0-11-8 టు 0-11-9
" " " " " " " " " " " "	రు 0-8-6 టు 0-9-2
" " " " " " " " " " " "	రు 0-12-0 టు 0-18-0
" " " " " " " " " " " "	రు 1-4-0 టు 1-8-0

వేరు సెనగపప్పు ధరలు

మెడికల్ గ్రూప్ (ఫ్రెంచి బాదం 1-1)	రు 25-4-0 టు 26-0-0
పాదారకము	రు 24-0-0

వెండిబంగారముల ధరలు

వరుస 1-1 (బ్రాకుర)	రు 18-8-9
" " " " " " " " " " " "	రు 18-9-0
అంకారము కులం 1-1 (ఇంగ్లీషు బార్)	రు 21-11-0
" " " " " " " " " " " "	రు 21-5-0
వెండి 100 కులంల బార్ 1-1	రు 44-14-0
కులం 1-1	రు 0-7-9

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చింతామణి

(నటికము)

గ్రంథకర్త: పారనందిరామ శాస్త్రి గారు 0-12-0

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయము, మదరాసు.

ఆళ్వారు మహారాజుగారి

ఉపన్యాసము

(నిన్నటి తరువాయి)

ఇంగ్లండులో నా విశ్వాసమునకు దూరమైన వారు మిదేశములో ఇంగ్లండులో నా విశ్వాసమునకు దూరమైన వారిని గలరు. అందరికీ నే నాకు ఆసలేవిశ్వాసము లేదు. రెండవ వారు చాల నిండుకు పాలైనవారు ఈ మొదటి వారు విస్తృత చర్చతో గాత్రమోయని కొందరు సందేహింప వచ్చును. కాని యది సరికాదు. మిదేశమునకు వేసిన కాలమున నాయభిప్రాయము నేనిదివర కేమి సార్లు చట్టీకేవచ్చియుంటిని. కాని సాధారణముగా మిదేశమునకును దానికిని భేదమెప్పుడును నాకు కనబడలేదు. రెండవ విషయములో మిదేశమునకు వచ్చినవారే మోయని మిదేశమునకు వచ్చినవారు. కాని యిదియు సరికాదు. మిదేశమునకు వచ్చినవారు నాయభిప్రాయము. దీనినింకను నేను పరిశీలించవలసియున్నది. మానవ కోటినింకను, తన ఉన్న కోట్లలోను, మంచుగడ్డలలోను పట్టియుంచు నీ శీతకాలమున నూర్చి నేరకను అనుభవించవలసియున్నది. విషయ, సభలలోను, సంఘములలోను తలుపులు మూసికొని కూర్చుంటుంటే దీనిని నూర్చి నాకేమియు తెలియక పోయినది. ఈ మంచుగడ్డల మానవస్వభావములలో మరింత దళవరి తనము చాల్చునని నేను చెప్పగలను. ఇచ్చట గూడ, మరల, సామ్రాజ్యభేదము గూర్చి నేను మాటాడుచున్నావేమో యని మిదేశమునకు వచ్చినవారు గాక.

సామ్రాజ్యభేదము

"కాని యిప్పుడు నేను వాస్తవముగ సామ్రాజ్య భేదము గోరుచున్నాను. ఇచ్చట సమావేశమైయున్న ప్రధానమంత్రి మున్నగు నామిత్రులకు కొన్ని రహస్యములను నేను తెలుపగోరుచున్నాను. ఇట్లు వెల్లడించుటకు ఫలితమేమెనను సరే. నేను చెప్పుటకే నీకృత్యముచేసితిని. మేము వివరీతపు లెండలుగల దేశమునుండి వచ్చితి మనకొనుడు. కాని యిప్పుడెప్పుడు శీతకాల మొక్కొక్కప్పుడు మిదేశమునకు వచ్చితిమి. ప్రపంచముగా నుండవచ్చును. కాని మన సభాసభ్యులు మాత్రము చాల చెప్పగా నున్నది. వివరీతపు దేశము మన చర్చలకు సంబంధించినది కాదు. కాని యిచ్చట చాల సులభమైన మంటలకు వెదినవి, మియాలి కాలములో నిర్మలమును చల్లని గాలిని సంపాదించుకొనవలెనని మేము కాచికొనుచున్నాము.

రెండు తెలియని సభ అగమ్యగోచరము

రెండవ రహస్యమును నేను దెలుప నిశ్చయించితిని. అయ్యది రెండు తెలియని సభ. భావమేదియో దేలియుంటు లేదు. అగమ్యగోచరముగ నున్నది. మనము కూర్చున్న గదిని జూచుటకు ఎవరైన శ్రమను దీనుకొన్నచో అందున్న బల్ల గుండ్రముగా లేక కొత్త ఆకారముగ నున్నదని కనుగొనెదను. ప్రత్యేకముగ 72 కాళ్ళున్నవి. ఈ సభకు ఆహ్వానించ బడిన సభ్యుల సంఖ్యతో పోలిచేయుటకో యన 72 కాళ్ల నున్నది.

కాని సభ్యుల సంఖ్య బల్ల కాళ్ల సంఖ్య నోడించినవి. మూడవదియు కడపటి రహస్యమేదనగా, ఈ సభ ఒక కమిటీని నియమించినది. ఇందులో ఆలోచించవలసిన విషయము తెన్నియో ఎందరికో సంబంధించియున్నవి. అందుచే ఈ కమిటీ మరల ఒక సభగా ఏర్పడినది. మరల ఈ సభ అంతయు ఒక కమిటీగ ఏర్పడినది. దీనికి సర్వసభ్య సమావేశమని పేరీడిరి. ఈ సభల రహస్యములను బయల్పెట్టుచున్నాడనని ప్రధానామాత్యుడు నాపై నేరము నాకోపించుచో నాకు ఏమియు తెలియదని బెప్పుచున్నాడు. నేనీ సభకు ఇండియానుండి బయలుదేరి వచ్చినపుడు నా ప్రజల ఆశీర్వాదముతో బోవుచున్నాడనని వారితో జెప్పియుంటిని. సంగతి సందర్భము తెలుసు న్నను, ముప్పాదానంతో భారత సమస్యను పరిష్కరించుటకు ప్రయత్నించుచో జయప్రదముగ సమస్య పరిష్కారము కాగలదని నిశ్చయముతో వెదలివచ్చితిని. అట్టి ఫలితములు భారతదేశము ఇంగ్లండుతో మునుపకు భేదకరముగ నుండగలవు. యధాకర్తవి నేను కాంతి, పురోవృద్ధి పరస్పర ప్రేమానురాగమునకు పాటుబడెదను.

మొనకటికప్పుములను మరచిపోవలెను

"నేటి భారతదేశపు స్థితిగతులను గూర్చి మన మందరము నెరుగుదుము. ఇంగ్లీషువారి నిరబద్ధిత్వము, భారతీయుల సహాయమునకు కష్టములన్నిటిని చాటుగలిగితిమని గూడ మనకు తెలియును. మన (రాజ్యాంగ) భవననిర్మాణమునకు మనవికృతముండి కట్టుచిట్టులైన పునాదులను సంపాదించుకొనిపోగలమని గూడ నెరుగుదుము. ఈ సందర్భమున నామిత్రులందరికిని నేను 1932 సం. జూలై 14 నా యువశ్వాసమును జ్ఞాపకమునకు లేగోరెదను. గలిగించినదానిని అట్లే చేకరించుటకు సులభమయినది ఆయన చెప్పెను. మొనకటి మిదేశములన్నిటిని మరచిపోడు. భవిష్యత్తులో అన్ని పరిస్థితులందును పరస్పరము సహాయమునకు పోవలెను. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు రాండ్ లెటర్ సభలో నూచింపబోవు స్వపరిపాన విధాన మెట్టిదైనను అది చాలవరకు భారతీయుల యాశీయుల కనుకూలించినదై యుండవలెనని నేను చెప్పగోరెదను.

నిర్బంధవిధానము నిలువదు

ఇట్లు కానినో ఇంక మిగిలినది మిలిటరీ పోలీసు పరిపాలన మాత్రమే. తీవ్ర నిర్బంధ విధానమును కొంత కాలమువరకు సాధ్యము కావచ్చును. కాని యెడతెగకుండ నిర్బంధముల సాగించుట యసాధ్యము. భారతదేశములో రాజకీయాధికారములను నిలిపియుంచుకొనుట కన్న, భారతీయులలో, అత్యంత సన్నిహితము, స్నేహపూర్వకమునకు ఆర్థిక సంబంధమును గలిగియుండుట బ్రిటిషువారి కెక్కువ లాభకరము. అసియానై పాకసారి చూచినప్పుడు, అచ్చటి దేశములలోను పానులై చేలకేసున్న మానసిక పరివర్తనములు మనకు కనబడగలవు. కాని భారతదేశమున ఇర్విక్ ప్రభువు కలడు. ఎన్ని కుపాసలనో యెదుర్కొన్న ప్రతిష్ట నతడు గడించుకొనెను. ఇంతయున్ను, సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు మాదేశమునెటులు నుంచిన యాదర్శము విషయమున మాత్రము ఆతడించుకయు చలించలేదు.

డొమినియన్ స్టేటు

డొమినియన్ స్టేటు అను పదము కొందరిపట్ల నొక జాతిగా పరిగణించియుండవచ్చును. కాని మా దృష్టినిబట్టి, సామ్రాజ్యములో నుండి, బ్రిటిష్ దేశముతో సహకార మొనర్చుచు, బ్రిటిషువారి స్నేహపూర్వకముగ సహాయముతో, స్వతరీ పాలనాధికారముల సమభివృద్ధి యనవలెనని దీని కరము. ఇంతకుంటే ఎక్కువ యరముగాని తక్కువ యరముగాని దానికి లేదు. ఇది శీఘ్రముగా లభింపవలయుననియే నాయాశ. అందుకే నా ప్రయత్నము. నే డిది తక్కిన సమస్యల నన్నిటిని మూలకుద్రోసి నైచి ప్రేమితులగుటచే న్యాయముల నాక్రమించుకొన్నది.

భారతదేశము ప్రపంచసమస్యలను పేషింపజాలదు

"ఈ విషయమును గూర్చి ముగిచుచు, నేనొక్కడంతో మును మాత్రము చెప్పగోరుచున్నాను. ఈ మహోద్యమములకు నడుమనుండి మేము వీనిపట్ల నుపేక్ష వహించవలము. ఈ సందర్భమున కు మృదులగు నంకెల ను దాహరించుటతో నేను కాలక్షేపము చేయును. కాని యొక్క సంగతిని మాత్రము చెప్పెదను.

ఆళ్వారు సంస్థానాభివృద్ధి

1908 సం. 11 లో నేను సింహాసన మెక్కినది మొదలు నేటి వరకును, నా ప్రజలయొక్కయు ఉద్యోగులయొక్కయు సహాయమున నా యాదాయము 30 లక్షలనుండి 55 లక్షలకు పెరిగినది. మేము న్యాయ కాళును కార్యనిర్వాహక కాళునుండి వేరు పరచితిమి. కట్టడములకై 20 లక్షలు వెచ్చించితిమి. రోడ్లకై 30 లక్షలు ఖర్చుపెట్టితిమి. ఇప్పటికి నా రాజ్యములో 160 మైళ్లకుంటే యొక్క ఒక కోడలు కలవు. చెరువులకై 50 లక్షలు ఖర్చుపెట్టితిమి. ఉచితముగా విద్య నొపంగుచున్నాము. నా సంస్థానములో ఇదివరకు హిందూ మహమ్మదీయ విభేద ముండలేదు. ఈ రెండు లెగలవారికిని గూడ మతవిద్య కేర్పాట్లు గలవు.

హైస్కూలులు ఉన్నత పాఠశాల సమగ్రముగ కళాశాలగ ఏర్పడినది. దీనికి సహాయభూతుడు నేడీ సభలో నున్న గవర్నరు జనరలు ఏజంటు. ఇదివరలో 8 పురపాలకసంఘము లుండెను. ఇప్పుడవి 31 సంఘములైనవి. నగరాభివృద్ధికి నగరనిర్మాణమున కవదిలత్తుల రూపములకు ఖర్చుపెట్టిరి. ప్రతిగ్రామమున పంచాయితీసంఘము లున్నవి. గ్రామస్వయంసేవకై లన్నిటిని ఈ సంఘములే నిర్వహించుచున్నవి. ఈ కాలమున దేశసేవకు రాజుగారి నిమిత్తము నానైస్యమువిన రెండుకోట్ల రూపములను ఖర్చుపెట్టితిమి. బోయరు యుద్ధములోను, చీనా, ప్లాగ్ డెన్డర్ గరంగములందు నా సేనలు జేసిన సేవ నేను నామిత్రులకు బంచెట్టిన కరపత్రమువలన నువ్వుక్తుమగును. సామ్రాజ్య సేవనైస్యమును నెలకొల్పినవారిలో ప్రథములు నాజనకుడే. దీనినానే నేను భారతనైస్యమును నెలకొల్పితిని. నేన లివును రెండింటిలైనవి. నేనీవి చేయుగల్గినను ఈ కొంచెమైనను నా ప్రజల ప్రేమను, భక్తిని చూడగోనుట చేతనే చేయుగల్గితిని.

చర్చిలుగారి ప్రసంగము

నిన్న నేను కామన్సు సభ కేగితిని. పనిలేనివారి సమస్యనుగూర్చి మిత్రభుక్త్య ప్రధానామాత్యుడగు రాంకే మగ్నో న్నాల్లుగారిని సభ్యులు తీవ్రముగ ప్రశ్నించుటకు జూచితిని. అన్నిటికంటే మనోహరమగు యువశ్వాసమును మిలో ఒకరు గానించిరి. అందాతకు మున్నోలీలకు, డిక్లేరులను, నిరంకుశాధికారము) గూర్చి గూడ ప్రస్తావించిరి. తమపూర్వము ఈ మస్యలనుగూర్చి ఇంతకుంటే త్వరితగతినీ పరిష్కరించి యుండెడివారనువాదముతో చర్చిలుగారు గూడ అంగీకరించిరి.

నిరాశాసంజనితముగు భారతజాతియోద్యమము

ఈ సందర్భమున యభిప్రాయభేదము ప్రబలియుండు రాజ్యాంగ విషయములకు చర్చించబోను. కాని, స్థితిగతులు మిక్కిలి పెల్లగ మారుచుండినచో, నొక్క గొతున లక్ష్యమును

దేశమునకు మానవ పుష్కలము. నీ నిదివరలో నొకసారిని దే
వియన్నట్లగ ఇండియా యందలి ప్రస్తుతపు యుద్ధమును నిరా
శ్రమబలమున జనించినదని చలించుచున్నది. ఈ తరుణమున
యసాధారణముగ మహత్కర్మము నొనరింపవలయును. (విశాల
మీసే చీ బాల్కన్ యిద్దగలగవలయునని భావము) మేము
భిక్షుకులవలెగాని, కోర్కెలవలెగాని వచ్చియుంటిమని కాదు.
లక్షలనుచుండుట స్థితిగ తులనము ముఖ్యము నను,
నిర్మోగములుగాను, స్వచ్ఛమగు చలుపులకే మేమువచ్చి
యుండుట. ఇండియాగాని, లేక మానవసంస్థలుగాని కొన్ని
హక్కుల నేటులైన సాధింపవలెనని స్వార్థపరత్వమున గభిల
సింది మేటటుకు వచ్చియున్నందువలన గాదు. యిటుల మహా
త్కర్మము జనగవలయు ననుచుండుట, తమకు దెలిసియున్న
టుల, ప్రధానమూర్తి వర్తా, తామును, తమ ప్రభుత్వమును
నెరింగియున్నటుల, యే! ఇంగ్లాండుతయు నెరింగియున్న
టుల యీయనకులవలనయనున మహత్తరముగ కాగల్గింప
వలె జరిగినవో, మాదేశము చాలకాలము ఆదేశ పురుషులవలన
యలవ ర కు సా శ్రా జ్యము నం దు
కృత జ్ఞత గల్గి యున్నట్టి యా,
సంక్షిప్త నొందియున్నట్టియు, విశ్వసనీయ మయినట్టియు నను
భాగముగ (బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములో) నుండగలను. ఇటుల జరు
గవో నేమిసంభవించునని యాలోచించుటకు నాకు భయము
నేయున్నది. కాని ఇండియా యందను ఇంగ్లాండు నిలవ
వాంఛించుచున్నదని నే నెరుంగుదును నాన యాశుభావ్యమగు
మున కీకరుణాను నింగ్లాండు తార్కాణము జూపించియున్నది
గాన, ద్రౌపదపురిగ చూట్టాడును మాదేశముగూడ మీయండ
నిలువగలదని మీకు నేన ననుకము బుట్టించగలను. ఎట్టి కిచ్చ
పరిస్థితులయినను నడయి పనిండు. ఎట్టి కలహములైన చలరేగ
నిండు, కాంతివనుయనున గాని పుణ్యభివృద్ధి జరుగు నవకాశము
వరుగాని, శ్రేయోభిలాషియు భాగస్వామినివలె మీ యధి
నికేయలందలి మణులవలె, వాడబ్యాభివృద్ధికిని, కాంతి, యైక్య
లక్ష్యములను పొందుటకునుగూడ ఇండియా మీయండ నిలువ
గలదని చెప్పగలను.

**దేశమునకు మంచిదిగాన సమాఖ్య
కంగీకరించితిమి**

కాండులేటిలు సమావేశములో నాతోటి ప్రతినిధులుగ
నన్ను సంస్థానాధీశ్వరులకును, మరికొందరికి నిచులందు సహప
గలుగుట నాకభ్యుపసాద్యకేయము. వీలనన, యీశ్వర
శేషన్ (సమాఖ్య) ప్రశ్ననగూర్చి చర్చింపవలసిన సమానా
ధీశ్వరులను అందరి కష్టపూరితులను, ఆపాయములను, లాభము
లను, అన్నిటిని దెలిసియే యాపనికి బునియున్నారను.

పెనిసను కవివాక్యము

నా కాండులేటిలు చట్టును జగద్విఖ్యాతులగు పురవ
శ్రేష్టులు వరసగా నుద్ఘోషించిరి. వారు బ్రహ్మాండమున
కంతకునగూడ ఆదర్శప్రాయము కాదనుచురు.

అని పెనిసను కవివాసిన వాక్యము యీ సభకు బాగు
గా నవ్వయింపదగియున్నదిగాన నీసందర్భమున నీవాక్యమును
స్మరింపవలెనను యిచ్చ నాకు కలిగినది.

పొలిటికలు డిపార్టుమెంటు

ఈ కాలముగూర్చి గూడ నేనియక ముచ్చటించి విర
మింప గోరకున్నాను. ఈ కాలంలో పనిచేయుచున్నవారిలో
యీ దేశమునందు మాకు ముఖ్యమైన హితులగువారు కొందరు
కలరు. మాకు కష్టములు తెలుపించినపుడు చాల సారులు దైన్య
ముతో మాపక్షమున నిలచి మాకుతోడ్పడినవారు కొందరుకలరు.

భారతీయులలో అభిప్రాయభేదములు

ప్రపంచమునం దన్ని దేశములందువలెనే మా దేశమునందు
గూడ ప్రజలలో అభిప్రాయభేదములు కలుపు. కాని నీటిని
గులభుగానే పరిచేసికొనవచ్చును. అందులకు కొంతదీర్ఘ
లోచనయును ఆత్మగౌరవమును మాత్రమే ముఖ్యవసరములగు
ను. అందువలన సంస్థానములలో నత్యధికముగ సంప్రప్తి కలుగుట
యేగాక అందరిని అత్యధికముగ పోషించును కలిగించునట్టి
మంచికార్యములను పొలిటికలు డిపార్టుమెంటువా రొనరిం
చుటకుగూడ అవకాశము కలుగగలను.

“ఓ ప్రభువా! కొంతని విశ్వమానస సోదరత్వమును
ప్రపంచమున కంతటికి వోధించెడు
నీమాతృ, భూతదయాప్రపూర్ణముగ నొకరాజ్యము, ప్రేమ
స్వరూపుడును పరమపరిత్రుతునగు నొకప్రభువు, పకల జగ
జ్జనకుడును మోక్షాధిపతియునగు నొకదైవము, అధీశ్వరుడగు
నొకరాజు, కష్టానుభవముల ఖడ్గమును ద్వేషానల హృదయమును
భూతము నాచిందును” అను వాక్యములతో నేను నిరమింప
గోరెదను. ఈవాక్యములలో నేను ప్రధానమంత్రికిని బిలువ
ప్రభుత్వసభ్యులకును స్పష్టమైనము నుపపాదించ గోరెదను”
అని ఆర్వోరు మహారాజుగారు నుడివెరి.

**రాష్ట్ర మెక్సనాల్కాగారి
ఉపన్యాసము**

ఆర్వోరు మహారాజుగారు ఉపన్యాసమును ముగించిన
పిమ్మట రాష్ట్ర మెక్సనాల్కాగారు కవశ్యించిరి.

“మోలాండోలను గ్రహించుటకు కాజుతులను,
రాజపుత్రులను గ్రహించుటకు మోలాండోలను మాత్రమే సమ
గలు” అను వాక్యముతో మెక్సనాల్కాగారు ఉపన్యాసమును ప్రా
రంభించి ఆర్వోరు మహారాజుగారి పరిపాలనను చాల ప్రశం
సించిరి.

ప్రయత్నములగూడ గౌరవప్రదములగు పరాజనముల
లోను స్కాట్లాండు దేశవర్తన చదువులవలన భారతదేశపు
రాజపుత్రులభావప్రపంచమును ఉత్సాహమున మనము పరిగా
గ్రహింప గలుగుచున్నాము. ఇప్పుడు మనల నెదుర్కొనుచున్న
మాత్రన కాలచక్ర మెట్టిరూపమును ధరింపనున్నదో నేనితడు
ప్రపంచపరాలనుగాని భారతదేశీయులు కోరుచున్న విషయమును
బ్రిటిషువార్ల మెంటువారును బ్రిటిషువారలనునాడను నూడ
పూర్తిగా గ్రహించియే యున్నారు. భారతదేశముయొక్క
ఆధికారము కొరకును బాధ్యతకొరకును భారతీయులు ఉప
యోగించుకొనగలిగిన వానినన్నిటిని తమ భావిభాగ్యము తమ
పాపములలో నేయున్నదని భారతీయులు గ్రహింపగలరుటకు
సహాయభూతములగు వానినన్నిటిని గూడ భారతీయుల కిచ్చు
టకే బ్రిటిషువారు కృతశ్రమ్యులై యున్నారు.

రాజ్యాంగవిధానములు యెన్నడును గూడ నేదాండుల
వలన నిర్మింపబడియుండలేదు. ధీమంతులందఱు కలసి పని
చేయుట వలన నేనిర్మింప బడినను. భార
తీయులు అనభవమును చరిత్రలోగల పరిచయమును ఆధికము
గా బడయగలుగుట వలననే గతాగతములను మేళింపచేసి జా
తీయ స్వాతంత్ర్యమును మాత్రమే గాన యథార్థముగ స్వాతం
త్ర్యమునుగూడ వారు బడయగలరు అని మెక్సనాల్కాగారు
నుడివెరి.

వెడ్డిపుడుదెనుగారి ప్రసంగము

“భారతదేశాభివృద్ధికొరకు ప్రయత్నించుటకు యిప్పుడు
లండనునగరమునకు వచ్చిన భారతీయ ప్రముఖుల కందరికిని
నేను కృతజ్ఞుడను తెలుపుచున్నాను. యీసహాసభ అతి విప్రుల
నను అతి ప్రబలమునగు సమన్వయకటకే దీని అభివృద్ధి
నిరోధించగలిగినది మరేదీయునుగూడ నుండకలదు.” అని
వెడ్డిగారు నుడివెరి (రాయలూరు)

కృహలక్ష్మీ

స్త్రీల సచిత్ర మాసపత్రిక
సంపాదకులు.
డాక్టరు కే. యా. శేసరి
ఏడాదిచందా రు. 4. మాత్రమే
'గృహలక్ష్మీ' కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు నెం. 752
ఎన్కూరు, మదరాసు.

మద్రాసుపం దెములు

1930-31 సం॥రము

వింటర్ మీటింగ్

శనివారము 20-12-1930

**శ్రీ గుడిపాటి
వెంకటాచలంగారి**

పుస్తకాలు
'క్రి'—దీనిలో శ్రీగుడిపాటి వెంకటాచలంగారి

సాంఘికాభిప్రాయాలు, ప్రజలకు ఉపయోగించునట్లు సాంసా
రిక విషయాలు వివరింపబడ్డాయి 200 పేజీల పుస్తకము.

వెల. రు. 1-0-0

'మా కర్మమిట్లాకాలింది'—కన్నీటి
కాల్యలో కథలనుండిన కథలు: 150 పేజీల పుస్తకము.

వెల. రు. 0-12-0

దైవ మిచ్చినభార్య—200 పేజీల నవల.

వెల. రు. 1-0-0

డిసెంబరు ఆఖరులో గా తెప్పించుకొనువారికి మాడుపు
స్తకములు కలిపి పోస్టల్ ఓర్డరు నెం. 2-8-0 లకు పంపబడును.
మేనేజరు:—రజతా ప్రెస్, తెలూరి,
గుంటూరు జిల్లా, అని వ్రాయవలయును.

అందమైన వెండ్రుకలకు

మీ వెండ్రుకల యందను చాలభాగము పరి
శుభ్రపరుచుటపై నాధారపడియున్నది. సామాన్య
సబ్బు నుపయోగించుటచే వెండ్రుకలకు వెళును
దనము నిచ్చి, తలపైన చుండువ్యాధి ప్రారంభమై
వెండ్రుక లన్నియు ఊడిపోవుటకు ప్రాకంధ
మగును.

మీకు చక్కని వెండ్రుకలు గల తలను కోరిన,
యథమును వారమునకొకసారియైనను వెండ్రు
కలను రైట్స్ కోల్ టార్ శాంపూ పోడితో శుభ్ర
పరుచుడు.

**WRIGHT'S
COAL TAR
SHAMPOO
POWDER**

ఉచితము! రైట్స్ కోల్ టార్ వారి 12 సబ్బు
శేషము పంపినవారికి రైట్స్ పేరింగ్ స్క్రీమ్స్ను,
20 శేషము బంపినవారికి యొకపెట్టె శాంపూ
పోడిని బహుళ యువ్యగలము. బయట యెచ్చు
నేయబడిన శేషము మాత్రమే పోస్టుబాక్సు,
నెం. 760, బొంబాయివారికి పంపవలెను.
పోస్టల్ కోరకు ఒకఆజాబ్బిగ ను పంపును.

సోల్ ఏజెంట్లు:—
టి. యస్. ఆర్. గెల్బర్,
17 ఎ, అర్మీనింగ్ వీధి, మదరాసు.

రాండుటేబిలుసభ

ఫెడరల్ కృషి సమితి సమావేశము

లీమస్మితుగా రద్దయిత వహించుట

లండన్, డిశంబరు 18:—ఈడు ఉదయమున మొదటి ఉపసభ్యులు లేక ఫెడరల్ రాజ్యాంగవిధాన నిర్మాణ ఉపసభ్యుల ఫెడరల్ కృషి సమితి లీమస్మితుగా రద్దయిత వహించుట జరిగినది.

ఇండియా

గవర్న మెంటుకు సంబంధించిన విషయములు

ఫెడరల్ గవర్న మెంటుకు సంబంధించిన విషయములలో చేర్చబడనట్టియు బ్రిటిషుయండియాకు సంబంధించినంతవరకు యిటువైపుగా ఇండియా లేక మెంటు గవర్న మెంటు యొక్క పరిశీలనక్రిందనే యుండవలసినట్టియు విషయములను విడిచియుటను గూర్చియు ఈడు చర్చ జరిగినది.

సంస్థానాధిపతుల ప్రతినిధుల అభిప్రాయము

“బ్రిటిషు గూడ ఫెడరల్ విషయములలో చేర్చబడుట మంగీకరించబడుముగాన బ్రిటిషు గూర్చిన చర్చతో మా కట్టి సంబంధము లేదు. అవసరము కలిగినపుడు మాత్రము మేము నా అభిప్రాయములను తెలిపెదము” అని సంస్థానాధిపతులు తెలిపిరి.

అవలంబింపవలసిన పద్ధతి (ప్రాసీజరు)ని గూర్చిన చర్చతోనే ఈ ఉదయమున పని పరిపూరినది. ఈ ఉపసభ్యుల యింతల రేపు జరుగను.

ప్రాంతీయ సమితి

నియోజకవర్గాలను నిర్ణయించుట కేర్పర ప బడిన (ప్రాంతీయ సమితి) ఉపసభ్యులనుండి చూపు బద్ధుగా గూడ నొక పద్ధతిగా నియమింపబడెను. పద్ధతుల నియమావళి పూర్తియైనది. ఈ ఉపసభ్యుల గూడ రేపు జరుగను.

నాన్ రెస్ట్రెక్టెడ్ ప్రాంటీయరు సమితి

సరిహద్దురాష్ట్రమును గూర్చి ఆలోచించుట కేర్పర ప బడిన యీ ఉపసభ్యులనుండి ఉడుగా గూడ నొక పద్ధతిగా నియమింపబడెను. ఈ ఉపసభ్యుల మధ్యాహ్నము జరుగను.

దరిమిలవా ర్

ఈ ఉపసభ్యులయొక్క మొదటి సమావేశము ఈడు మధ్యాహ్నము ఆర్యర హెండర్సన్ గారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగినది. పద్ధతినిగూర్చి ఈడు కొంత చర్చ జరిగినది. ఈ ఉపసభ్యుల యింతల 29 వ తేదీని జరుగను. ఈలోగా కార్యవిధానము నిర్ణయపడును. (రాయటకు)

రాండుటేబిలుసభ సర్వ సభ్య సమావేశము

డిశంబరు 29 వ తేదీని జరుగనుండుట

లండన్, డిశంబరు 18:—రాండుటేబిలు సభ సర్వ సభ్య సమావేశము యీ నెల 29 వ తేదీని జరుగను. (రాయటకు)

సర్ భూవేంద్రనాథ మిత్ర గారి ప్రయాణ మాగిపోవుట

నేడు బయలుదేర లేదు

లండన్, డిశంబరు 18:—

సర్ భూవేంద్రనాథమిత్రగారు ఈడు యండియాకు బయలుదేరవలసి యుండెనుగాని నేడాయన బయలుదేర లేదు. కనీసము వారమురోజుల వరకైనను ఆయనకు రాండుటేబిలు సభలో నింకను పని యుండును. ఇంకను హెచ్చు కాలము వరకు గూడ సుందరిని వచ్చుననియు తెలియుచున్నది. (రాయటకు)

బర్మా విభజనమును గూర్చి యుభావేగారి అభిప్రాయము

బర్మాను విడదీయుటయును బర్మాకు డొమియను స్టేటును నిచ్చుటయునుగూడ జరుగవలెను

లండన్, డిశంబరు 18:—“ఉడపటిసారి జరిగిన రాండుటేబిలు సర్వసభ్య సమావేశములో బర్మావిభజన సమస్య మరల మొదటికి వచ్చినందున బర్మావారిలో సంతోషమును ఉద్ధితమును చాల అధికముగ చూస్తుంది. బర్మాకు విడదీయుట యొక బర్మాకు డొమియను స్టేటును నిచ్చుటయునుగూడ జరిగినట్లేనని బర్మావారికి సంతృప్తి కలుగదు అని మావిలేఖరితో యుభావేగారు తెలిపిరి. (రాయటకు)

ఇండియను ప్రభుత్వమున బాధ్యతను గూర్చి మెక్ డనాల్డు గారు మోసమును వహించుట

మాంచెస్టరు గార్డియనుపత్రిక విమర్శ లండన్, డిశంబరు 18:—

“అత్యంత ప్రాముఖ్యతగల ఒక గొప్ప సమావేశమున కథ్యక్షుడుగానుండ గలిగిన యోగ్యుడగు పురుషుడు చేయవలసిన కార్యముల నన్నిటిని రాండుటేబిలు సభాధ్యక్షుడగు రామ్సే మెక్ డనాల్డు గారు చాలవరకు నెరవేర్చిరి. ఉపన్యాసమునిచ్చిరి. ఉపసభ్యులలో అధ్యక్షత వహించిరి. చెక్ కర్సులో విందుచేసిరి. కాని యిండియా ప్రభుత్వము నందు బాధ్యతను నెలకొల్పుటను గూర్చి మాత్రమే స్వల్ప సూచనను చేసియుండలేదు.

ప్రధానమంత్రిగా ప్రకటన చేయవలెను

ఈవిషయమున ప్రధానమంత్రిగా మెక్ డనాల్డు గారిక ప్రకటనను చేయువరకును తక్కిన సమస్యలన్నియునుగూడ సందిగ్ధతలోనే యుండును గాని యేనమస్యయునుగూడ పరిష్కరింపబడదు.

బర్మా విభజనము

ఇదివరకు పరిష్కరింపబడినట్లు భావింపబడిన బర్మా విభజన సమస్య గూడ మరల మొదటికి వచ్చినది.

హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య

ఇండియా ప్రభుత్వమునందుగూడ బాధ్యత నెలకొల్పబడు నని దొరతనమువారు వాదనము చేయునంతవరకును హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య పరిష్కరింపబడదు. తమకు కలుగ నున్న లాభ మిట్టిదని ప్రతినిధులు స్పష్టముగా గ్రహించగలుగువరకును యెట్టి త్యాగమును చేయుటకు నెవ్వరును సమ్మతించరు. అందులో హిందువులును మహమ్మదీయులును బాత్రికా సమ్మతించరు, అని మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రికలో ప్రధాన వ్యాసమునందు వ్రాయబడెను. (రాయటకు)

ఎం. ఆర్. జయకరుగారు పార్లమెంటు భవనమునందు పన్యసించుట

వార్తా మిలినుగా రద్దయిత వహించుట

లండన్, డిశంబరు 18:—నిన్న రాత్రి పార్లమెంటు (కామన్స్) భవనమునందు వార్తా మిలినుగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగినసభలో ఎం. ఆర్. జయకరుగారు పన్యసించిరి. ఆసభకు పార్లమెంటు (కామన్స్) లు మిక్కిలి హెచ్చుమంది వచ్చిరి.

కాంగ్రెసు శారు రాండుటేబిలు సభను బహిష్కరించుటకుగల కారణము

“రాండుటేబిలుసభను జతపవలెనని భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారే 1924-25 సంవత్సరములలో కోరియుండిరి గాని అప్పుడు యీసభ జరుపబడలేదు. నేడేసభ జరుపబడుచుండినదితో పాల్గొనుటకు వారు నిరాకరించిరి. భారతీయులు కోరిన విషయములు వెంటనే నెరవేర్చబడుటలేదు. చాల కాలాంతరమైన పిమ్మట వాటిని నెరవేర్చుచుండటవలనను అట్టివాని నన్నిటిలో భారతీయులు వెక్కిరించుచు తిరస్కరించి యున్నారు. ఈరాండుటేబిలు సభయందు కాంగ్రెసువారి కెట్టిసమ్మకములేదు, దీనివలన నెట్టి లాభమును కలుగదనియు వారు దృఢముగా విశ్వసించుచున్నారు.

ఇప్పుడైన వెంటనే బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము నెలకొల్పినట్లేగాని భారతీయుల కెట్టి విశ్వాసమును కలుగదు

భారతీయులకు బ్రిటిషువారిపైని మరల సమ్మతమును కలుగజేయవలెనని బ్రిటిషుదొరతనము వారు వెంటనే తమ సంకల్పమును విస్పష్టముగా ప్రక

టించవలెను. భారత దేశమునందు వెంటనే సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత పరిపాలనము నెలకొల్పబడునని తమ యే ప్రకటించవలెను. అందులకు ముఖ్యవసరములగు తీర్మానములుగూడ వెంటనే ఆమోదించ బడవలెను. మేము వేచియుండజాలము

అన్ని విషయములను పరిష్కరించువరకు మేము వేచియుండవలెనని కోరుట నిష్ఫలము. అతి సూక్ష్మ విషయముల నన్నిటినిగూడ వివరముగా లండన్ లోనే పరిష్కరించుటకు మాకు తీరుబడిలేదు. మా దేశీయులు దీనిని బడయుటకు దీక్ష బూనినా అట్టి రాజకీయస్వాతంత్ర్యము మా దేశమున కిట్లుబడునని బ్రిటును దొరతనమువారిచేత వాదనము చేసినచో నటుపిమ్మట సావకాశముగా నా వివరముల నన్నిటిని పరిష్కరింపవచ్చును.

హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య కొరకు

వేచియుండ బనిలేదు

హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య మన్నగు అల్ప సంఖ్యాక సంఘముల సమస్యలన్నియును పరిష్కరింప బడువరకు భారత స్వతంత్రపాలనమునుగూర్చిన ప్రకటనను చేయుటకు వేచియుండ బనిలేదు. “భారతదేశమునకు సంపూర్ణాధిపత్య స్వాతంత్ర్యము (ఫుల్ సోవరైగ్నటీ) ముఖ్యముగా వెంటనే యిచ్చబడవలసి బ్రిటును దొరతనమువారిచేత సుప్రసిద్ధముగా ప్రకటించినచో అల్పసంఖ్యాక సంఘములకు సంతృప్తి కరముగ రితిని సాంఘిక సమస్యకు పరిష్కరించుటకు మేము కృషిగా నున్నాము” అని హిందూ నాయకు లిదివరకెట్లు ప్రభుత్వమువారికి వాదన మొనరించినావా.

ఈప్రకటన చేయుటకుండుట చాల ప్రమాదకరము

సాంఘిక సమస్య యింకను పరిష్కరింపబడలేదను మిషమీద బ్రిటును దొరతనమువారిచేత సుప్రసిద్ధముగా ప్రకటనను చేయక పోయినచో అది మిక్కిలి ప్రమాదకరముగు పొరబాటు యగును.

ఈమిషమీద ప్రస్తుత మిప్రకటనను చేయుటకుండా నిరోధించవలెనని కొంతమంది ప్రయత్నించుచున్నారనిగూడ నే నెరుగుదును గాని యిది చాల అనుచితముగు కార్యమేయగును.

డొమినియను స్టేటుగూడ అల్పసంఖ్యాకముగాని పూర్ణాంశముకాదు

“మా దేశమునందలి వివిధ రాజకీయపక్షములలో యితర విషయములందు భిన్నాభిప్రాయములుండినను డొమినియను స్టేటును కోడలనట్టి విషయమున నెట్టిభిన్నాభిప్రాయములులేవు. డొమినియను స్టేటుగూడ నల్పసంఖ్యాక మే యగునుగాని పూర్ణాంశముకాదని సైతము ఒకపక్షము వారిభిప్రాయపడుచున్నాడు.” అని జయకరుగారు నుడిపిరి. పిమ్మట భారతీయుల వాంఛితముల నన్నిటిని వివరించిరి. (రాయటకు)

కొందరు బొంబాయి ప్రముఖులు జయకరుగారికి తంతివార్త పంపుట

నర్ లాలూభాయి శామల్లాను, జి. కె. దేవధారు, కె. నటరాజనుగార్లు పంపిన తంతివార్త

బొంబాయి, డిశంబరు 17:—“భారత స్వరాజ్య విధానమునుగూర్చి సందిగ్ధములను పరాస్పరాపేక్షములు వన వార్తలు హెచ్చుగా వివరముచున్నవి గాన మేము మా అభిప్రాయమును మీకును యితర ప్రతినిధులకునుగూడ తెలుప గోరుచున్నాము.

1. బ్రిటిషు యండియా యంతయు నొక భాగముగానే యుండవలెననిగాని పూర్ణాధికారములగల భిన్న రాష్ట్రముల సమదాయముగా నుండగూడదు.

2. ఇండియా ప్రభుత్వమునందు ఆర్థిక వాణిజ్యశాఖలు గూడ బాధ్యతగల మంత్రులకే వశపరచబడవలెను.

3. ప్రధాన హక్కులు, హిందూ కార్యము, పత్రికా స్వాతంత్ర్యము, వాక్స్వాతంత్ర్యము సమావేశ స్వాతంత్ర్యము మన్నగున పన్నియును చట్టమునందే చేర్చబడవలెను.

4. అల్పసంఖ్యాక సంఘముల సమస్యను పరిష్కరించుటలో కీ|| శే|| గోక్షేగారు వెనుక చేసిన సూచనల ప్రకారమే పరిష్కరింపబడును. ప్రత్యేక నియోజక వర్గముల నేర్పరుచుచు లోపములను సమష్టి నియోజనములందు జనరలు (ఎలక్షన్స్) పూర్తిచేయవలెను అని గోక్షేగారు సూచించినావారు. ఇది నటేజు గారు ప్రకటించిన గ్రంథములో నున్నది. ఈ తంతివార్తను వికనీత మహారాజా, శ్రీనివాసశాస్త్రి, జి.పి. నెల్లూరు, నెలకా, గార్లము యితర మంత్రులకును గూడ చూపించగోరెదను అని దేవధారు నటరాజు శామల్లానుగార్లు సంతకములు చేసి జయకరుగారికి తంతివార్త పంపిరి. అ. ప్రె.

హైందవ జాతీయ వికాసమును గూర్చి కొన్ని సిద్ధాంతములు

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రధానామాత్యుని యువనాశ్రమము (మరికొన్ని వివరములు)

ప్రధానామాత్యుడు

ఆంధ్రప్రదేశ్ నెంబరు 18:—ఆంధ్రప్రదేశ్ మహారాజావారి తాము నింపాపనము నభ్యసించిన రోజుయొక్క 27 వ వార్షికోత్సవ సంవత్సరమున గిట్టినరోజులో విందు జరిపిరి. ప్రధానామాత్రు రాష్ట్ర ప్రజలకు రాసందర్శనను సులభపరచుటకు, తాము రాండు పాటలు సమావేశమును గూర్చి యెరిపింపవలయునని చెప్పబోమని బల్లిగిరి. కాని వారికిని మాటలను మాత్రము దొరకగోరిరి. ఇండియా దేశ మేమి కోరుచున్నదో, బ్రిటీషు ప్రభుత్వము (బ్రిటీషు పార్లమెంటు కూడగని వానమృతము) పూర్తిగ నెరిగియున్నది. ఇండియా సరియగురీతిని యుపయోగపరచుకొనగల ప్రతియధికారమున, తమ భావిగతియంతయు తమ చేతులో నేయున్నదని హైందవులు గ్రహించునట్లు జేయుగల పకలవిధమైన బాధ్యతను, తనవ్యక్తియ వికాసన వలసజే జనించిన దివ్యజ్యోతి సహాయమున పురోగమమును సాగించుచు పేరు ప్రతిష్ఠల నిండియా సంపాదించుకొనగల శుభదినము నెదురుచూడగలక క్రిష్టియే బాధ్యతవలన జనించునో యా బాధ్యతను ఇండియా కొనగ వారు కృతఃకృత్యులై యున్నాడు.

ఇండియా దేశముయొక్క యా భావిదేశ హైందవచరిత్ర యందలి కీర్తికరములను ఘట్టములవలె గౌరవప్రదములుగ నుండవలెను. మినుచునలను గానింపవచ్చును. వానినిగూర్చి ప్రపంచముల గానింపవచ్చును. మీ కోర్కెలను ప్రకటింపవచ్చును. కాని, ప్రభుత్వస్వరూపము హైందవులయొక్క ప్రతిభను, వారి యవసరములకును సరిపోయినదైనచోగాని వారా ప్రభుత్వమును సులభముగ నడుపజాలరు. రాజ్యాంగ ప్రకాశికలు నేదాంతులచే నిర్మింపబడజాలవు. బుద్ధిబలమును, అనుభవమును, పూర్వచరిత్రయును వానికి స్వరూప మొనగగలవు. నివృత్తమును, సంకుచితమును నగు నిర్మాణ కల్పమును గాక, మీ యాశములకు సరియగు రూపముగ నుండగల నిర్మాణ కల్పమునే నిరూపించు హైందవ రాజకీయ భవనమును నిర్మించుకొనుట కిండియా కదనోసంకులలో మేము సహాయ మొనరింప నభిలషింతుము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ మహారాజు ఇండియా కోరునదేమి?

సామ్రాజ్యవాదంతో సమభాగస్యామినివలె చరింపగల బ్రిటిషు దేశముయొక్క స్నేహ పూర్వక మగు సహాయంతో తమదేశమును తాము పరిపాలించుకొను హక్కు నేగాని, అంతకు మించిగాని, తక్కువగాని హైందవుల మరేమియుకోరచుండుట లేదని తాము నమ్ముచుంటిమని ఆంధ్రప్రదేశ్ మహారాజావారు బల్లిగిరి. బ్రిటిషు, ఇండియా దేశములు తండును గర్వపడదగిన వహతార్గ్యము నిరుదేశములును కలిసి నిర్వర్తింపవలయుననియే వారు కోరుచుండిరి. (బి. ఆ. నై.)

హిందూ మహమ్మదీయ సమన్యన పరిష్కరించుట

మితవాదపక్షమువారి సారీ పూనుకొనుట

ఆంధ్రప్రదేశ్ నెంబరు 18:—హిందూ మహమ్మదీయ సమన్యన పరిష్కరించుటకు భారతదేశమునందలి ప్రతినిధు లీసారి కాశ్చిక ప్రక్రమణమును గడిగిరి. హిందువులలో తలనులుగా నన్ను వారు కొందరు నిన్ను మధ్యాహ్నము సమావేశమై యీ విషయమునుగూర్చి చర్చించిరి. వారిక విత్తబిడంబడికను సిద్ధపరచి మహమ్మదీయ ప్రతినిధులకు పంపగలరె. (1) సమిష్టినియోజక వర్గములు, (2) పంజాబు కాసనధలో మహమ్మదీయులకు 10% కి 55 స్థానములు. (3) ఇండియా కాసనధలో 100 కి 33 స్థానములు (4) సింధు దేశమును బొంబాయి నుండి విడదీసి నవో సింధు లో మహమ్మదీయుల ప్రాతినిధ్యమునుకూడ తగ్గింపవలసియుండుట (5) వంగ రాష్ట్రమునందు ప్రాతినిధ్యమును గూర్చి వంగరాష్ట్ర ప్రతినిధులే పరిష్కరింపవలెను. (6) తక్కిన రాష్ట్రములలో యిట్లున్న తారతమ్యమునే యుంచుట. అను నివిషయములపై వాదాగ పడి మరల రాయదారమును జరుపుటకు వీరు నిశ్చయించిరి. వంగరాష్ట్ర ప్రతినిధులకు గూడ తాత్కాలికముగా సమాధానము కదిలినదనియే తెలియచున్నదిగాని డాక్టరు మూడే జయకాగార్లకి నూచలతో నెట్టి సంబంధము లేదు.

ఈ విషయముగూర్చి సంతకములు చేసినవారి పేర్లు త్రి. హ. వి. ఎస్. శ్రీనివాసకృష్ణ, సర్. తేజబహదర సత్రా, సర్. సి. నెటల్వాడు, హెచ్. పి. మోడీ, సర్. క. పు. స్థి. జ. హ. ం. గి. గు. బాదపు, సర్. సి. పి. రామస్వామయ్యగారు, సర్. ఫిరోజ్ సెత్తా, బానూ, నివాసబహదరు పి. రామస్వామి మొదలగు, యాలనేటు గార్ల పుడే యావిడంబడికపై సంతకములు చేసినవారి పేర్లునున్నది. ఇంకను చాలమంది హిందూ ప్రతినిధులుగూడ సంతకములు చేయవచ్చుననియు, మొత్తము భారత ప్రతినిధుల సంఖ్యలో సగమునందయైన సంతకములు చేసినవో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునుగూర్చి ప్రకటన చేయుటకు దొరతనమునా క నెంతమాత్రము వాలస్యముచేయ వలం దదనియును చాలమంది ప్రతినిధులు తలచుచున్నాడు. ఇండియా ప్రభుత్వమున బాధ్యతను నె: కొల్లుటను గూర్చి చర్చ ఈవిషయమును గూర్చి యావారమునందే ఫెడరలు ప్రెస్సుకు సమకమిటీలో చర్చ జరుగగలదని యివరకు తెలిపెను.

దేవు గాని ముందగు వారమువరకు యావిషయమును గూర్చి చర్చ జరగదనియే యిట్లు తలచుచున్నది. (బి. ఆ. నై.)

హైందవ పార్లమెంటు

మరికొన్ని సమావేశములలో నొకరు రాజీనామా నిచ్చుట

ఆంధ్రప్రదేశ్ నెంబరు 18:—హైందవ పార్లమెంటునందు మొదటిసారి సమావేశమైనప్పుడు శ్రాత్రుత్వంత్రివర్గమువారి ప్రకటనకై ఆందరు ఎదుగు మానునుండిరి. గవర్నరు మోటువారికి పార్లమెంటులో మెకారిటీబల మొకవగ కుగలదని యాగావించు నుండిరి. కానికొమైర్ అను మంత్రియు మరియొకరు అండిర్ నెక్రటరీలును తమపార్టీ వారి యజ్ఞవిషయించి రాజీనామా లొసగిన ప్రకటింపబడెను. వీరు నెక్రటిస్తు పక్షమువారు. ఈపక్షమువారు మంత్రివర్గమునకు సహాయము చేయ నిరాకరించుట యొక గొప్పవిచ్ఛేదముగా పరిగణించవచ్చును. (గూటర్)

మేజరు జవరలు వాల్టరు క్లారెన్సుగారు చరిపోయిరి.

హిందూదేశము మాత్రమే గొప్పతరగతి సబ్బులను చౌకగా తయారుచేయగలదు, యూరప్ దేశము కాదు

సాధనవస్తువులకై, హిందూదేశమునకు గల సహజసంపత్తి మరియొకదేశమునకు లేదు కాని, ఈ దేశమునందున్నత దాగ్ర్యము మరియొకదేశములో లేదు. ఇతర దేశములు మనఖర్చుతో భాగ్యవంతులగుచుండ, మనము నిస్సహాయులమైనట్లు కన్పట్టుచును.

ఉదాహరణముగా సబ్బులవిషయమై చూడుడు. గొప్పతరగతి సబ్బులను చౌకగా తయారుచేయుటకు, భారతదేశమునకున్నంత అవకాశపరిస్థితులు యూరపుఖండములో ఏదేశమునకు లేవు. సబ్బు జంతుశ్రావ్యమునదిగాని లేక కాక సంబంధమును నూనెలనుంచి గాని తయారుచును. తిలకులకాన, యూరపులో జంతుశ్రావ్యము ఎక్కువగా ఉపయోగింపబడుచున్నది. ఆదేశములో ఘోడ్రోజి నేవ్ కో అనబడు మ: దూవికిప్పు తక్వత, వెన్నుబలముగా చేపమునెల వాడబడుచుండుటజేసి, ఆప్తుల జంతుశ్రావ్యము చాలా తక్కువని విశేషముచున్నది. నూనెగి: జలు యూరపుదేశములోనికి హిందూవలై రాదేశములనుంచి ఎక్కువ ఖరీదుకు ఎగుమతిచేయబడుచున్నది. మంచి జంతుశ్రావ్యము, కాకములలోనితీయబడిన నూనెలు ఈ విధముగా యెక్కువఖరీదుకు గిట్టుట వలన యూరపులో చాలమంది సబ్బుచేయువారు, జంతువధశాలలలో పారవైచిన మిఠల అసహ్యకరమున చేతనవస్తువులను ఉపయోగించుచున్నాడు. (సబ్బుచేయు విషయములో గాడుగారి పుస్తకమును చూడుడు) మరియూ, చచ్చిన ఆవులలోను, పందులలోను గల శ్రావ్య మొదలగు చమురుపదార్థములను వీధులలో యూడ్యబడిన జంతుసంబంధముగు వస్తువులను కాచిన్ని, ఉపయోగించుచున్నాడు (1928 సం. డిసెంబరు నెల 'నెంబిఫీక్' అమెరికా 489 పేజీ చూడుడు.)

యూరప్ దేశములో తయారుగు సబ్బుల గొప్పకీరీదుకు వారి గొప్పలాభములను కలుపవలసియున్నది. దానికింకను మోతకాల్చి, మధ్యవర్తుల లాభపములు, దిగుమతిపన్నులు వగైరా కలుపవలెను. కాబట్టి విదేశ సబ్బులు చౌకగా యుండేయడం జరుగుచున్నది.

గొప్పతరగతి సబ్బులను తయారుచేయుటకు కావలసిన నూనెగి: జలు విశేషముగా భారతదేశములో ఉద్భవింపుచున్నది. హిందూదేశములో తయారుకాబడిన గోద్రేజిగారి కాకసంబంధమైన టాయిలెట్ సబ్బుల్లో లన్నియు జంతుశ్రావ్యము చేరలేదని అభయ విషయబడినది. గొప్పతరగతి సబ్బులు అనగా 1, 2 నెంబర్ల సబ్బు బిల్లులు అన్నివిదేశ సబ్బుబిల్లులకంటె నాణ్యమయినవి. ఎందువల్ల సనగా సాంత్రాడినుంచి తీయబడిన సారము బాజికాయానుంచి తీయబడిన నూనె, ఇంకను చర్మమునకు మృగుత్వము నిచ్చేడి వివిధములగు వస్తువులు ఇందు కలిగినవి. విదేశములనుంచి దిగుమతి కాబడిన ఉత్తమయిన సబ్బుబిల్లులతో తలకూగడివి గోద్రేజిగారి చౌకరకపు సబ్బుబిల్లులు. అవి పూర్తిగా పశుధ్వయు, కారము, షోరము మొదలగువాటిలో చేరలేదు.

2—11—1928 లేద "టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా" పత్రికలో, విదేశపు చౌకసబ్బుల సపయోగించుట వలన, హిందూదేశములో భయంకరమైన చర్మవ్యాధులు ప్రబలించునని చెప్పబడియున్నది.

డాక్టరు ఆనిలిసెంటు, రవీంద్రనాథటాగోరు కవీంద్రుడు, సర్ ఫిరోజ్ సి. సెత్తా, సర్ పురొత్తమదాస్ టాకూర్ దానుగార్ల తావునంది క్లాఫింపదగిన యోగ్యతాపత్రములు వర్చి యున్నవి. బొంబాయి, స్టోరిసునగరములలో స్టోపార్ముచేయుచున్న ఫ్రెంచి జ్యాయోరు మాన్ టోసెఫ్ వాన్ ప్రార్లుగారు ఏమి చెప్పినాంటే, "నాచర్ము మిగుల సున్నితమైనది. కను అనేకమైన యూరపు, అమెరికాదేశపు సబ్బుబిల్లుల సపయోగించితినిగాని గోద్రేజిగారి సబ్బుబిల్లులే ప్రశస్త మయినవని కనుగొంటిని. నేను స్టోరిసునగరమునకు వెళ్లుచున్నప్పుడు యూరపులో నాయుప యోగాధమై గోద్రేజిగారి సబ్బులను నావెంట గొనిపోవుచున్నాను.

జర్మనుదేశపు, చర్మవ్యాధి నివారణోపాయ ప్రత్యేకవైద్య లోక డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. "మీ నె 1 కు సబ్బులను విడువక యుపయోగించుచున్నాను. నా ఆభిప్రాయములో, అది ప్రపంచ మెల్లరిచేతను అంగములోను, ఆరోగ్యములోను కొనినాడబడవచ్చును.

మేజర్ డిక్కిన్సన్ ఇట్లు వ్రాసివారు. "గర్న మెంటు కెమికల్ యనలైసర్, "గోద్రేజిగారి సబ్బులు అన్నివిధములను మంచినీ" గమనింపుడు

హిందూదేశములో గల సబ్బు చేయువారి: జంతుశ్రావ్య ఉపయోగించెదరు. గోద్రేజిగారిచే తయారుకాబడిన అన్ని టాయిలెట్ సబ్బులను కల్తీలేదనియు, కేవలము హిందూదేశపు శాకాహార సంబంధముగు నూనెలచే తయారుకాబడినట్టివియు నై యున్నవి.

SOLE AGENTS:—
NADIRSHAW, PRINTERS & CO.
125, Esplanade Road, Bombay.

విదేశవార్తలు

యునైటెడ్ గారి ఆనారోగ్యము

లండన్, డిసెంబరు 18:—కే. యునైటెడ్ గారికి కొంచెం జ్వరము కలుగజేసి విద్యుత్తును మానుకొనిరి. సైనిక బోలీసరు పరిష్కారణ విందుకు గొడవ పోలేను. ఎవరికు జ్వరము పోవులేదు. భయ మేదియు లేదనుచున్నారు.

న. శా. ముగ నున్నది

యునైటెడ్ గారి కిప్పుడు నయముగ నున్నదని యాంగ్ల భవనమునండి అధికారులు ప్రకటించిరి. (రూటరు)

రవీంద్ర కవిచంద్రుడు

వచ్చేవారము లండను జేరును

లండన్, డిసెంబరు 18:—లండనులో మహాకవి రవీంద్రుని పురస్కారము రవీంద్రనాథుడు ఇచ్చుచున్నాడు. అతని జుట్టును రవీంద్రుడు ఆరోగ్యమును గాంచుచున్నాడని ఆమె రికానుండి అతనికి తెలిపిచ్చెను. వచ్చేవారము రవీంద్రుడు లండనుకు రావచ్చు ననుకొనచున్నాడు. (రూటరు)

రంగులచట్టము

ప్రభువుల సభవారి సూచనను కామన్సుసభవారు ఒప్పుకొనుట

లండన్, డిసెంబరు 19:—ప్రభువుల సభవారు సూచించినట్లు రంగుల చట్టమును ఇంకొక సంవత్సరము అమలు జరుగునట్లు కామన్సు సభవారు అంగీకరించిరి. (రూటరు)

ఆకాశమార్గమున తపాలును గొంపోవు నేర్పాటు

అభివృద్ధికొందవలయునని లండను వాణిజ్యమండలి వారు గోరుట

లండన్, డిసెంబరు 17:—ఆకాశతపాలా యేర్పాటు నభివృద్ధిపొందుటకు గూర్చియు, నందులో యాభివృద్ధిగ రాత్రి వేళలండుగూడ తపాలావిమానము లెగురవలసిన యావశ్యకతను గూర్చియు నిర్ణయించుటకు పోస్టువార్డుల జనరలుగారికడకు లండన్ వాణిజ్యమండలివారియొక్క ప్రతినిధులు రాయ బారము వెడలిరి.

సర్ రాబర్టు మెక్లేగ్ గారు ఇండియాకు వెడలు ఆకాశ తపాలు విమానములయొక్క వేగము సగటున తక్కువగ నుండుటను వేరొక్క సి. యం. రు. లకు కారణము ప్రమాణిమకూడ తపాలాతోబాటు గొంపోవలయుండుట యేయని నుడిచిరి. రాత్రిపూట ప్రయాణికులు విమానములందుకును వెళ్ల బాలకుండిరి. ఇండియాకును, ఇంగ్లాండుకును నడుమగల దూరములో కొంతమట్టుకు రాత్రిపూట ప్రయాణము జరుగునో, కలకత్తాను మూడురోజులు, ఒకపూటయందే చేర వలెయిన వర్తకనుండలివారు నమ్ముచుండిరి. ఇండియానుండి వచ్చినయనుండి, తూర్పునకును, ఇండియా కవతలను నడిచి ముగను శాకాశమార్గమును నిశ్చితము కాకుండుటను మెక్లేగ్ గారు చెప్పినది. ఈ విషయమునందొక యంగీకారము కుదు రుట యావశ్యకమను సంకతిని ఇండియా ప్రభుత్వమువారి దృక్పథమును దెలియని లీన్ స్మిత్ గారిని వారు కోరిరి.

పోస్టుమార్టరు జనరలుగారి జవాబు

తక్కువగా స్టాంపు లంటింపబడియున్న యుత్తరము లను బహుశాను నిబంధనకు రద్దుపరుపవలయుననెడి సూచన విషయములో ఇండియానుండి జవాబున కెదురుమాచుచుంటి నని లీన్ స్మిత్ గారు జవాబుననుచు బట్టెరి. ఇండియాలో పుష్కలమునండి చూపునకు ఆకాశమార్గమును విధించుట, ఇం దియా ప్రభుత్వమువారి యధికారమునకే బాంబడియుండెను. ఇండియా కిచ్చిటికన్న వేగముగ తపాలు చేరు ప్రశ్న యాకాశ మార్గమునకు జేరును. అయినను, పోస్టాఫీసునకు సంబంధము గలంతటయు, తపాలు బాగైతగ చేరునను నమ్మకమే, వేగముకంటె, జాబులను వాయుమార్గమున సంపుకారికి చాల ముఖ్యమని.

(రూటరు స్పెషల్)

స్వేయిను విప్లవము

10 మంది మృతులగుట, 80 మంది

శీతగాఢముగుట

స్వేయి, డిసెంబరు 18:—గతవారము నివర్తికమున దాడిచేసినది. కాని అపజయమునకుండునది. పదిమంది హతులైరి. 80 మంది శతగాఢులైరి. ఇప్పుడీ యుద్ధము ప్రంభించినది.

స్వేయి శాసనము వార్తాపత్రికాపరిశీలనము శీవముగా పాగుచున్నది. నివర్తికనుల భయము స్వేయికు లేకుండ జేయుటకు రాజనకును ప్రజలకును క్రొత్త ఒడంబడిక ఉండవలెనని రాజకీయవేత్తలనుచున్నది. ఉదారభావముతో గూడు కొన్న ప్రభుత్వవిధానమే లెట్టనింగు పక్షమువారి అలజడిని అరికట్టు ననుచున్నాడు.

జ్యోతి అల్లరులలో నాయకులను గావించుటకు ప్రభుత్వవ్యాయాది నుగ్రీము కోర్టులో పనిచేయు నాతిడు తన అసమ్మతిని జూపుచు తనపదవిని వదులుకొనెను. నాయకులను గాల్పుట అక్రమముని వ్యాఖ్యానముల సంఘమువారు తమ యభిప్రాయమును దెలుపుచున్నాడు. ఈతిరుగబాటు రాజకీయములకు సంబంధించిన దగుటచే కాల్పుట తప్పని వారి యభిప్రాయము. (రూటరు)

బ్రిటిషు ఇండియా యం దంతటను

శాసనము లొకేమాదిరిగ నుండవలయునను కోర్కె

చిన్న యువనంపు మొకదానిచే చరింపబడును
రక్తి, డిసెంబరు 18:—బ్రిటిషు ఇండియా యం దంతటను సివిల్ లా (సైనికేతరములగు శాసనములు) యొకేరీ నుండవలయుననెడి కోర్కెను సభలపరులగు విధానమండలము తయారుజేయుటకై సంయుక్తవిధాన (సమాఖ్య) నిర్ణయోప సంఘమువారు చిన్న యువనంపును నియమించిరి. ఎం. ఏ. జిన్నా, సర్ మహమ్మద్ వఫీ, సర్ శేజ్ బహదూర్ సఫ్రూ, సర్ సి. పి. రామస్వామియ్యయ్య, ఎం. ఆర్. జయకర్ గార్లును, రీ డింగు, లా థియస్ ప్రభువులను నందు సభ్యులుగా నుండగలరు. (బి. ఆ. వై.)

రైల్వే రాకపోకల వేళ్లు

మద్రాసు సెంట్రలు స్టేషనునందు

కలకత్తా మెయిలు	జంతులదేరు వేళ	పచ్చుకళ
వాల్తేరు ప్యాసింజరు	రాత్రి 8-30 గం ఉద 7-0 గం	
" పాట్ల ప్యాసింజరు	ఉద 8-55 గం ఉద 10-50 గం	
" " "	సాయం 5-55 గం	
" " "	రాత్రి 7-30 గం	
బెన్గళూర్ ప్యాసింజరు	సా 5-0 గం ఉద 9-55 గం	
బొంబాయి మెయిలు	రాత్రి 8-40 గం ఉద 5-55 గం	
" ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 8-0 గం సా 8-45 గం	
రాయచూరు ప్యాసింజరు	ఉద 9-20 గం సా 4-25 గం	
రేడిఫంబు	సా 6-30 గం సా 12-0 గం	
" " "	రాత్రి 9-10 గం	
బెంగళూరు మెయిలు	రాత్రి 9-30 గం ఉద 5-20 గం	
" ఎక్స్ ప్రెస్	మధ్యా 12-45 గం సా 2-25 గం	
" ప్యాసింజరు	రాత్రి 9-40 గం ఉద 8-0 గం	
" " "	ఉద 6-45 గం రాత్రి 8-40 గం	
కోలార్కుట	మధ్యాహ్నం 1-0 గం	
అక్కోణం	సాయం 5-45 గం ఉద 9-45 గం	
పల్లిమకోస్తా మెయిలు	రాత్రి 7-45 గం ఉద 7-15 గం	
సిలగరి ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-15 గం ఉద 6-35 గం	
నాండుబ్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 7-30 గం రాత్రి 8-15 గం	

మద్రాసు ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ నందు

లాంకాష్ మెయిలు	రాత్రి 8-40 గం ఉద 7-0 గం
తిరువేంద్రపురం ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-25 గం ఉద 6-15 గం
రామేశ్వరం	ఉద 7-15 గం రాత్రి 6-20 గం
జుధుర ప్యాసింజరు	సాయం 6-30 గం ఉద 5-40 గం
కార్వూర్	రాత్రి 10-35 గం ఉద 4-25 గం

మద్రాసు బీచ్ స్టేషనునందు

మద్రాసు ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ మధ్యా 2-5 గం మధ్యా 1-20 గం	
చివరం	సాయం 5-24 గం ఉద 9-25 గం

వ్యాయామ క్రీడలు

లాన్ టెన్నిసు

కలకత్తా నార్త్ క్లబ్బు పందెములు

కలకత్తా నార్త్ క్లబ్బువారి యజమాన్యమున జరుగుచున్న టెన్నిసు పందెములలో మన్మథ్ బోజాన యస్. శే. మాతూస్, బి. కే. బానర్జీగారు, కే.ఎ.బి. యస్. యస్. చక్రవర్తిగారు ఓడించి సెమిఫైనలును నిలిచిరి. 6-1; 6-8. ఆర్. జె.బుడ్డాగారు యస్. కే. మిత్రగారిని ఓడించిరి. 6-2; 6-0.

కలకత్తా, డిసెంబరు 18:—గతవారము ఆఖరుపోటీ యందు విజయముపడసిన యస్. శే. మాతూస్ గారు డి. కే. బాసుగారిని ఓడించి ఫైనల్స్ ను నిలిచిరి. 6-1; 6-1. బి. కే. బానర్జీగారు ఆర్. కే. జె.బుడ్డాగారిని ఓడించి సెమిఫైనల్స్ ను నిలిచిరి.

రాజమండ్రి టెన్నిసు పందెములు

రామలింగస్వామిగారు రెండు ఆఖరుపోటీలందు విజయము గాంచుట

(ఒక విలేఖరి)

రాజమండ్రి, డిసెంబరు 16:—హిందూ సమాజమువారి టెన్నిసు పందెములయొక్క సింగిల్స్ ఆఖరు పోటీనిన్న సాయంత్రము ఆడబడి రామలింగస్వామిగారు భావ్యం గారిని ఓడించిరి. 3-6, 6-8, 6-2, 6-2.

పురుషుల డబ్బుస్ ఆఖరుపోటీయందు రామలింగస్వామి భావ్యం గార్లు రాజరత్నం, రామిరెడ్డిగార్లు నోడించిరి. 6-1, 6-1, 4-6, 6-2.

బిలియర్డు

రాజమండ్రి పందెములు

రాజమండ్రి, డిసెంబరు 16:—హిందూ సమాజమువారి బిలియర్డు పందెములయొక్క సెమిఫైనల్స్ పోటీయందు, యం. వి. శాస్త్రిగారు వి. వి. జగన్నాథాచారిగారిని 84 పాయింట్లతో ఓడించిరి ఆఖరు పోటీయందు డి. చలపతిగారు (కాకినాడ) యం. టి. శాస్త్రిగారిని 60 పాయింట్లతో ఓడించిరి.

చదరంగము

రాజమండ్రి పందెములు

రాజమండ్రి, డిసెంబరు 16:—హిందూ సమాజపు చదరంగము పందెములయొక్క సెమిఫైనల్స్ పోటీయందు బులును సూర్యనారాయణగారు (కాకినాడ, ఏ. మల్లప్రసాదరావుగారిని ఓడించిరి. సూర్యనారాయణరావుగారి ఆఖరు పోటీయందు రా. సా. వి. రామరావుగారిని ఓడించిరి.

ప్రకటన

ఇందువల్ల యావస్థుండి జనులకు తెలియజేయడమేమనగా, యిదివరకు మద్రాసు పట్టణములో ఏ. వి. యస్. శెట్టియార్, యం. విశ్వనాథ్ గార్లు భాగస్వామిగాయుండి వారచే వ్యవహరింపబడుచు, ది. వెమియర్ ఇండియన్ సైటిఫిక్ కంపెనీయని పిలువబడు కంపెనీలో ది. 12-12-31 తేదీనుండి వారిలో ఏ. వి. యస్. శెట్టియార్ గారు సంబంధమేమియు నుండక యం. విశ్వనాథ్ గారి స్వంతముగానే వ్యవహరింపబడును. సదరు ఏ. వి. యస్. శెట్టియార్ గారు తనకు సదరు కంపెనీలోయున్న సమస్త హక్కులును, లాభములును అధికారమును వదులుకొని, విటినిస్టిని 12-12-31 తేదీన యం. విశ్వనాథ్ గారి వశముచేసెను గనుక, యం. విశ్వనాథ్ గారు సదరు తేదీనుండి సదరు వెమియర్ ఇండియన్ సైటిఫిక్ కంపెనీకి సోల్ ప్రాప్రయిటరుగానుండి మద్రాసు యెస్టేట్ లోపున్న నె. కిరీరు గృహములో వ్యాపారము చేయుచున్నాడు.

(సం) ఏ. వి. యస్. శెట్టియార్.

(సం) యం. విశ్వనాథ్.

ప్రజామిత్ర

చెన్న పురియం దీపములు వెలిగించువేళ
శ్రేణు శనివారము 20-వ తేదీని సాయం. 6-17 గం.
అదివారము 21-వ తేదీని సాయం 6-18 గం.
సోమవారము 22-వ తేదీని సాయం 6-18 గం.

మైలాపూరు రసికరంజని సభ:—వైభవ యజమాన్యమున శ్రేణుసాయం 5 గం. మైలాపూరులోని మండలశ్రేణురకు హాలులో గ్రామస్థాన ప్రసిద్ధి గల శ్రీమతి ఏ. సుందరంగారి (మధుర) సంగీత ప్రదర్శనము జరుగును.

దక్షిణ యిండియా బ్రహ్మసమాజము:—ప్రేమజయంతికి బాటపూజ, అష్టాక్షరీ పీఠం 97 గృహమున రాబోవు ఆదివారము 21 వ తేదీని ఉదయము 8-30 గం. అహమ్మదాబాదు నివాసి శ్రీ జి. జి. దునాగాడు దైవ ప్రార్థన జరిపి ఆంగ్లమున మతబోధ గావించెదరు.

మద్రాసు కార్పొరేషను రేడియో సంగీత కార్యక్రమము
(ప్రతిరోజు సాయంత్రము 5-30 గం. నుండి 7 గం. వరకు.)
(తిరువల్కేటి సమావేశమున)
శ్రేణు 20వ తేదీని శ్రీ యు. వి. వెంకటకృష్ణయ్యగారు దక్షిణయిండియా సంగీతము (గాత్రము).
21వ తేదీని శ్రీ అప్పారెడ్డి అచారిగారు దక్షిణయిండియా సంగీతము. (గాత్రము)

త్రైవర్ణికమహాసంఘము
ఉచిత ఆయుర్వైద్యశాల సహాయార్థము
నాటక ప్రదర్శనము
త్రైవర్ణిక మహాసంఘమువారు సంఘముయొక్క ఉచిత ఆయుర్వైద్యశాల సహాయార్థము శ్రేణురాత్రి 9 గం. గోవిందప్పనాయుని వీధియందలి పాండ్యనాథులలో జయంతి జయపాటని నాటకమును తెనుగున ప్రదర్శించుదురు.

మద్రాసు క్రైస్తవ కళాశాల 40 వ వార్షిక దినోత్సవము
మద్రాసు క్రైస్తవ కళాశాల 40 వ వార్షిక దినోత్సవము రాబోవు 19 వ తేదీని ఆ కళాశాలభవనమున జరుగును. ఉదయము 8-30 గంటలనుండి 9-30 గంటల వ్యాయము. క్రీడలు జరుపబడును. ఉదయం 9-30 గంటల శ్రీ వీ. లక్ష్మీదాత పాఠశాల యం. ఏ గారు "దైవత భావము" అను విషయము గూర్చియు, డా|| ఏ. వి. మోడగూరు 10-15 గంటల తేదీయూ గూర్చియు ఉపన్యాసముల నొసగెదరు. మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు విందు జరుగును. ధ్యానము 2 గంటలపాటు సంగీత కచేరీయును 3-30 గంటల అల్పవయస్కుల జరుగును. సాయంత్రము 4-30 గం. బహిరంగ సమావేశము జరుగును. వైకళాశాల ప్రాతిపదికార్థి గా|| డి. బి. బి. మునిస్వామివారియందుగారు అధ్యక్షతవహించెదరు. ఈ సభయందు డా|| లిండెగారు విద్యావిషయక విచారణ సంఘాధ్యక్షులు ఉపన్యసించెదరు.

రాకపోకలు:—త్రైవర్ణిక ఉన్నతవిద్య కమిషన్ విచారణ సలుపుటకు నియమింపబడిన లిండె కమిషను సభ్యులు డా|| హచ్చిస్స, డా|| యన్. కే. ఓ. డా|| కానకదేవస్, శ్రీ ముఖ్య డా|| బక్ (కార్యనిర్వహణ సేటి ఉదయమున నాగపూరుకు భారతీయ జాతీయ క్రైస్తవ సంఘసభకు హాజరగుటకు వెళ్లిరి. ఈసంఘమువారు ఉన్నత విద్యావిషయమై విచారణ సలుపుచున్నారు. డా|| లిండెగారు కమిషను అధ్యక్షులు నాగపూరులో 20-వ తేదీకి కమిషను యితర సభ్యులతో చేరుకొనెదరు.

సి. బి. కన్యంగహామగారు (పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు) ఇంగ్లాండుకు వెడలు తమసతికి వీడ్కోలు నొసకటకు సేటి ఉదయమున సరితో బొంబాయికి వెళ్లిరి.

గా|| డి. బి. బి. మునిస్వామివారియందుగారు మద్రాసు ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రి నిన్నరాత్రి నేలమునకు పర్యటనార్థము వెళ్లిరి.

రైలు రెవరెండు, ఇ. హెచ్. యం. వాలరుగారు మద్రాసు విమానాన్ని నిన్నటి రోజున నాగపూరుకు వెళ్లిరి.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు నిన్న రాత్రి చిదింబరమునకు వెళ్లిరి.

పండిత విద్యాసాగరపాండ్యగారు హిందూస్థాన్ బ్యాంక్ మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, బ్యాంకింగ్ కళాశాల ప్రారంభోత్సవములందు హాజరగుటకు సేటిరాత్రి, తిరుపూరుకు కాలి కట్టును వెళ్లెదరు.

లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ

మద్రాసు ప్రభుత్వవియోమక సభ్యులు
మద్రాసు, డిసెంబరు 18:—జి. జి. బోగ్ గారు, మద్రాసు రికార్డు ఆఫీసు క్యూబరు, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారిచే అసెంబ్లీ సభ్యుడుగా నియమింపబడిన వీరు తన సమయమున క్యూబరు కార్యములు అసిస్టెంటు క్యూబరు మానుకొనెదరు.

మద్రాసు శాసనసభ

రాబోవు సమావేశము
మద్రాసు, డిసెంబరు 18:—మద్రాసు శాసనసభ రాబోవు సమావేశము జనవరి 27వ తేదీనుండి రోజులు మాత్రమే జరుగునని తెలియజేసింది. 26, 29 తేదీలు అనధికారచర్చ రోజులుగా గవర్నరుగారు నిర్ణయించియున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

దోహదు పన్నుల నిరాకరణము
దోహదు, డిసెంబరు 16:—పంచసూలు ప్రభుత్వము వారు భూమిపన్ను 1981 జనవరి 5 వ తేదీనుండి పన్నులు చేయవలసి. గోదా, హలలు లాల్ కాలేవాలందఱు పన్నులు నిరాకరించుటకు సిక్రయించిరి. డా. మనికలాలపా గారును, వాలంటీరులును ప్రతి గ్రామము 808 ప్రచారము చేయుచున్నారు. (కీ. ప్రె.)

వాతావరణ స్థితి

1930 సం|| డిశంబరు నెల 19-వ తేదీ శుక్రవారము

ఉష్ణోగ్రతలు	ఉష్ణోగ్రతలు	ఉష్ణోగ్రతలు	ఉష్ణోగ్రతలు	ఉష్ణోగ్రతలు	ఉష్ణోగ్రతలు
ఉష్ణోగ్రతలు	ఉష్ణోగ్రతలు	ఉష్ణోగ్రతలు	ఉష్ణోగ్రతలు	ఉష్ణోగ్రతలు	ఉష్ణోగ్రతలు
గోపాలపూర్	79	61	...	12.0	— 0.6
విశాఖపట్టణము	80	70	...	16.6	+ 5.1
కాకినాడ	81	65	...	38.8	+ 19.4
మచిలీపట్టణము	81	66	...	32.7	+ 18.8
కర్నూలు
బళ్లారి	86	62	...	12.7	+ 6.5
అనంతపురం	12.9	+ 6.8
కడప	85	65	...	14.9	+ 5.7
నెల్లూరు	84	67	...	38.2	+ 11.5
మద్రాసు	88	64	...	58.2	+ 22.9
కడపూరు	82	66	...	32.0	+ 0.8
నెల్లూరు	82	62	...	38.0	+ 22.8
నేలము	87	64	...	18.5	+ 7.4
కోయంబుత్తూరు	88	65	...	29.3	+ 18.4
తిరుచనాపల్లి	87	67	...	31.2	+ 17.0
కాకత్యపట్టణము	82	71	...	48.5	+ 12.8
మధుర	86	67	...	24.5	+ 10.7
పాంబక్	83	74	...	36.4	— 8.9
పాలంకోట	14.2	— 2.0
తిరువేండ్రము	84	70	...	22.1	+ 3.1
కొచ్చిక్	86	71	...	36.4	+ 15.4
కాళికట్టు	89	69	...	25.7	+ 9.5
మంగళూరు	87	69	...	14.0	+ 3.1
తెలంగాణ	82	58	...	11.5	+ 2.8
మేరీకార	77	56	...	12.1	— 0.4
కొడైకనాల్	69	51	...	36.4	+ 15.1
కూనూర్	69	37	...	40.7	...

సర్కారులో ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. ఆర్థిక యెక్కువ. వేడిమి సామాన్యము. డక్కనులో వేడిమి సామాన్యముగ నున్నది. కర్నూటకమునందు రాత్రివేడిమి తక్కువ. మదరాసులో 6 డి. తక్కువ.
బాల్తీస్థాన్ లో యెక్కువ వర్షము పడింది. ఇతరస్థానములలో తేరు.
ఎ. ఎ. నారాయణయ్యరు, అసిస్టెంటు నాకావర కాన్వెన్షన్.

న్యాయస్థానవార్తలు

తిండివనము దొమ్మి ఆరోపణ

తిండివనము నందు, పోలీసువారిచే దొంగవస్తువులను దొంగిలించు వాళ్ళుచేయ ప్రశస్తి రేచిరనియు 69 మందిపై దేబడిన కేసునందు ఆరోపణ రేచిరనియు 18 గవ జామీను బాంధు చిట్ట చుట్టచులెనని వ్యాఖ్యమునై నాక్కున గా యెనుట పిటిషను దేబడినది.

గత జానమసమున తిండివనమునందు పోలీసువారు సారంగపాణి యను సత్యాగ్రహిణులపై కేసు దేబడినపుడు, మద్రాసు కేంద్ర ఆర్కైవమునన్న తమను కొట్టువచ్చిరని పోలీసు వారు కేసు దేబడిరి. ప్రేమనరే పీఠీయ విచారించి నెడున్న కొట్టువచ్చు కమ్మిలు చేసెను.

వ్యాఖ్యమునై కేసు అనువదించి నాక్కున బామీను మీద వదలుట కుత్తవైసెను. మిగిలినవారి దరఖాస్తును నిరాకరించెను.

లక్ష్మయ్యనాయుడుగారి ప్రయత్ననామా
గుంటూరునందు కుప్పనర వర్కలకు కొలె లక్ష్మయ్య నాయుడుగారి ప్రయత్ననామా గురించి, వారి భార్యయను సావిత్రిమ్మగారి దీనినందు మోక్షార్థము, మరియొక పిటిషనును దేబెను.

లక్ష్మయ్యనాయుడుగారు 25-5-23 న రజిస్ట్రేషన్ ను పుదురు 7 లక్షల విలువ గల ఆస్తిని వదిలి పోయెను. ఆ తదుపర కేసును టు కుప్పనర వర్కలకు ప్రయత్ననామా వ్రాసెననియు, అందు పి. సి. తిరువాణు నాయుడు, జి. ఆర్. నాయుడు, జి. ఎ. ఆనానలక్ష్మయ్య గార్లు తన ఆర్డీకి పరిపాలకులుగ నియమించెననియు తెలియుచున్నది. పదకు ప్రయత్ననామా కల్పితముగాని నిజముగాదని, లక్ష్మయ్యనాయుడుగారి భార్యయను సావిత్రిమ్మగారు దావా చేచ్చిరి. వ్యాఖ్య మూర్తి వాలరు గారు దానిని విచారించి ప్రయత్ననామా సక్రమమైనదని తీర్పుచెప్పిరి. సావిత్రిమ్మగారు రందునై ఆశ్చర్యము చేసెను.

గత ఆశ్చర్యము పరిష్కారమునరకును ఆస్తిని పరిపాలించుటకు నిజమగు నియమింపబడిన గోదాను సావిత్రిమ్మగారు, ప్రయత్ననామా, పరిపాలకులుగ నియమించబడిన వారినిగూడ ప్రతివాదులుగా చేర్చి వ్యాఖ్య మూర్తి కర్గవేక్, కార్మిపుగార్ల యెనుట పిటిషను దేబెను.

ప్రతివాదులకర్రున న్యూజెంట్ గ్రాంటుగారు హాజరై మైనకు కుమారుల హక్కుల సంరక్షించుటకును, వియలు నామా పరిపాలకులతో నొకరినైనను, రివీవరుగ నియమింప వలసినదని గోరిరి.

వాయ్యయ్యగూర్లు తీర్పు చెప్పుచు, జి. ఆర్. నాయుడు, కె. కన్నూరి, ఎ. రామకృష్ణయ్యగార్లు గురిపి రివీరులుగ నియమించిరి.

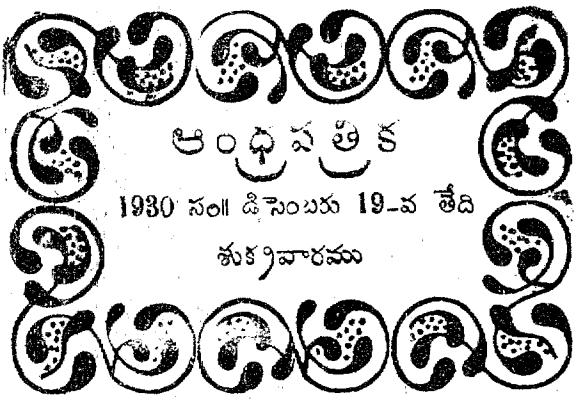
నగరమున స్వదేశీ ప్రచారము

వలింటిర్లను అరెస్టుచేసి వదలుట

మదరాసు డిసెంబరు 19:—నిన్న సాయంత్రం శ్రీమతి అంజమ్మగారు, నిజ్జ-వీధియందు, జానమియల పాడుకొనుచు పతిమకొనానాననబోయి, విదేశీ ప్రభుల లక్ష్మయ్యపలదాయ, విదేశీ ప్రభుల కొనుగోవలదాయ, విదేశీ ప్రభుల కొనుగోవలదాయ వానిని కొననాదనియు ప్రబోధించుచుండిరి. వారు, ఇంకొకరు రిధియందు కె. ఎన్. మత్తయ్య అందు కలచెసి సమీపము నందు ప్రజలను ప్రబోధించుచుండగా, పోలీసు పబ్లికాన్స్ కు వచ్చి అరెస్టుచేసి, లాగాలేజి పోలీసువేదననుకు గొవిందయ్య. శ్రీమతి అంజమ్మగారు, కొన్ని కేలల ప్రాయము మాత్రమేగల విదేశీ ప్రభులకును గొవిందయ్య మొదలయడెను.

వీరవందాని అరెస్టుచేసి తీసుకొని పోయిన కొంతకాలమునందు పోలీసువేదనను గురించి గుంటు లిందు వీరుని వదిలివేసి.

వైవలంబులకు రేచిదినమున తిండిగడ్డ-సిద్దికి జుర విదేశీ ప్రభులకును మొదల ప్రచార మొనర్చుచుండిరి. అంతవేళకే పోలీసువారు వచ్చి వారిని వెడలగొట్టిరి.

మా క్షాణాల్గు గారి సంతృప్తి

ఆశ్వామహారాజుగారి దిచ్చిన విందు సందర్భమున ముచ్చటించుచు, మా క్షాణాల్గు గారు బలికిన క్రిందివాక్యములు, వారి సర్వజ్ఞతను చాటుచున్నవి.

“హిందూదేశమున కేమి కావలయునో, బ్రిటీషు పార్లమెంటువారి రెరుగుదురని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారును నేనునుగూడ నమ్ముచున్నాము. హిందూదేశము బాగుగ నుపయోగింపఁగలిగిన అధికారములను బాధ్యతలను ప్రసాదించుటకు పార్లమెంటు సభ నిశ్చయించినది.”

పైసంగతి నిజముగనో, రాండుటేబిలు సమావేశమును కూర్చుంటున్న యగత్యమే కనుపించును. హిందూదేశమున కేమి కావలయునో, పార్లమెంటు సభ ఎరుగను. కాని, హిందూదేశ ముపయోగించుకొను యధికారములను మాత్రమే, పార్లమెంటు సభ ప్రసాదించునని, మా క్షాణాల్గు గారి వాక్యములు చెలువుచున్నవి. హిందూదేశము ఉపయోగించుకొనగల అధికారముల సంగతినిగూడ పార్లమెంటు సభవారే ఎరుగదురని గాన, రాండుటేబిలు సమావేశమును ఏర్పరచుటయు, విషయములను చర్చించుటయు, వ్యభాషణ యని దోచును. తత్సవేత్తలు రాజ్యాంగవిధానములను తయారుజేయుజాలరని, మా క్షాణాల్గు గారు బలికిరి. అట్టివారిని బహిష్కరించి తదితరులను మాత్రమే రాండుటేబిలుసభ కావ్య నిందితులు దోచును.

పార్లమెంటు సభవారికి సర్వమును చెలిసియున్నచో హిందూదేశమున కిచ్చున దేమి? కన్సర్వేటివుల నాయకులగు చర్చిల్ గారు యిటీవల ప్రసంగించుచు పార్లమెంటు సభవారు హిందూదేశమున బ్రిటీషు అధికారము తగ్గుట కేమాత్ర మంగీకరింపరని, స్పష్టముగ బలికిరి. మా క్షాణాల్గు గారు చర్చిల్ గారి ప్రసంగమును నిరసించుచు ప్రసంగించిరికాని, పార్లమెంటు సభవారు ఏమిచ్చెదరో దెలుపకపోయిరి. ఇప్పుడు గావించిన ప్రసంగములో భారతీయులు పయోగింపగల యధికారములను మాత్ర మిచ్చెద రని తెలిపిరి. భారతీయులు శాశ్వత శిశువులని పేర్కొనెను. వారు అన్యులసహాయములేకుండ, ఎన్నటికిని నడువజాలరు. ఇట్టివారు యావన మెన్నడును ద్వాజాలరు. పరుగెత్తుట వీరి కనలే చేతగాదు. అందుచే, బ్రిటీషు అధికారముక్రిందనే, భారతీయులు ఎల్ల కాలము సంచరింపగలరు గాని, వారి కట్టుదప్పిన ఒక్కోజనునను వ్యవహరింపజాలరు. ఇట్టివారికి స్వపరిపాలన మిచ్చుటెటులు? ఇట్టివాడమునే, బ్రిటీషు కన్సర్వేటివు

నాయకులు తరుచుగ గావించుచుండిరి. లిబరలు ప్రభుత్వముఖులగు లాయడుబార్డి గారు గూడ బ్రిటీషు ఉక్కుచట్టముపై పరిపాలన మెల్లప్పుడు ఆధారపడవలెనని వెనుక చెలిపియుండిరి. లేబరుపక్ష ప్రముఖులు కొంతకాలముక్రిందట, భారతీయులకు వెంటనే అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్య మొనగవలయు నని చాటినను, యిప్పు డాసంగతి నెత్తుకొనుట లేదు.

లేబరుపక్ష నాయకులగు మాక్స్ నాల్డుగారును, కన్సర్వేటివు లిబరలుపక్షముల సిద్ధాంతములనే అనుసరించుచున్నారు. వీరి శబ్దజాల మంత కలుపుగ నుండక పోవచ్చును. ఇంగ్లీషులో మతమును వీరు బహిరంగముగ చాటక పోవచ్చును. కాని, భారతీయుల అసర్వతవిషయమునను, బ్రిటీషు రక్షణావశ్యకతవిషయమునను, వీరును ఇతరపక్షములవారి సిద్ధాంతములనే అనుసరించుచున్నారు. రాండుటేబిలు సమావేశము అధినివేశరాజ్యస్వాతంత్ర్యము నొనగ ననునాశతో, మితవాదులు మున్నగువారు లండనుకు పోయిరి. కాంగ్రెసు పక్షమువారి ఆశ్వాసమును వెల్లడించి, తాము దేశోపకారుల మని తెలుపుకొనుటకు వీరు సమకట్టిరి. రాండుటేబిలు సమావేశ మెందుకు గూడుచున్నదో, దీని ప్రారంభమునకు పూర్వమున గాని, పిమ్మట గాని, మా క్షాణాల్గు గారు చెలువరయిరి. పైమనుకమిషను రిపోర్టును బలపరచుట కిది గూడుచున్నదను అనుమానము మాత్రము సార్థకమయ్యెను. బర్మాను విభజింపవలెనని, పైమను కమిషనువారు చెలిపిరి. అట్టి సిద్ధాంతమును చర్చలేకుండ రాండుటేబిలు సమావేశమువారి రంగీకరించునటుల జేసిరి. ఇప్పుడు మరల చిక్కులు తటస్థించుటచే, పిమ్మట దీనిని చర్చింపవచ్చునని, మా క్షాణాల్గు గారు రనిరి. స్వపరిపాలనమున కడ్డుదగులరీతిన, పైమను కమిషనువారు ఫెడరల్ ఏర్పాటులను సూచించిరి.

రాండుటేబిలు సమావేశమువారు ఎట్టి చర్చలేకనే ఫెడరల్ సూత్రము నామోదించి, వివరములను నిర్ణయించుటతో కాలము గడుపుచున్నారు. పైమనుసంఘమువారు, జాతి మత భేదములను స్వరాజ్యప్రదానమున కాటంకముగ జూపిరి. రాండుటేబిలు సమావేశమువారును యీవద్దతినే అవలంబించుచున్నారు. హిందూమహమ్మదీయ విభేదములు లండనునందు తీవ్రరూపము దాల్చినటుల వార్తలు చెలువుచున్నవి. మహమ్మదీయులు ప్రత్యేక నియోజకవర్గముల నెట్టిపరిస్థితులలో నయినను విడువజాలమని, ప్రకటించిరి. మా క్షాణాల్గు గారు కేంద్రప్రభుత్వ బాధ్యత సంగతిని తేల్చుకుండ, చిల్లర వ్యవహారముల నన్నిటితో రాండుటేబిలు సమావేశ కాలమును, వ్యర్థపరచుటచే, భారతీయ ప్రతినిధులు లండనుకు వెడలిన ప్రయోజన ముతిరించి నది. బ్రిటీషు దృష్టిలో, సాంఘికవిభేదములు పరిష్కారము గాంచలేదు గాన, రాండుటేబిలు సమావేశము విఫలమయినటుల ఎంచబడుచున్నది. కాని, ఏనాడు మైందవ స్వరాజ్యవిధానము విషయమై బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు వాగ్దానము జేయలేదో, అనాడే ఈసమావేశము అవజయము బడయునని భారతీయులు భావించియుండిరి. ఇప్పుడయినను, మా క్షాణాల్గు గారి విషయమై ఏ సంగతిని జెప్పకున్నారు.

భారతీయుల కోర్కె ఏమి? ఆశ్వామహారాజుగారు చెలిపినటుల, తమ స్వవహారములను తాము నిర్ణయించుకొనగల హక్కును వారు గోరుచున్నారు. దీనిని స్వపరిపాలన మని పిలిచినను, అధినివేశరాజ్యస్వాతంత్ర్య మని పిలిచినను, మరియే యితర నామముతో బిలిచినను, భావమిదియే. ఇట్టి హక్కు ప్రసాదించబడినచో, భారతీయులు సాంఘిక సమస్యలను, నియోజకవర్గమునకు సంబంధించిన ఏర్పాటులను మున్నగువానిని సులభముగ పరిష్కరించుకొనగలరు. ఇట్టి ఏర్పాటుల నన్నిటిని, బ్రిటీషు వారు ముందుగ నేర్పాటుజేయుటకు తంటాలుపడనక్కరలేదు. ఇప్పుడు రాండుటేబిలు సమావేశము నలుపుచున్న పని యేమి? ప్రధానసమస్య నావలనుంచి, దీనికి సంబంధము లేని యితరవిషయములను విచారించుటతో ప్రొద్దుబుచ్చుచున్నది. ఉపసంఘములసంఖ్య నానాటికి పెరుగుచున్నది. మైనారిటీల సంఘము, సరిహద్దురాష్ట్రసంఘము, నియోజకవర్గ సంఘము, మున్నగు ఉపసంఘము లెన్నియో నెలకొల్పబడుచున్నవి. ఇవియన్నియు రిపోర్టుల బంపినను, అసలుసమస్య అటులనే నిలచియుండును. కాలహరణము గావించుకుండ, స్వరాజ్యసమస్యనే ముందుగ నిర్ణయింప రాదా? ఏనగతిని, చర్చిల్ గారు చెలిపిన రీతిని మా క్షాణాల్గు గారు గూడ ఖండితముగ చెలువుచో, ప్రతినిధులు ఇండ్లకు బయలుదేరెదరు. లిబరలు పక్ష ప్రతికయగు మాంఛెస్టరు గార్డియనుపత్రికకు గూడ, మా క్షాణాల్గు గారివైఖరి వింతగ దోచెను.

“మా క్షాణాల్గు గారు ఉపన్యాసముల గావించిరి, కమిటీల కధ్యక్షత వహించిరి, ఛేరర్సులో విందుల నొసగి, సభాధ్యక్షు లొనర్పదగిన కార్యముల నన్నిటిని ఒనర్చిరి. కాని, కేంద్రప్రభుత్వమునందు బాధ్యత నిచ్చు విషయమై ఏమాత్రము సూచన నయినను కావించలేదు.”

మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక పై వాక్యములలో చెలిపిన యభిప్రాయము ప్రాజ్ఞు లెల్లరకు సరియని దోషకమానదు. కేంద్రప్రభుత్వమునందు బాధ్యత ప్రసాదించబడునని మా క్షాణాల్గు గారు ప్రకటించిన గాని, హిందూమహమ్మదీయ సమస్య పరిష్కారము గాంచదని, మాంఛెస్టరు గార్డియనుపత్రిక స్పష్టపరచినది. మాంఛెస్టరు గార్డియనుపత్రికా విలేఖకుడును యిట్టి యభిప్రాయమునే చెలిపెను. స్వరాజ్య సారమును ప్రసాదించెదమని మా క్షాణాల్గు గారు వెంటనే వాగ్దానము జేయనియెడల, రాండుటేబిలు సమావేశము అసక్తి పాలగుననియు, హిందూమహమ్మదీయ విభేదము లంతరింపవనియు, యితడు చాటెను. గాంధీమహాత్మునకును, ఇన్సను ప్రభువు గారికిని మధ్య సమాధానము గుదుర్చుటకై విశేష శ్రమపడిన, జయకరుగారు తమ మనోభావము నీ సమయమున కామున్నసభ్యులకు ఖండితముగ చెలువుట సమంజసముగ నున్నది.

జయకరుగారు అతివాదులుగారు. రాండుటేబిలు సమావేశము జయముగాంచుననియు, దాని ద్వారా హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము బడయగలమనియు, నిందు నమ్మకముతో లండనుకు వెడలియుండిరి. వీరిపును వ్యక్తపరచెడి నిరాశజూచిన, మా క్షాణాల్గు గారు తమకు చేచిక్కిన యవకాశము నెటుల జారవిడచిరో గ్రహింపవచ్చును. బ్రిటీషువారి

పట్ట, కాంగ్రెసుసభకు విశ్వాస ముమగంటి చాల కాలమయ్యెననియు, అందుచే కాంగ్రెసు రౌండుట బిలు సమావేశమును విశ్వసించుటలేదనియు, దాని ద్వారా నెట్టి లాభముగలుగుననిగూడ యాశించుట లేదనియు, జయకరు గారు చెలిపి, హిందూదేశమున ఆశను పుకొల్పదలచుచో, సంపూర్ణబాధ్యతతో గూడిన పరిపాలనమును వెంటనే ప్రసాదించుటకు బ్రిటీషువారు సంసిద్ధతజూపుచు, ప్రకటింపవలెనని, గోరిరి. ఈసంగతిని తేల్చుకుండ, వివరముల నన్నిటిని నిర్ణయించువరకు, లండనులో బడియండ్లటకు తమకు పీఠిక లేదనియు, వీనిని మరి యొకపర్యాయము నిర్ణయింపవచ్చుననియు, సాంఘిక సమస్య పరిష్కారమగువరకు స్వరాజ్యప్రదానము గావుట కవసరము లేదనియు, స్వరాజ్యసిద్ధి చేకూరుచో అల్పసంఖ్యకులను తృప్తిపరుపగల మని హిందూ నాయకు లిదివరకే చెలిపినయు, అందుచే సంపూర్ణఅధినివేశ స్వాతంత్ర్యమును వెంటనే వాగ్దానముజేసిన గాని ప్రయోజనము లేదనియు, జయకరుగారు అసందిగ్ధముగ చెలిపిరి. ఇతరవిషయములలో నెట్టిభేదములున్నను, ఈ విషయమై భారతీయులమధ్య నెట్టిభేదములేదనియు, కొందరు అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమును కనీసపు కోర్కెగ గూడ భావించుచున్నారనియు, జయకరుగారు తెలియజెప్పిరి. తుదకు ఆల్ఫ్రెడు మహారాజుగారుగూడ ఈ సంగతిని మాక్ష్ నాల్డు గారికి తెలియజెప్పిరి. మాక్ష్ నాల్డు గారి క న య న ను, రౌండుటబిలు సమావేశమునకు వెదికిన భారతీయ నాయకులును, మాంచెస్టరు గార్డియనుబోలు బ్రిటీషుపత్రికలను గఱపిన హితవు నాలకించెదరా? లేక, హిందూదేశమున కేమికావలయునో పార్లమెంటుకు చెలియు ననియు, ఎంత అధికారమునుపయోగింపగలిగిన సంత యధికారమును పార్లమెంటునభ ప్రసాదించుననియు చెలిపి, తమ సర్వజ్ఞతను ప్రకటించుటతో, తృప్తిజెందెదరా?

ఆ స్త్రేలియా ప్రజా ప్రతినిధి సభలో దెబ్బలాట

ఆ స్త్రేలియా ప్రజాప్రతినిధి సభలో, సభ్యుల మధ్య అభిప్రాయభేదములు గలిగి, దెబ్బలాట ప్రారంభమయ్యెను. సభాధ్యక్షులు సభనుండివి నెట్టి పారిపోయిరి. పిమ్మట, ధియోడోరు అను సభ్యుడు హాకరు అను సభ్యునిపై గవియబోయెను. హాకరుగారికి లాభాము అనువారును మరికొందరును తోడ్పడబోయిరి. తుదకు ధియోడోరు, లాభాము గార్లు ఒకరినొకరు కొట్టుకొనిరి. పిమ్మట వీరు విడదీసుబడిరి. ఆ స్త్రేలియా స్వపరిపాలనము ననుభవించుచున్న దేశము. బ్రిటీషుసామ్రాజ్య అధినివేశరాజ్యములలో నిదియొకటియై బరగుచున్నది. ఇట్టి స్వసంత్ర దేశమునందు, ప్రజాప్రతినిధిసభలోని సభ్యులు నిధలో బహిరంగముగ బోరాడుట ఎంత యవమాన శరమో యూహింపవచ్చును. బ్రిటీషు పార్లమెంటు సభలోను, తదితర పాశ్చాత్య దేశప్రతినిధి సభలలో గూడ యిట్టి దెబ్బలాట లష్పడవ్వడు జరుగుచునే యుండును. ఇంతమాత్రముచే నీ దేశములు స్వపరిపాలనము ననుభవించుట కర్హముగావని, ఎవరును చెలుపుటలేదు. కాని ఇట్టి సందర్భములు హిందూ

దేశ శాసనసభలలో నెక్కడ నయినను జరిగి యున్నచో, యీ సారికి బ్రిటీషుపత్రికలు భారతీయులు ప్రజాప్రతినిధ్య సంస్థను నిర్వహించుట కర్హులు గారని, ఎలుగెత్తి చాటెడివే.

తెనుగు టైంట్ బిలు

మద్రాసు దక్షిణ మహారాటా కంపెనీవారు ప్రచురించిన తెనుగు టైంట్ బిలును కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. దీనివెల అణా. ఆంధ్రదేశ రైలు ప్రయాణికుల సంఘమువారి ప్రోద్బలమువలన, ఇది వెలువడెను. ప్రయాణికులలో పలువురు ఇంగ్లీషు భాష రానివారగుటచే, ఇంగ్లీషు రైల్వే టైంట్ బిలు ఉపయోగించుకొనజాలక, పెక్కు యిబ్బందులకు పాలగుచున్నారు. దేశభాషలలో నిది ప్రకటింపబడుచో, ప్రయాణికులకు సంగతులన్నియు సుబోధకమగును. ఆంధ్రభాషలో నిట్టి టైంట్ బిలును ప్రచురింప జేసిన, ఆంధ్రదేశ రైలుప్రయాణికుల సంఘ కార్యదర్శియగు సూర్యదేవర సంజీవరాయణగారిని అభినందించెదము. వీరి ప్రయత్నములకు ఆంధ్రమహాజనులు చేయూతనొసగి, రైల్వేప్రయాణికుల ఇబ్బందులు తొలగుటకు తోడ్పడెద రని నమ్మెదము.

బాల్టునినుగారి హెచ్చరిక

కన్సర్వేటివులకు నాయకులగు బాల్టునినుగారు ముచ్చటించుచు, పారిశ్రామిక రక్షణసభతయే ప్రస్తుతార్థిక దుస్థితిని మాన్వగలదనియు, అన్నిపక్షములవారును కలసి కొయలిపను ప్రభుత్వముగ నేర్పడి ఆర్థికసమస్యను పరిష్కరింపవలయు నను సూచనను తాము ఆమోదింపజాల మనియు, కన్సర్వేటివులకు మొక్కుటియే నిజమగు జాతీయపక్ష మనియు, లేబరు లిబరలుపక్షములవారు చేతుల గలిపెద రనువార్త గాంచి తాము భయ మొందజాల మనియు, లిబరలుపక్షమునందు చీలికయందుటచే వీరివిషయమై భీతికొంద నవసరము లేదనియు, ఎచ్చరించిరి. కన్సర్వేటివులు ఎన్నికలకు సంసిద్ధులగుచున్నారని, బాల్టునినుగారి ప్రసంగము బట్టి గ్రహింపవచ్చును.

స్థానికసంఘముల బడ్జెట్టులు : కాలనిర్ణయము

ఇంతకుపూర్వము జిల్లామ్యూనిసిపలు సంఘములవారును, జిల్లాబోర్డులవారును తమబడ్జెట్టులను ఫిబ్రవరి పదునైదవ తేదీలోపల ప్రభుత్వమున కంపుచుండిరి. క్రొత్త మ్యూనిసిపలు, లోకలుబోర్డుల చట్టము, డిసెంబరు మాసాంతము లోపల వీనిని సమర్పింపవలయు నని సూచించెను. అయినను, జనవరి పదునైదవ తేదీలోపుగ సమర్పించిన చాలునని, ప్రభుత్వమువారిభిప్రాయపడుచు, ప్రకటన గావించిరి. 1931-32 సంవత్సరపు బడ్జెట్టు, 1931 సంవత్సరము జనవరి 15 వ తేదీలోపుగ సమర్పింపబడవలె నని, ప్రభుత్వమువారు స్థానికసంఘముల వారిని గోరుచున్నారు.

ప్రభుసభావిజయము

రంగులచట్టము గూర్చి ప్రభువుల సభవారు గావించిన సవరణకు, కామన్సునభవారు నిరాకరించినను, ప్రభువుల సభవారు తమసవరణ విషయమై పట్టుదల చాపి, మరల దాని నామోదించిరి. లేబరు ప్రభుత్వమువారి సవరణకు ప్రతికూలు రయినను, దీని నామోదింప నిశ్చయించిరి. కామన్సునభవారు

గూడ దీని నంగీకరించిరి. కారణము వివరమే. దీని నామోదింపనియెడల, ఇతరచట్టములకు గూడ భంగము కలుగు ననుభీతి ప్రభుత్వమువారి నావహించెను.

గంగాధరరావు దేశపాండిగారి కేసు

నువసంహరించుకొనుట

కర్నాట రాష్ట్రనాయకులగు గంగాధరరావు దేశపాండిగారిపై క్రిమినలు లా సవరణచట్టముక్రింద యిటీవల కేసు దేబడెను. కర్నాట రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము అక్రమసంఘ మగుటచే, తత్సభ్యులగు దేశపాండిగారిపై నేరమారోపింపబడెను. కాని బొంబాయి హైకోర్టు నిర్ణయము ననుసరించి, వీరిపై కేసు నిపు డెత్తివేయవలసికచ్చెను. మిగిలిన కేసులు గూడ యీరీతిని ఉపసంహరించుకొనబడునని నమ్మెదము.

చెలికాని రామారావుగారి శిక్ష రద్దుచేయబడెను

హైకోర్టు తీర్పు

ఒక సత్యాగ్రహికి ఆశ్రయ మొసంగెనను నేరము ఆరోపింపబడియుండెను

స్వామయ్యూర్ జాక్సనుగారు నిన్నటిదినము యాక్రింది కేసు ఆపీలు తీర్పు చెప్పిరి:—

కాకినాడలో నైద్యులుగానున్న చెలికాని రామారావు గారు 1930 జూన్ 14 తేదీని ఒక సత్యాగ్రహికి ఆశ్రయ మొసంగిన నేరము ఇండియను పీనలకోడ్డు 157 సెక్షను ప్రకారము వారిపై ఆరోపింపబడెను. అట్టి నేరమును తాన చేయలేదని రామారావు గారు వాదించిరి. ఇందుకుగాను జిల్లా మేజిస్ట్రేటును, జిల్లా పోలీసు గూపరింటెండెంటును, రామారావుగారు సాక్షులుగా పేర్కొనిరి. కాని కేసు విచారణ చేయుచుండిన మేజిస్ట్రేటు సదరు సాక్షులకు సమ్మతులు జారీచేసి రప్పించుటకు నిరాకరించెను. అందువలన హైకోర్టులో పీజీమను దాఖలుచేయబడెను. స్వామయ్యూర్ రీతిగారు సదరు పీజీమను విచారణచేసి సదరు కేసు పెద్దాపురం పబ్లిసిజనలు మేజిస్ట్రేటుగారు బ్రాహ్మసభచేయుచు, సదరు సాక్షులను రప్పించు విషయమై యుక్తాయుక్తములను పెద్దాపురం సబ్ డివిజనలు మేజిస్ట్రేటు నిర్ణయించవలయునని యుత్తరపుచేసిరి. కాని, జిల్లా మేజిస్ట్రేటును, జిల్లా పోలీసుగూపరింటెంటును సాక్షులుగా రప్పించుటకు పెద్దాపురం సబ్ డివిజనలు మేజిస్ట్రేటుగూడ నిరాకరించి, రామారావుగారికి రిటలు కలిపిక్షయము చేయి రూపాయిల జరిమానా యును విధించెను. దీనిని గూర్చి తాము గోదావరి జిల్లా సెషన్సు జడ్జిగారికి ఆపీలు చేయబడెను. జిల్లాజడ్జిగారు ఆపీలు తీర్పుచేయుచు, సదరు కేసు పెద్దాపురం పబ్లిసిజనలు మేజిస్ట్రేటుచే సరిగా విచారణచేయబడలేదనియు ప్రాసిక్యూషను పాక్ష్యములో చాలగోపములు కన్పించుచున్నవనియు అందులన్ని పెద్దాపురం పబ్లిసిజనలు మేజిస్ట్రేటుగారే తిరిగి విచారణ చేయవలయుననియు జిల్లాజడ్జి ఉత్తరపుచేసెను. ఈ ఉత్తరపురూర్వి విచారణ చేయవలసిందిగా హైకోర్టులో రివిజను పీజీమను రామారావుగారు దాఖలుచేసిరి. స్వామయ్యూర్ జాక్సనుగారు యీ రివిజను పీజీమను విచారణ చేసి తీర్పు చెప్పిరి. ప్రాసిక్యూషను వాదనలన్ని ఆరోపింపబడిన నేరము ఋజువులేదనియు ద్రువపడుటలేదనియు జిల్లాజడ్జిగారే యంగీకరించి యుండినప్పుడు, ఆ కేసును పబ్లిసిజనలు మేజిస్ట్రేటుగారే తిరిగి విచారణ చేయవలెనని యుత్తరపుచేయుట సహేతుకముగా లేదు. అందులన్ని ప్రాసిక్యూషను తరపువారందఱు ఇంకొక అవకాశమొసంగి కేసు తిరిగి ప్రారంభించుటయోచును. 42 మద్రాసు 885 తీర్పునే స్వామయ్యూర్ జాక్సనుగారు అనుసరించి, కేసును పునర్విచారణ చేయవలసిందిగా జిల్లా జడ్జిగారు జారీచేసిన యుత్తరపును రద్దుచేసి, మద్దాయని విడుదలచేసిరి.

పీజీమనా (రామారావుగారి) తరపున హైకోర్టులో బి. రామదాసుపంతులుగారు వాదించిరి. ఎవరిపక్షమున పట్టుకు ప్రాసిక్యూటరు వాదించెను.

బొంబాయిలో ఇర్వురు స్త్రీ వికేటర్ల అపీలు

క్రమింబలు లా సవరణచట్టము 17 (1) సెక్షన్ గూర్చి హైకోర్టువారి నిర్ణయము

అపీలు త్రోసివేయటం

బొంబాయి, డిసెంబరు 18:—మూర్తి జాతామర్య-లులో విశేష నిష్ప్రభుత్వముల పితృహక్కులను తీసివేసిన యిర్వురు స్త్రీ వికేటర్ల తరపున తేబడిన అపీలును, బొంబాయి హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు న్యాయమూర్తి మర్సిగారును త్రోసివేసిరి. ఆ కమిషనుగా నిర్ణయించబడిన బొంబాయి సవరణచట్టమువారి కార్యక్రమములను తీసివేసిన పితృహక్కులను నిందితులు చేయుచుండుటచే వీరు అక్రమ సంఘ సాహాయ్యపరాధము చేసినవారే యగుచున్నారని న్యాయ మూర్తులు తీర్పు తెచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

తిర్పు వివరములు

“క్రమింబలు లా సవరణచట్టము 17 (1) సెక్షన్ అర్థము నకు యీర్తిగా హద్దు ఉండవలెను. నిందితుని హక్కును, అక్రమ సంఘ కార్యకలాపమును సంబంధము అక్రమసంఘ సాహాయ్య ద్వైత్యమును సామాన్యముగా గ్రహించదగినదిగా నుండవలెను. నిందితులు అట్టి సంఘములకు సభ్యులుగా నుండవలసరములేదు. వారు అట్టి సంఘములతో కలిసిమెలిసి పనిచేయ నవసరములేదు. ఆ సంఘపు ఆజ్ఞల నిర్వహించుచుండవలసరములేదు.” అని ప్రధాన న్యాయమూర్తి బోనులుగారు, గంగాభాయి రామరావు భినిసతి, లక్ష్మీబాయి కృష్ణదాసు జజీవన దాసుసతి - ర్లు తరపున తీర్పు వనదాసు ప్రాగ్గిగారు బొంబాయి హైకోర్టుకుండు తెచ్చిన పీకేటింగు కేసు అపీలులో తీర్పుచేయుచునుండిరి. నిందితులతరపున వాదనలో, వారు అక్రమ సంఘమైన బొంబాయి సమర సంఘముతో సంబంధము కలిగియుండినట్లు ఆశాపూరితముగా నిందితుల తేవరిగాని కష్టపట్టలేదనియును తెలుపబడినది.

ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు తీర్పులో యిట్లు చెప్పిరి:— “నిందితులు పీకేటింగు అర్థమైన కీడుతులుగాలేదు. క్రమింబలు లా సవరణచట్టము 17 (1) సెక్షన్ క్రింద కీడిం పబడిరి. మీ చర్యలు అక్రమ సంఘకార్యములకు మొత్తముమీద సహాయభూతము లా కాదాయనటు పరిస్థితులందట్టి ఆరయవలసి యుండును. కాని మాటల అనిశ్చిత్యమును కొకహద్దు కల్పించి తీరవలెను. అక్రమసంఘ కార్యక్రమములో కొన్ని సామాన్యముగా శ్రేయోదాయకమైన విషయములుండవచ్చును. ఆదా సూరణము మద్యవిక్రయ విధ్వంసము. ఇవి అక్రమ సంఘాదేశ్యము గుట వలన, మితపాన, నహి పాన వాదుల ందరులగుడ తమతమ కార్యనిర్వహణములకమన అక్రమసంఘ మునకు తోడ్పడినవారు కావచ్చును. అందువలన క్రమింబలు సవరణచట్టము 17 (1) సెక్షన్ క్రింద అపరాధులనిచెప్పవచ్చును. నిందితులు అక్రమసంఘ సభ్యులుగా నుండవలసిన యవసరము గాని అక్రమసంఘముతో కలిసిమెలిసి పనిచేయుచుండవలసిన అవసరముగాని లేదు. కాని నిందితులచర్యలకును అక్రమసంఘపు చర్యలకును తగినంతసంబంధముండి అక్రమసంఘ కార్యకలాపము తోడ్పడవలయునను నద్వైత్యము ఊహించుటకు సమంజసమైనదిగా నుండవలెను. అయినను, ఏకోద్దేశ్యములననే అక్రమసంఘమునకు సాహాయ్యమని లెలంపరాదు. ప్రధానరాజధాని మేజస్ట్రేటు తీర్పు పరిశీలించినచో నిందితులు చేసిన పీకేటింగు నంటి పీకేటింగు అక్రమమైన సవరణచట్టపు కార్యక్రమములో నొక నిర్దిష్టతాంశమైయున్నది. కావున, సాక్ష్యమునబట్టి నిందితులకును అక్రమసంఘమునకును ప్రత్యక్ష సంబంధమున్నట్లుగాని వారియొక్క నలయోప్పున వీరు ప్రవర్తించుచున్నట్లుగాని తేకపోయినను రాజధాని మేజస్ట్రేటు వారికి అక్రమసంఘ సాహాయ్యదేశ్యమున్నట్లు తలంచుట సమంజసమే యైయున్నది. అందువలన, తీర్పును సీరపరచి అపీలును త్రోసివేయుచున్నాను (ఆ. ప్రె. స్పెషలు.)

కీ|| తే|| జి. వెంకటేశ్వర్లుగారు

రాజమండ్రి, డిసెంబరు 17-శ్రీ గాడపల్లి పెంకటేశ్వర్లు, బి. ఏ. యల్. టి. గారి పాతకాల డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు కోర్టులనుండి అన్వేషణనుండి గత 15వ తేదీని ఇన్ని పేటయందు తమ స్వగృహమున దివంగతులైన తెలుపుటకు చింతిలుచున్నాము. వీరు 45 యేండ్లకే ఆకాలమృత్యువాతకు పాలై, వీరియొక్క మిత్రులగునకు విద్యార్థులకు మరియు వీరికి వెరిగిన వారికల్ల దుఖము కలుగజేసెను. వీరు 16 ఏండ్లకాలము ప్రభుత్వ విద్యాకాళి ఉద్యోగిగ పనిచూచిరి. వీరు దయార్థహృదయులైనుంచి వడవకకున కలిగియుండినదన తోడి ఉద్యోగులయొక్క యితరులయొక్కయు అనురాగమును బడిసిరి. ఇతని శ్రావ్యతను గౌరవమునది ప్రాథమిక పాతకాలము నిన్నటికొక న మూయబడిన. వీరు, తమ సతీని, 4 గురు పుత్రులను, చిరుత కుమారుని దుఃఖమునకు పాల్పెసి కాలముజేసిరి.

విరల్ భాయి పటేల్ గారి అన్వేషణ

వైద్యపరీక్ష సమయమున బల్లపైనుండి పటేలుగారు క్రిందపడుట

అనధికార కారాగారప్రేక్షకుల ప్రకటన

కోయంబత్తూరు, డిశం 18:— శేడు వెంట్రల్ జయి లులో డా|| కీర్తికృత్ శ్రీయత విరల్ భాయి పటేలుగారి నొక బల్లపై పగండ్లకట్టగా వారు బల్లమీదనుండి క్రింద పడుట సంభవించినదని తెలియుచున్నది. అదృష్టవశమున, నది కేవలము హనోవేదనకు మాత్రమే కారణమైనది. కాని, గాయ మేమియు తగులలేదు. దీనినిగూర్చి జైలుకు అధికార ప్రేక్షకులుగా వెలియుండిన శ్రీమంతులు సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు, పి. సి. జి. వెంకటస్వామినాయుడు, వి. ఏ. పద్మ నాభయ్యగార్లు ఈక్రిందిప్రకటన గావించుచున్నారు. వారు ఈసంఘటనమును స్వయముగా పూర్తియైతిరి.

అనధికార ప్రేక్షకుల ప్రకటన

శేడుయం నూపరింటెండ్లెంటుగారి కార్యాలయము లో ప్రేక్షకలసభకు బోయవచ్చిన తరువాత శ్రీయత పటేల్ గారి ఆరోగ్యమెట్లున్నదో తెలిసికొనవలయునని మేము వారు న్నగడికి వెల్లితిమి. ముల కోశములో మంటగా నున్నదని ఆయన మాతోచెప్పెను. సరిగా ఆసమయమునకే, ఒక సబ్ అసిస్టెంటుస్ట్రను అప్పటికివచ్చి జిల్లావైద్యకాళాధికారిగారు ను, నూ పరింటెండ్లెంటు గారు ను జైలు ఆకుపల్లిలో శస్త్ర వైద్యము జరుగుచుట నున్నారని యు వారు పటేలుగారి నచ్చటికి రాగోరుచున్నారనియెచెప్పెను. పటేలుగారు తమయిష్టమునవచ్చినరీతిని నడవినవచ్చినసరే, తేక, కుర్చీలో కూర్చుండివచ్చినను శరేరునిగూడ ఆయనచెప్పెను. పటేలుగారికి మొట్టమొదట ఆఁలు వెట్టుబయే యిష్టము లేక పోయినది కాని తరువాత వెల్లో నడచిపోవుటకు వారివృత్తిరి. అప్పటినుండి ఆఫలము శ్చి ఫర్మాంగు మారమన నుండెను. మే మందరమునుగూడ అప్పటికి వెల్లితిమి.

ఆసుపత్రిగదిలో

పటేలుగారి అండకోశమున పరీక్షించుటకై తాను క్రొత్తగా మదరాసునుండి ప రీ ష్ యం త్ర ము కొక టి గా ని తెచ్చి తిన ని వైద్య కాళాధికారి నుడివెను. మంట యొక్క వగా నుండుటచే అట్టిపరీక్ష ప్రస్తుతము జరగవలయునని మంచిదేమోయని పటేలుగారిభ్రాతాయడెరి. ఆయన దానికి సమ్మతించి ఆముంట యెట్టివో ముందు పరీక్షించ గోరెను.

అట్లుపై ఒక కుర్చీసహాయమున పటేలుగారిని నొకబల్ల పై పరుండ్లకట్టిరి. మేము బయటికి వచ్చి ఒక పదిగ జముల దూరమున నిలువబడి చూచుచుండిమి. తలుపులు తెరచియుండుటచే మాకాబల్ల యంతరియు గనబడుచుండెను. బల్ల నేలకు ఇంచుమించుగా రిక్తి అడుగుల యెత్తుననుండెను. పటేల్ గారు తల అనియించిన భాగము ఒక యింకపక్షిద్వారా బల్లకు చేర్చబడిన యొక చక్రముపై నుండెను. సరిగా వైద్యపరీక్ష యారంభమగుసమయమునకు ఆ చక్రము ను కట్టివో కలుపుచున్న యిత్తడి ముక్కయొకటి విరిగి పోయినది. అంతటితో పటేలు గారు జలయుండిన భాగము పట్టు వీడినది. తలక్రిందుగా పటేలుగారు క్రింద పోయిరి. కాని, అదృష్టవశమున ఆయన తలగడ అంతకుంటే ముందుగా క్రిందపడుటయు ఆయన తల గూడ దానిపైననే పడుటయు సంభవించినది. అందుచే తలకేమి యు గాయము తగులలేదు.

వెంటనే పటేలుగారిని జైలునుండి విడిచిపెట్టుట మంచిది

పటేల్ గారు తీవ్రముగ కడన నశభవించి యుండవలెను. ఆయన క్రిందపడుట మూచినవెంటనే మేమందరమును అప్పటకు పరుగెత్తిమి. అందరముగలిసి ఆయనకు మార్పుండజెట్టితిమి. కొలదినివిషయములో ఆయన లేకపోసెను. అట్లుపై ఒక చాపపై పరుండ్లకట్టి వైద్యకాలాధికారి ఆయనను పరీక్షించెను. తరువాత మేమందరమును గలిసి పటేలు గారితో మరల ఆయనగడికి వెల్లితిమి. గుమ్మును బయట మెడికో ఉద్యోగియు, నూపరింటెండ్లెంటు గారును కనబడి దురదృష్టవశమున నట్టిది సంభవించినందుకు మా యందఱో బాటు తమనిచారము చెల్లిరి. ఈ జరిగినదానిని బట్టి పటేలు గారి కేమియు బాధ కలుగనందుకు మేము చాల సంతోసించుచున్నాము. పటేలుగారు చాల నీరసభావముతో నున్నారని మా నమ్మకము. ప్రభుత్వమువారు వారిని వెంటనే విడిచిపెట్టుట మంచిది. (ఆ. ప్రె.)

వైద్యుల పరీక్షలనమీదట ప్రభుత్వమునకు నివేదన

మదరాసు, డిసెం 18:—వి. జె. పటేలుగారి అనారోగ్యముగూర్చి జెల్ల ఇన్ స్పెక్టరు జెనరలు ప్రభుత్వమునకు తన నివేదనను సమర్పించినాడు. పటేలుగారిని ఇన్ స్పెక్టరు వి. యం. యస్. అక్కిపర్లు కల్నల్ మకోనాచి (కోయంబత్తూరు జైలు నూపరింటెండ్లెంటు) కల్నల్ ఫ్రీజర్ (కోయంబత్తూరు జిల్లా మెడికో అఫీసరు) గార్లు తనిఖీచేసిరి. పటేలుగారు మొల్ల వ్యాధివలనను అజీర్ణమువలనను బాధపడుచున్నారని వారి యభిప్రాయము అయినను వారి సిబ్బందిగుల కలగజేయ వసగ రములేదు. వారికి యీరెండు జబ్బులును దీర్ఘకాలమునుండి గలవు. తొందరలో మరియొకనూరు తనిఖీచేసి వైద్యులు ప్రభుత్వమునకు తమ యభిప్రాయముల నివేదించురు. కోయంబత్తూరు వాతావరణము పటేలుగారికి దేహాకు ననువునా నచ్చదా యనుట అస్పష్టమే చెప్ప సాధ్యముగాదు. వారు ఇటీవల నేగదా యచటికి మార్పుచేయబడినది.

కోయంబత్తూరు, డిసెం 17:— కెఫ్. కర్న. వకనోకి గారు వెంట్రలుజెయిలు నూపర్మెంటు జిల్లాస్ట్రను ఫెజరుగారు ప్రతిదినము వి. జే పటేలుగారి ఆరోగ్యమును పరీక్షించుచున్నార. జెయిల్ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు కామిరాజుగారు రాజమండ్రి నుండి ఉడక మండలమునకు బోవుచు త్రోసిలో కోయంబత్తూరు నందు దిగి పటేలుగారిని చూచిరి.

పటేలుగారి అండవాయువు మూలవ్యాధి యింకను తగ్గలేదు. పటేలుగారిని స్వగృహమునందు యింటి భోజనమున్నచో త్వరగ బాగునని యిచ్చటి వైద్యులు అనుకొనుచున్నారు. కోయంబత్తూరులో యిచ్చడు ఋతువు మారినది. చలి యొక్క వయ నందున పటేలుగారి కీహక్కు అంతగా సహాయపడదు. (కీ. ప్రె.)

సత్యాగ్రహముల విడుదల

తిరుచినాపల్లి కారాగృహమునుండి యేడుగు రాంధ్ర యువకులు విడుదలజేయబడుట

చెన్నపురి, డిసెంబరు 18:— శ్రీయుతులు, గుర్తిన నుబ్రహ్మణ్యం (తాడే పల్లి గూడెం) ఉండి వెంకట్ర మ జా రా పు (రాజమండ్రి) నే మూ రి సీతారామ స్వామి(పునా తపల్లి), మైలవరపు రామారావు(వేండ్ల) నేగళిన వెంకట్రాజు(పాండవ్య) ఒంక గోవిందరాజులు (తెజ వాడ నన్నపనేని కోటయ్యచౌదరి (గోవాడ) గార్లు మొన్నటి దినమును శ్రీయుతులు పండ్రంగి రాజేశ్వరరావు (కోటకొల్లు) గరిగి పాటి సత్య నారాయణ (ఏలూరు) గార్లు నిన్నటిదినమున తిరుచినాపల్లి కారాగృహము నుండి విడుదలయై ప్రస్తుతము చెన్నపురికివచ్చియున్నారు. వారి లో కొందరు యక్రమ సంఘములో నుండిరియు, కొందరు 144 ను మీరిరనియు రి నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడిరి. అందఱును యారోగ్యముగ నున్నారు.

వైసికలు దొంగతనము:—తండియాశేటలో నివసింపుచున్న ఎన్. టి. రామసాధ ఒడయరుగారికి జేరిదిన యొక వైసికలను దొంగిలించిన కృష్ణస్వామినాయుడు అనువాడు అరెస్టుచేయబడి యున్నాడు. పోలీసు విచారణ జరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కన్నపు దొంగతనము:—నిన్నరాత్రి సుగంధాకములో స్టాండ్ల ఆయిలు కంపెనీకి చెందిన బాండుగారి బంగళాయందు కన్నపు దొంగలు ప్రవేశించి కొన్ని విలువగల వస్త్రములను దొంగిలించుకొని పోయిరి.

ఆ రాత్రియే నూంటుకోడ్లలో రెవ్వి ఎడ్మండ్సుగారి బంగళాయందు కూడ కన్నపుదొంగలు ప్రవేశించి విలువగల వస్త్రపులను దొంగిలించుకొని పోయిరి. పోలీసువారు ఆఫలముందు కాపలా గాయచున్నారు. ఇంతవర కెవ్వరును పట్టుబడలేదు. (ఆ. ప్రె.)

మోటారుకారు ప్రమాదము:—మదవరం స్టేషనులో పనిచేయుచున్న యొక పోలీసుకాన్ స్టేబిలు నిన్నటి దినమున యొక మోటారుకారుచే ప్రమాదపడిన. త్రోక్రొబడి తీవ్రగాయములగుపొంది రాజపురం ఆస్పత్రిలో చేర్చబడి చాల అపాయనీతిలో నున్నాడు. పోలీసు విచారణ జరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

అరెస్టులు-శిక్షలు

గంగాధరరావు దేశపాండిగారిపై

కేసు విరమింపబడుట

హైకోర్టు తీర్పు ఫలమా?

హైదరాబాద్, డిసెంబరు 18:—ఈ దినము పట్టణ మేజిస్ట్రేటు గంగాధర రావు దేశపాండిగారిపై కేసు నెత్తుకొనగా జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞప్రకారము తాను కేసును విరమించుకొను చున్నానని సర్కారువారికి తెలిపెను. మేజిస్ట్రేటు గారు కేసు ఉపసంహరణ కక్ష నిచ్చి దేశపాండిగారిని విడుదలచేయుచిరి. శ్రీమతి నిషిద్ధమొక్కరాజురావు కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులుగా నున్నారని బొంబాయిలో క్రిమినల్ లా సవరణచట్టము క్రింద అరెస్టు చేయబడియుండెడిది. (ఆ. ప్రె.)

బెల్గాంలో మరి 41 అరెస్టులు

హైదరాబాద్, డిసెంబరు 18:—నిన్న అరెస్టుచేయబడిన 41 మంది వలంటీర్లు రిమాండు పెట్టబడిరి.

కేటి యుద్ధయము మరల ప్రభాతఫేరీలపై నిషేధపు టు త్రవ్వ నుల్లంఘించినందులకు మరి 41 మంది అరెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ కృష్ణసింగుగారికి శిక్ష

పూర్వము బీహారు శాసనసభలో కాంగ్రెసు పక్ష నాయకుడు

పాట్నా, డిసెంబరు 18:—శ్రీ కృష్ణసింగుగారు పాట్నాలో నోక యుద్ధమున పాల్గొని 8 జూలై నోక నిషేధిత యూత్ గేంపును జరుపుటకు ప్రోత్సహించినని 1 సం॥ కఠినతైదు విధింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

ట్రైబ్యూన్ పత్రికాద్యోగుల అరెస్టు

లాహోరు, డిసెంబరు 18:—ట్రైబ్యూన్ ముద్రకాలయపు మేనేజరు లాలా వీరనేష్ అచ్చుమేష్ట్రీ ఖుదాబక్షీ విచారణ కర్తకు రాజసింగుగారు పత్రికాద్యోగి జగన్నాథగారును రాజద్రోహమునకై పీ కో. 408 109 ఖైదీలను క్రింద అరెస్టుచేయబడిరి. జామీనుపై విడుదల చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

హుబ్లీలో జనహర్ దినము

పంచమనియంత గురురావుగారి అరెస్టు శిక్ష

హుబ్లీ, డిసెంబరు 18:—16 వ తేదీని జనహర్ దిన విచ్చుట జరుపబడినది. కాంగ్రెసు సంఘ పంచమనియంత గురురావుగారి సభకర్తృత్వ వహించి జనహర్ దినోత్సవమును నిర్వహించిరి. పోలీసు గూర్చి కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి తీర్మానమును చదివెను సభాంతమున గురురావుగారు మరి 8 మంది యు అరెస్టుచేయబడిరి. అరురావుగారికి 8 నెలలు కఠింశిక్షయు 100 జరిమానాయు విధింపబడినది. మరుసటిదినము ప్రార్థన మరియు అరెస్టుచేయబడిరి. అందఱును విచారణ కర్తకు శామ కొనియొన్నారు. (ఆ. ప్రె.)

మిడ్నపూరు మండలమున

నిషిద్ధ లవణోత్పత్తి

తుమ్మక్ కాంగ్రెసుసంఘమువారి చర్య
తుమ్మక్, (మిడ్నపూరు) డిసెంబరు 18:—మహిషాదళ ముఠాపట్టాలో చాలా ప్రదేశములందు నిషిద్ధలవణము తయారు చేయబడుచున్నది. తమ్మక్ లోల్లంఘన సంఘమువారి కార్యక్రమమును సమక్రమించినారు. ఆయా స్థలములకు జిల్లామేజిస్ట్రేటు పోలీసుదళముతో బయలుదేరినాడు. వాంతులో 8 అరెస్టులు జరిగెను. (ఆ. ప్రె.)

నాగపూరులో బర్మోలీవారము

సాలెవాడ సభ

నాగపూరు, డిసెంబరు 18:—ఇది “బర్మోలీవారము” అనుదినమును జరుపబడుచున్నది. ఒక్కొక్కరియొక్క ఒక్కొక్క బర్మోలీ కర్నూలు మాపుచున్న అపారత్యాగము ప్రకటించుచు సభలు జరుపుచున్నారు. నేడు పద్మశాలీయులందఱు సభ చేసిరి. బర్మోలీ పాటకజనమును ప్రకటించుచు ఉపన్యాసము లాగబడినది. (ఆ. ప్రె.)

భీల్వో స్త్రీవలంటీర్ల అరెస్టు

మధ్యకాల పి కేటింగు

భీల్వో, డిసెంబరు 18:—మహిళా కాంగ్రెసు సంఘపు స్త్రీ వలంటీర్లు 7 గురు లాహోరు గేటుకర్త భోలా రాం కంపెనీ నుద్దికాలను పి కేటింగు చేయుచుండగా అరెస్టు చేయబడిరి. మరి 5 స్త్రీలు అరెస్టు జరుగనున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

బుర్రా బజారు పి కేటింగు

3 అరెస్టులు

కలకత్తా, డిసెంబరు 18:—బుర్రా బజారులో విదేశ వస్త్ర దుకాణములముందు కొందఱు పురుషవలంటీర్లు 6 గురు స్త్రీలును పి కేటింగు జరిపిరి. పోలీసులు స్త్రీలతో జోక్యము కలగజేసికొనలేదు. 3 గురు వలంటీర్లు అరెస్టుచేయబడిరి. మిగిలిన జనమును కొట్టి తఱియివేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర దేశము

తూర్పు గోదావరిజిల్లా అరెస్టులు

వేములవాడలో ఈతచెట్టు కొట్టినందుగాను శ్రీయుత భద్రరాజు కామరాజుగారి కొరకై మూడు దినములనుండి వారంటాకటి వేచియున్నదని ఇదివరలో తెలియజేసితిమి. ఈ యుద్ధయమున శ్రీ కామరాజు గారు తమంతటామే ద్రాక్షావరం పోలీసు స్టేషనునకుపోయి పోలీసువారి వశులయిరి. వారిని పోలీసువారు ద్రాక్షావరమునుండి కాకినాడకు తీసికొనివచ్చిరి.

7-12-30 తేదీన కొత్తపేట డివిజనులో ఎర్రప్రయన 16 మందిలోను న బూరి జగ్గరాజుగారిని మరియొక రెడ్డి ప్రముఖుని తప్ప తిరిమివారి నందరిని జామీనుపై విడుదల చేసిరి. మరల ఈ దినము (18-12-30)న కొత్తపేటయందు వారి కేసు తీర్మానింపబడును. (రెలేఖరి)

కాకినాడ అరెస్టు

ఒక సవరణ

17-12-1930 తేదీన ఆంధ్రపత్రికయందు “ఆంధ్ర దేశము అరెస్టులు” అను శీర్షిక క్రింద శ్రీ చెలికాని సూర్యకారా యణమూర్తిగారి అరెస్టునుగూర్చి ముచ్చటించుచు “స్వంత జామీనుపై విడుదల నిరాకరించె” అని ప్రచురించిరి శ్రీ సూర్య నారాయణమూర్తిగారిని జామీనుపై విడిచెదమని యు జామీను నిచ్చెదరా అనియు మేజిస్ట్రేటు గారు రడుగ గ శ్రీ మూర్తిగారు ఎట్టి జామీనును ఈయననియు నమ్మకమున్నచో విడుదల నచ్చునని యు లేనిచో రిమాండులో నుంచుకొనవచ్చుననియు చెప్పిరి. అంత కోర్టువారు శ్రీ మూర్తిగారిని రిమాండులోనే యుంచిరి. అంతేకాని సూర్యనారాయణ మూర్తిగారు కోర్టువారిని తమ స్వంత జామీనుపై విడుదల గావించవలయునని కోరి యుండలేదు. దీని 17-12-30 ఆంధ్ర పత్రికలో ప్రచురించిన ప్రకారం అట్టి తప్పురము వచ్చుచున్నది. (ఒక విలేఖరి.)

డా॥ గురుమూర్తిగారు

ఎ. తరగతికి మార్చబడిరి

డా॥ పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు రాజమండ్రి నివాసులు. శ్రీమంతము జేలూరు జైలులో శిక్ష ననుభవించుచున్న వారు బి.తరగతికి ఎ. తరగతికి మార్చబడిరినియు లామెంబరు గారు వారివిషయమున శ్రద్ధ వహించిరినియు తెలియుచున్నది.

మదరాసులో ఇండ్లస్థాదాలు

కాంగ్రెసు బులెటిను ప్రచురణగాను

30 మంది పోలీసులు గంటనేపు వెదకుట

మదరాసు, డిసెంబరు 19:—భాగ్యలక్ష్మీ వీకంసీ బుగారు వర్తమల దుకాణము చీవాబజారులో 170 నెం॥ గృహము నివసించుచుండగా పోలీసువారిచే సోదాచేయబడినది. ప్రధాన ప్రెసి డెన్సి మే జి స్ట్రేటు గారు సోదాచేయుటకై వారింట నొసంగిరి. రెండు కోజుల క్రిందట ప్రభుత్వమువారిచే నిషేధింపబడిన కాంగ్రెసు బులెటిను పత్రికకై సోదాచేసింట్లు తెలియుచున్నది. అసిస్టెంటు పోలీసు కమిషనరు అనంతాచారిగారు, ఇన్ స్పెక్టరు క్రిమినల్, సబు ఇన్ స్పెక్టరు రజాఖానుగారు, 80 మంది పోలీసుల వీకంసీ మందిరమునకు సాయంకాలము 4-45 గం. వచ్చి 6 గంటలవరకు వెదకిరి. వీధిలో అనేకమంది ప్రాగయిరి. పోలీసువారు వారంటు లేకుండనే మేజిమీదనున్న గుజరాతి గ్రంథాలయముగూడ వదలిరి. (ఆ. ప్రె.)

కంచీలో స్వదేశీ ప్రచారము

శ్రీ. కె. భాష్యం, సి. ఎ.కె. ముత్తరంగమదల్వారు ఎం.భక్తవల్సలంగారు, 18 వ తేదీ ఉదయం కంచీలోయి అచట నూలు ఎర్రకలక కాంగ్రెసు నాయకులను, చూచిరి. ఎర్ర కులు యిదివరకే 40 నెంబరు యిండియనునూలు వాడుచున్నామనిరి. కొందరు విదేశీనూలు బహిష్కరించుటకు వాగ్దానము చేసిరి. ఒక ప్రధాన ఎర్రకుడు అప్పుడే విదేశీనూలు పూర్తిగ బహిష్కరించినది చెప్పెను. స్వదేశీ వస్త్రముల వ్యాపారము సలుపు కంటేనే స్థాపించుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి.

మనీదుయెదుట వాద్యములు

కభ్యంతరము లేదు.

హైకోర్టు తీర్పు

అలహాబాద్, డిసెంబరు 17:—హిందువులు ప్రత్యేక వ్యవస్థలుగను, ఒకసంఘసభ్యులుగను వాద్యములతోనూ మనీదుల యెదుట ఉత్సవములు నడపించుటకు హక్కుగలదని న్యాయ శాసనములు ఉత్తరువులు మేజిస్ట్రేటు లేక పోలీసు ఉత్తరువునకు లోబడియుండవలెనేగాని ఆమనాయితీలు పూర్వసాంప్రదాయములతో ప్రసక్తియే లేదని జెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

“లేజ్” పత్రికా కార్యాలయపు

సోదా

గూర్ఖా వలంటీర్లంగూర్చి

కొత్తఢిల్లీ, డిసెంబరు 18:—“లేజ్” పత్రిక వ్యవహారము దేశబంధువు ప్రకారి గృహమున, కార్యాలయమును పోలీసులు పరిశోధించిరి. గూర్ఖావలంటీర్లను చేర్చు విషయములో యీ సోదాలు జరిగెనని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మలయచందనము

గ నెరియా (నెగ)కు కుతారము, కి పూటలలో గుణము కలుగును
(శాస్త్రాధి పాఠము. మొ దట్టి 2-4-0, దీని కనుబాసం చొదిలెల కొమ్మ 3-0-0, రెండవ భక్తులతో 6-0-0.)

గంధర్వశాస్త్రాని, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

బ్రిటిష్ వారి వైద్యసంబంధ మగు వాస్తావత్రిక వివరించినది

“పాస్తాన్

కో కో సాధారణమైన కోకోకంటే మధురమైనదియు మిగుల బలకరమైనదియు నగు పానీయము నిచ్చును.”

పంపకదారులు:—ఎ. సి. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు, కి, బండరు స్టోర్ హౌసు, స్పెన్సర్ ఆండ్ కో., లిమిటెడ్, మాంటూకోడ్.

ధిల్లీ, దేసంబరు 18:—హిందూస్థాన్ టైమ్స్ పత్రిక
 మేనేజరు కొమిటీ గారవై. తేజదేవ్ కేను పట్టణ మేజస్ట్రేటు
 యందు విచారణకు వచ్చెను. ప్రాసిక్యూటరు సాక్షులు కొందరు
 సాక్ష్యముచ్చిరి. విచారణ 22వ తేదీకి వాయిదాపేయబడినది.

వ్యవసాయము

బహువిధములు

(మా స్వేచ్ఛావిలేఖరుని)

అల్ల పురంజెలు

నెల్లూరుజిల్లా గోదావరి జిల్లా అనంతాచార్యులు 5, తూర్పుగోదావరి జిల్లా జి. యె. గారను, ఇకను 16 వరు జిల్లాపరిషత్తు ముగిసినపిదప మంగళవారము అల్ల పురంజెలునుండి విడుదలకాబడిరి. రాజకీయనిర్బంధములు కం బోక్ మెంటు ప్రేక్షకులై లునప్పుడు 15 నిమిషములకుముం దు అక్కడికి తేటపడెననియు, తమ తమ బోల్డుకు టికెట్లతో సంబంధముగలవనియు తెలియజేయుచున్నది. జైలులో నిర్బంధితులను చక్కగా వరయుదురని తెలియజేయుచున్నది. ఈ జైలు 60 దిప్పటికి 800 మంది జైదీలున్నాడు. వారిలో 800 వరు ఆంధ్రదేశమువారు; మిగిలినవారు కేంశము, తమిళనాడులకు చేరి నవారు. గడచిననెలలో 175 మందియు, ఈ నెలలో నింకవరు 80 మందియు విడుదలయిరి. ఇక్కడి నెంబ్రోజ్ జైలులో ఇంచుమించు 200 మంది రాజకీయనిర్బంధితులను జైలు తెలియజేయుచున్నది.

సబ్ కోర్టు

1929 సంవత్సరము నవంబరు 15 వ తేదీనుండి యిక్కడ హంగారిగావనిచేయుచుండు సబ్ కోర్టు ఈనెల 28 వ తేదీకి తీసివేయబడుచున్నది. గడచిన సంవత్సరము గొల్లూ మెంబర్ గారగు ఇక్కడికివచ్చినప్పుడు బళ్ళారి అనంతపురము జిల్లాలకు కలసియున్న ఒక సబ్ కోర్టు నిక్కడ కాళ్ళెత్తుగానుంచ నలెనని విన్నవించుకొనబడి యుండెను. మరియు యిటీవల జరిగిన బార్ అసోసియేషన్ మీటింగులో జడ్జిగారికి అదేవిషయమై తెలుపుకొనవలెనని తీర్మానింపబడి అట్లుగావింపబడెను. కాని జడ్జిగారు అనుకూలభిప్రాయము నిచ్చినట్లు కనబడెను.

కాంగ్రెస్ ఉద్యమము

రాజకీయసభలు, ప్రభావశీలములైనవి జరుపకూడదని 144-వ సెక్షన్ ప్రకారము అక్టోబర్ 22-వ తేదీ యియ్యలదిన ఉత్తరపుల అసలు సరియితి ఈనెల 21-వ తేదీతో అడ్డుపెట్టబడుచున్నది. సర్కారు వారు ముందు ఏమిచేయదలచియున్నారో తెలియదు. ఈ నిరోధపులు ఉత్తరపుల బళ్ళారి తాలూకాలోను, రాయదుర్గము, వార్లపాళ్ళి పట్టణము లలోను అమలులోనున్నవి. ప్రస్తుతపు కాంగ్రెస్ కార్యకర్త గారగు డా॥ మ.రాధాగారు ఈ జిల్లా పడమటి తాలూకా యందు పర్యటనముచేయుచు ఖడ్గర్ వ్యాప్తిమున్నగు నిర్మాణ కార్యక్రమవిధానములను ప్రచారముచేయుచున్నారని వార్తా కర్తవ్యాయామ క్రిడలు

వార్తా హైస్కూలు యొక్క వార్తా కర్తవ్యాయామ క్రిడో

తనము ఈనెల 6-వ తేదీ ఉదయము 8 గంటలనుండి సాయంత్రము 6 గంటలవరకు నడుమ కొంత విరామముతో జరుపబడెను. శ్రీయుత ఎన్. నటరాజుఅయ్యర్ బి. ఏ. బి. ఇ. ఏ. ఎం. బి. యి. గారు అధ్యక్షత వహించియుండిరి. కలెక్టరుగారి సమీపియగు మిసర్స్ గెల్బర్గారు గెలిచిన బాలురకు బహుమతులను సందించిరి.

సహకారము

ఇక్కడ సహకారకామయొక్క డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ గారు గురిసిన శ్రీయుత జంపాల కంకలెళ్ళ చౌదరిగారు చల్లపల్లి డివిజను గారుబడినందున వారి గౌరవార్థమై యొక బీడికోలు విం దొనగబడెను.

రాజమండ్రి

(స్వేచ్ఛావిలేఖరుని)

సంబూరి జగ్గరాజుగారి బామినాకేసు

రాజమండ్రి, 21 నవంబరు 17:—రాజమండ్రి తాలూకాలో ద్వువైపున ప్రసిద్ధులగు సంబూరి జగ్గరాజుగారి మీద నెచ్చిన బామినాకేసులో నిన్నటిదినము బూరుగుపూజలో బాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. జగ్గరాజుగారి కొత్తపేట డివిజనులో తాటిచెట్టు అకులు సరికించి చెట్టు కల్లుగియుట కుపయోగించుకొనడా జగ్గరాజుగారు ప్రచారము చేయుచుండిరియు కాంగ్రెసు వాది యనియు అందునల్ల ఈ డివిజనులో కాంధిభంగము జరుగుచున్నదనియు అందువలన అయనవద్ద క్రి॥ ప్రా॥ కోర్టుయొక్క 107 వ సెక్షన్ క్రింద బామినాకేసును సరియైన దనియు రాజమండ్రి

పోలీసు డిప్యూటీ మాజరింపెండెంటు గారు 9-12-80 స॥ తేదీన ఒక పిటిషను దాఖలుచేసిరి.

నిన్నటిదినము జగ్గరాజుగారు తాను చెట్టు సరికించలేదనిన్ని, కల్లు త్రాగవద్దనిమాత్రము ప్రచారముచేసిననిన్ని, ఆ ప్రచారము కాపనోల్లంఘనోద్ద్యమములో భాగముకాదనిన్ని, ప్రభుత్వమువారు సహితము అంగీకరించినదే అనిన్ని, అట్టి ప్రచారము నల్ల కాంధిభంగము కలుగజాలదనిన్ని, ఎన్నడూ భంగము కలుగలేదనిన్ని, పోలీసువారే అన్యాయముగా ప్రజలనుకొట్టి నిన్ని, చెరువుకలుగచేసిన్ని, కాంధిభంగము కలుగచేసిననిన్ని, తనయింట్లో అనేకకరకుల దినుసులు బస్తాలు తిరుగబోసి ఏక రాసిచేసిన్ని, బత్తాయి తోటలోని పండ్లన్నూ కొమ్ములన్నూ కొట్టి చెరువు కలుగ చేసి రనిన్ని, 107 వ సెక్షన్ క్రింద తాను బామినాకేసును సరియైన అపరము ఏమిన్ని లేదనిన్ని, ప్రజలను భయపెట్టుటకున్నూ తన్ను చిక్కులు పెట్టుటకున్నూ ఈ ఆక్రమపు కేసు దాఖలుచేసిననిన్ని ప్రేటుమెంటు దాఖలుచేసిరి.

కేసులో సాక్షుల వాజ్మూలములు ప్రారంభించక పూర్వము 117 (8) సెక్షన్ ప్రకారము ఈ కేసు విచారణ అగు లోపుగా కాంధిభంగము కలుగచేయకుండగా బాండు యివ్వవలసినదని జారీచేసిన ఆర్డరు మాడనివ్వవలసినదని జగ్గరాజుగారి తరపున ప్లీడర్లగారి మాచి ఆర్డరుతో మేజిస్ట్రేటుగారు స్వయముగా మాడ అట్టి బామినాకేసును సరియైనదనిన్ని, వానినట్లు న్నదనిన్ని తమకు స్వయముగా తెలిసిన విషయములో మేజిస్ట్రేటు గారు విచారించుట భావ్యముకాదనిన్ని వాదించిరి. ప్రాంస్తుఫుకపిటిషను దాఖలు చేసినదా అని అడుగగా అట్లు దాఖలుచేయమనిన్ని మేజిస్ట్రేటుగారి యిచ్చవచ్చినట్లు చేయవచ్చుననిన్ని చెప్పిరి.

మొదటిసారి రాజమండ్రి పోలీసు డిప్యూటీ మాజరింపెండెంటుగారు సాక్షులయిచ్చుచు జగ్గరాజుగారు విశేషవలకు బడిగలవారనియు 1921 లగానుకు కాంగ్రెస్ వాదియనియు 1921 లో తిలవస్వరాజ్యనిధికిన్ని 1929 లో గాంధీనిధికిన్ని చందాలు వసూలు చేసిననిన్ని 1928-1929 లో మైసుకువిషవచారిని బహిష్కరించవలసిన దని ప్రచారముచేసిననిన్ని 1-4-1930 తేదీన సత్యాగ్రహులకు ఫలాహారమునిచ్చిననిన్ని, ఈ సంఘము అగిస్తునెల మొదలు కల్లుగీతకు పనికివచ్చే చెట్టు యొక్క ఆకులు కొట్టవలసినదని కొత్తపేటలో అనేక గ్రామములలో ప్రజలకు బోధచేస్తూ అట్లు ఆకులకొట్టించుచున్నారనిన్ని జగ్గరాజుగారివద్ద బామినాకేసును సరియైనదనిన్ని కామపరీక్షలో జగ్గరాజుగారు ప్రచారము చేయుచుండగా తాను స్వయముగా వినలేదనిన్ని యిదివరలో నెక్కడను జగ్గరాజుగారి ప్రచారఫలితముగా కాంధిభంగము కలుగలేదనిన్ని చెప్పిరి.

రెండవ సారి ఈ కేసులోనున్న సాక్షులయిచ్చు అట్టి సారాంశముగా జగ్గరాజుగారు 20-8-1930 స॥ తేదీ రాత్రి తన గ్రామం వచ్చి చెట్టు ఆకులు నరుకుడని ప్రజలకు బోధించి నట్లున్న దరిట్లా కొందరు ఆ చెట్టు సరికినట్లున్నూ తా వా విషయము ఇదివరలోనే డిప్యూటీ మాజరింపెండెంటుగారికి పోలీసువారికిన్ని రిపోర్టుచేసినాననిన్ని చెప్పెను.

టి. నమ్మయ్య యను రాజమండ్రి స్పెషలు డ్యూటీ హెడ్డు కానిస్టేబులు తాను 5-12-20 తేదీ రాత్రి రాత్రి లో జగ్గరాజుగారు పెన్నెత్తు వెంకటనరసింహరాజుగారి యింటిలోనికి వెళ్లి ఆకులనరుక లసినదని చెప్పుచుండగా కొద్దుమీద మారువేషములో నిలబడి విని డి॥ మాజరింపెండెంటుగారికి రిపోర్టుచేసినదని చెప్పెను.

తెలంగా సారాయుడు చిట్టూరి గడ్డయ్యగార్లు అను యిద్దరు ర్యాంకీకాపురములు కెట్టికులములు కొన్ని రోజులకిందట జగ్గరాజుగారు ర్యాంకీగ్రామంలో పీఠిలో నిలబడి ఈతచెట్టు ఆకులు నరుకవలసినదనిన్ని ఏమియు భయములేదనిన్ని ప్రజలను హెచ్చరించుచు చెప్పినట్లు సాక్షులయిచ్చిరి.

వీరి సాక్షులములు పూర్తి అయినవిమ్ముట కేసు 22 వ తేదీకి జగ్గరాజుగారి తరపు సాక్షులను విత్తము వాయిదా వేయబడెను.

పోలీసుపక్షము సాక్షులము బట్టి బామినాకేసును సరియైనదనిన్ని అపకాళములేదనిన్ని, అందుచే బామినాకేసు లవసరములేదని ఆర్డరు వేయవలసిన దనిన్ని మొదలగుంటి సుబ్బారావుగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు వాదించిరి.

జగ్గరాజుగారి 27-వ తేదీన హాజరుపరచుటకు బామినాకేసుల పూచీ అవసరములేదనిన్ని, కేసువిచారణ పూర్తి అయ్యేవరకు అయనవల్ల కాంధిభంగము కలుగకుండుటకు బామినాకేసుల బాండు అమలులోనుండుననిన్ని మేజిస్ట్రేటు గారు చెప్పిరి. అందులకు బామినాకేసుల లంకీకరించుట లేదనిన్ని వారిబాండు రద్దుచేసి జగ్గరాజుగారిని తిరిగి జైలుకు పంపవల సిననిన్ని సుబ్బారావుగారు చెప్పిరి. చివరకు బామినాకేసు బాండు రద్దుచేయబడెను. జగ్గరాజుగారు తిరిగి నెంబ్రలు జైలుకు పంపబడిరి.

22 వ తేదీన జగ్గరాజుగారి తరపున తనిఖీచేయుటకు యిద్దరిచ్చెరు యిచ్చిరి.

జగ్గరాజుగారి తరపున వీరభుంట్ల లక్ష్మీనరసింహమూర్తి గారన్నూ వోడగంటి సుబ్బారావుగారన్నూ యర్రమిల్లి లక్ష్మీపతిగారన్నూ యర్రమిల్లి సుబ్బారావుగారన్నూ పనిచేసిరి.

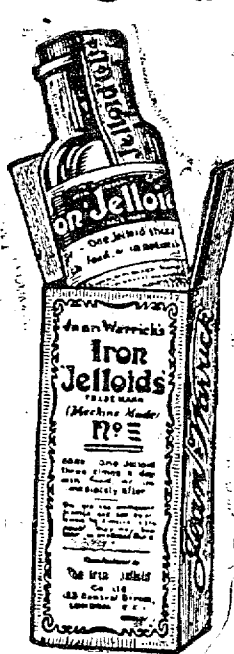
పోలీసుపక్షమున రాజమండ్రి స్పెషలు యిన్ స్పెక్టరు గారు హాజరై పనిచేసిరి.

నిస్సత్తువ

మీరు ముఖముగా ఆలసిపోయినను, క్రంగినను, బలము, సజీవత్వము, తగినను, నరముల బుహినత యున్నను, చిటచిటలాడుచున్నను పీటన్నిటికి తప్పు మీడియేను, ఏలగా నూతనమైన బలవర్ధకముగు రక్తము అవసరము. మీరు దివ్యమైన రోగనివారిణి యగు

ఐరన్ జెలాయిడులు

ఉపయోగించక నిరక్షమము చేయుటవలననే కలుగుచున్నది ప్రతిస్త్రీని కొన్ని వేళలందు రక్తము అవసరము. నెం 2

ఐరన్ జెలాయిడులను సేవిం చుటచే రక్తము పరిశుద్ధముగా టయేగాక, వృద్ధియుగును. అతి శ్రమ, అమితమైనపని, లేక మితి లేని సంతోషము మున్నగు వాటివలన బలమును పోగొట్టుకొనిన ప్రతి పురుషుడు నెం 2 A ఐరన్ జెలాయిడులు పుచ్చుకొనవలెను. ఇది సరిగా అట్టివారికొక తయారొసర్ప బడిన దని తెలిసికొనవలెను.

త్వరితముగా పెరుగుట లేక అమితముగా చదువుట లేక యెట్టి కారీరక వ్యాధిచే నైనను తనిఖీలు బాలరు పడుచు స్త్రీలు బలమును పోగొట్టుకొనిన నెం 1-కి ఐరన్ జెలాయిడులు వారిని

మామూలు ఆరోగ్యస్థితికి దెచ్చును. మరియు కారీరక మానసిక వ్యాధులను కుదిర్చి మంచి దేహపటుత్వమును గలిగించును.

అయితే అది అప్పటి మైన ఐరన్ జెలాయిడులుగా నుండవలెను. ఏ యితర ఆహారసంబంధమైన బోషధము కూడ ఇంత కాస్తాక్రమముగా తయారు చేయబడి యుండలేదు, లేక ఇంతసులభముగా రక్తమునందు కలియుటలేదు.

పరిశుద్ధమైపంపబడు 14 రోజుల బోషధము ధర రు 1.

పూర్తి సైజు బుడి (40 దినములకు సరిపోవునది) రధ రు 2-12 0. నెం 3.

చాంబర్లెను దగ్గు నివారిణి

కడచిన 50 సంవత్సరములు కిం దట నుంచి

ప్రపంచమందంతటను పిల్లలకు దగ్గునివారిణి కొఱకు.

చాంబర్లెను కాఫ్ రెమిడి

నే యుపయోగించుచున్నాను. గొంతులోని, చక్కలి గింతను, రాత్రి వచ్చు దగ్గులను, కింక వాయువులను, జలు బులను అభివృద్ధినింది అపాయకరమగు యిన్ ఫ్లూయెంజా మొదలగు విషవాయువులకు లోషగాకుండా కాపాడును.

సంతోషముగా సేవించవచ్చును. విషపూరితమయిన దినుసు లేవ్యయు యిందు చేరియుండలేదు.

ప్రపంచమందటను చాలకాలమునుంచి విఖ్యాతికొనిన విశ్వవ్యాధి. అది కొల్లకాదు, అది తక్కు గుణ విచ్చును.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co, Des Moines, Iowa U. S. A.

కూలనోప్పికి, అతిసారమునకు పూచి నివారిణి, కడుపునొప్పికి ప్రథమనివారిణి

ఏలూరు (స్వకీయవిలేఖరి)

వస్త్రదానము

ఏలూరు, డిసెంబరు 17:—ఏలూరు అన్న, వస్త్ర, శైవ్య, విద్యాదాన సమాజమువారి యాజమాన్యమున ఈ నెల 15 తేదీన ప్రతిసంవత్సరమువలెనే మామూలుగా బీదలకు అన్న దానమును; వస్త్రదానమును జరుపబడినది. ఆసాదుడయిన సుమారు రెండు వేలమంది బీదలకులకు సంవత్సరముగ వస్త్రదానమును జరుపబడినది. మధ్యాహ్నము 1 గంట లగాఁతరు ఆరాత్రి 4 1/2 గంటలవరకునై సమాజమువారి యాజమాన్యము ననే హిందూయైనవనఁగలవలెనును నునారు 1425 మంది బీదలకులకు వస్త్రదానమును జరుపబడినది. వస్త్రదానమునకు సుమారు వేయిరూపాయలు ఖర్చు అయ్యెను. క్రొందటి సంవత్సరము 885 మంది బీదలకులకును వస్త్రదానము జరుపబడినది. వస్త్రదానమునకు అయిన వేయిరూపాయలలోను సమాజము యొక్క కాల్వరినిధిపైని ఖజీనాపైను రూ 400 లను చేరియున్నవి. వస్త్రదానము హిందూయైనవనఁగలవలెను భవనమునందు జరుపబడుటచే వైసభును ఆనాడు మూసివేయబడినది.

ఆనందమేల ఉత్సవము

శ్రీబాబా హరినాథాచార్యగారి వార్షిక ఆనందమేల ఉత్సవము ఆంధ్రదేశమునందు పూర్వోక్తమైన ద్వారకా తిరుమలలో సావించబడియున్న శ్రీ లాకూరు హరినాథాశ్రమమున యీనెల 27వ తేదీన జరుపబడును.

శ్రీరామ సప్తహమను యోగము

శ్రీరామశక్తిజన సమాజమువారి యాజమాన్యమున శనివారమునాటి ఈనెల 7వ తేదీ మొదలు వారము దినములు శ్రీమాత గుడిమెట్ల తిరుమల శివోపాచార్యులుగారివలన శ్రీరామ సప్తహమను క్రతువు జయప్రదముగ జరుపబడినది. ప్రతిదినము సమాప్రసాదార్పణలు వేదపారాయణలు శ్రీరామాయణాది గ్రంథ కాలక్షేపములు, హంభజనలు అన్నదానములు జరుపబడినవి.

కాకినాడ వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మ్యూనిసిపల్ సంఘ సమావేశము

కాకినాడ, డిసెంబరు 12:—

మొన్న సాయంత్రమున జరిగిన మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిల్ నందు దర్బా కేంకట సోమయాజులుగారిచే రాజభక్తి ప్రమాణము చేయించబడిన వెనుక కార్యక్రమమునకు గడంగిరి. మేడి కెట్టి కేంకటస్వామి అను నాయనను తిరిగి సంఘసభ్యులగ నెంచిరి. ఆనంతరము మ్యూనిసిపల్ సభ్యులువారు క్రొత్త మ్యూనిసిపల్ ఆమెండుమెంటు ఆస్తుప్రకారము పన్నుల నివిధముగ విధించుటకు ఏర్పాటుచేయుటకు ఆంగీకరించిరి. ఆస్తిపై పన్ను నూటికి రు 8 లను, నీటిపన్ను నూటికి 4-8-0 లను, మురికినీటి పారడలకు నూటికి ఒక రూపాయవరకును, పాకీ వన్ను నూటికి రు 2-0-0 లు చొప్పున విధింపబడును. ఆనంతరము వ్యతిరేకము విషయమై చర్చ మరయొక పర్యాయము జరపుటకు వాయిదా వేయబడినది.

జిల్లాబోర్డు సంఘ సమావేశము

10-వ తేదీ సాయంత్రము సమావేశమైన జిల్లాబోర్డు సంఘసభ్యులందు వెంకటయ్యశాస్త్రిలు చర్చింపబడినవి. ప్రధమమున జిల్లాబోర్డు ప్రెసిండ్డెంటుగారగు పల్లంరాజుగారు యీ మధ్య శ్రీకృష్ణజన్మస్థానము నలంకరించి వచ్చిన సంఘసభ్యుల దేశసేవగూర్చి నగ్గడించుచు నీసమావేశమున కెట్టి ధీరులందఱుచో జరై యుంటు భావ్యమే యని మార్గముతో బలికె. యువోద్ధాతముగా విం చిన పిదప బిక్కిని వెంకటరత్నముగారు (ఇదివరలో ఎం. ఎల్. సి) రాజకీయవైసిసభ్యుల తరపున మాట్లాడుచు రామ తనధర్మము నెరవేర్చితిమియు, తమ్ము దుండగీంద్రక్రిందను, యశాంతిప్రియులు క్రిందను చేర్చి కేసులు మోపబడినను సుఖముగ జైలుజీవితము గడపి రాగలిగితిమింతయు చాలనని ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. ఆనంతరము కార్యక్రమమునకు గడంగి వెంకండ్రేడు యాపాధ్యాయుల జీతముల విషయమై చర్చించి యీవిధముగ వారి జీతముల గ్రేడు ఏర్పాటున కంగీకరించిరి. వెంకండ్రేడు గ్రేడు గ్రేండు యాపాధ్యాయులకు మనవభవనై కాక ఇక ముందు 20-25-40-1-60 చొప్పున జీతము లిస్తును. ఇంటర్ మీడియట్ గ్రేండు యాపాధ్యాయులకు 60-4-80 చొప్పున జీతము లిస్తును. తెనుగు సంస్కృత పండితులకు గ్రేడు పెంచబడినది. బోర్డుఆఫీసులో ఇద్దరుకు జీతములు గ్రేడు పెంచబడినది. ఈయారి ఈశ్వరరై బరికి ఇదివరలో గ్రాంటుచేసిన రు 100 లు కాక ఇప్పుడు రు 200 లు గ్రాంటుచేయబడినది. బోర్డువారి పరివారమునకు యాపాధ్యాయులు చెప్పుకొనునట్లుగా, ఇందుచే బోర్డునకు రు 5, 6 వేలు యాపాదలు యధన పు ఖర్చునని చెప్పుచున్నారు.

రెడ్డికవారిపై కేసు
కొలదికాలము క్రిందట పోలీసుయధోగిని కొట్టినందు లకు కొందరు రెడ్డికవారిని అరెస్టుచేసి డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటు గారి సమక్షమున కేసు వేట్టుపడినది. కొలదిదినములకుండి కేసు ఫిర్యాది తరపున సాక్షులుతో సాగుచుండెను. ఇప్పుడు ఫిర్యాది తరపున సాక్షులు గై కొనబడుచున్నది.

విశాఖపట్నం జిల్లా డిమిలగ్రామం

లా తీ ప్ర యో గ ము

ఈ దినమున పగలు 11 గంటలకు శేసుపాలెంనండి గాడె పేరాజు, బొమ్మలూరు మార్యనారాయణగార్లు యీ గ్రామంలో ఖద్దరు బట్టలు అమ్మటకు వచ్చివారు. అంతకు 4 దినముల ముందు యీ గ్రామ వాస్తవ్యులు శ్రీయత కాలసాధ థిట్ల జగన్నాథ చెయనలుగారు వెల్లూరు జైలునుండి 6 మాస కులు కర్పంధము ననుభవించి వచ్చివారు. నిన్నటిదినం శిష్ట రామకాసుగారుమాదా బల్లారి కేంపు జైలునుండి విడుదలయై వచ్చివారు. కిరితో విశాఖపట్నం నుండి ప్రయాగ సత్యనారాయణగారున్న యలమంచిలి-మిడుగు దినులకు వచ్చివారు. నిన్నటిదినం వీరలు రావడంతో పోలీసు కబ్బోయినప్పట్లకు గారును కానిష్టేబులకుమాదా వచ్చి డిగిటెట్టి వెల్లివారు. వేటి సాయంకాలము 4 గంటలకు సగ్గిల్ యినప్పట్లకుగారున్న సుమారు కిమింది కానిష్టేబులకు యీ గ్రామం వచ్చి శ్రీయత ప్రయాగ సత్యనారాయణగారిని గాడె పేరాజుగారిని పిలిపించి యీ గ్రామం మీద యెందుకు వచ్చివారు? ఇచ్చట గ్రామ ప్రజలలో ఉపన్యాసమిచ్చి పాడుచేయుచున్నారని మాకు వర్తమానం తెలిసినది. మీరు యీ గ్రామంలో వుండకూడదు. మాతో యలమంచిలి రావలసినదనియు చెప్పిరి.

అప్పటికి గ్రామములు సుమారు 50 మంది జనలు వచ్చి యున్నారు. శ్రీ ప్రయాగ సత్యనారాయణగారు ఖద్దరు అభివృద్ధి చేయడం చెప్పవలసిన తలంపుతో సోదరలారా? అని ప్రారంభించునంతలో పోలీసు అధికారులు సత్యనారాయణ గారిని కడపువైసి 2 పోట్లు పొడిచి 2 డెబ్బలు లాటితో కొట్టి త్రోసివేసి వీనిం యలమంచిలి తీసుకు పొండి అని చెప్పిరి. ఇద్దరు కాని స్టేబులుకుమాదా వారిని వెకిలీగి లాటిలతో కొట్టి వారు. పేరాజుగారిని బొమ్మలూరు మార్యనారాయణగారిని కూడా డిమిలలో వుండగద్దనియు బట్టలు యీ గ్రామములో అమ్ముకూడదనియు బట్టలుమాటలోని బట్టలను తీసి పొర వేసివారు.

లాట్తో జగన్నాథనాయకులుగారి కడుపుపై 2 పోట్లు పొడిచివారు. ఈసమయమున అప్పటి ప్రజలు అతిశాంతముగ నుండిరి. అనంతర లాటి ప్రయాగనుని అందరును విచారమున తెలిపిరి. విచారమున తెలుపుటగాదు బాధ్యతవహించి దేశసేవ చేయుడు. జనలు యావన్నెందియు ఖద్దరును ముఖ్యముగ ధరించుట ముఖ్యకర్తవ్యమని సత్యనారాయణగారు తెలిపిరి. దినదినమును యీ గ్రామమున ఖద్దరు పరిశ్రమ ధారణమును అభివృద్ధి చేంచుచున్నది.

ఇంతలో మార్య సహన మయినది. అంతట సత్యనారాయణగారిని యలమంచిలి రమ్మని పోలీసులు చెప్పగా డెబ్బలు తూలిన బాధచే యలమంచిలి వడువలేనని పడియున్నండన వారినికూడా విడిచివెట్టి పోలీసులు యలమంచిలి వెల్లివారు. నాటిరాత్రి పేరాజుగారు మొదలయినవారు డిమిలలో నిల్చి యుండిరి. న్యాయమును దేశీయులు యోచించగలరు.

గాడె పేరాజు
డిమిలి 15-12-80.

యేలూరు అడిషనల్ సబుకోర్టులో

ఎ. యస్. 62/1980

- అప్పిలెంటు:—పోతుల అన్నపూర్ణమ్మ.
- 2. రెస్పాండెంటు:—తోట వరసరాముడు.
- భవనరం డిస్మిస్ట్ ముగసబుకోర్టు ఫయలు ఇ. పి 616/1927 ఇక 2. యస్. 50 ఆఫ్ 1929 నెంబరు డిక్రీ జడ్జిమెంట్లపై నీ నగరములపైని అప్పిలెంటు అప్పిలు కాఖులచేసి వున్నాడు. నీ కేసుయిన ఆక్షేపణలు పున్నయెడల 8-1-81 తేదీవరకు 11 గంటలకు స్వయముగాగాని ప్లీడరుద్వారాగాని హాజరయి తెలియపర్చుకోవలెను. లేనియెడల నీ పరోక్షమునకు అప్పిలు అంగీకరించడ మగునని యిందుమాలముగా తెలియపరచడమైనది.
- యేలూరు, 18-12-80.
- చ. శంకరశాస్త్రి, అప్పిలెంటు ప్లీడరు.

హైదరాబాదు వార్తలు

ఎస్. వి. సి. ఎ. సంఘ సభ

హైదరాబాదు, డిసెంబరు 12:—డిసెంబరు 10 వ తేదీ నాటి సాయంత్రము రెసిడెన్సిలోని ప్రెండ్లయేటరునందు మహారాజా సర్ కృష్ణప్రసాదుబహదూరు ప్రధానమంత్రిగారి యాజమాన్యమున జంతుహింసానివారక సంఘసభ సమావేశమయ్యెను. సానిక ఉన్నతోద్యోగులను, నవాబులును వచ్చియుండిరి. ఈసభకు సుమారు 70 మంది ప్రేక్షకులు విచ్చేసిరి. ప్రధమమున శాంతిలు పాటపాడిరి. తరుపరి మహారాజా బహదూరుగారు తమ యధ్యక్షోపన్యాసము నొసలచు ఇచ్చట ఈసభలో పాల్గొనిన నారీరత్నములును పుకాపులను జంతువులపై దయచూపుట విధ్యుక్త ధర్మమనియు, మానవులలో నెడలకో తమ కార్యక్రమము జంతువులను హింసించుచున్నారనియు, ప్రతియొక్క మతమునూడ జీవదయకు బోధించుచున్నదనియు, జంతువులపై దయ బూనకండుట మిక్కిలి కఠినమనియు, ఈ సంఘసభకుల దీనిని జంతుసర్వయా నివారణసంఘ మన చేతులో నెలకొల్పి రనియు, భావికాలమునందు ఈసంఘ స్థాపన ముఖ్యాంశ్యకమనియు, గ్రామములలో చీమలకు పంధచార వేయుదురనియు, ఒకానొక కవిత్యకుడు ఉర్దూభాషయందు "దారిననుచునవుడు చీమలను రక్షించుచు నడువలెమునను" అగ్గ మొసగు గీతము ను రచియించెననియు, ఇతర రాష్ట్రములందు ఇట్టి సంఘములు స్థాపించి చాలకాల మయినదాయె, ఇచ్చటనూడ 27 సంవత్సరములకు పూర్వమే దీనినిగూర్చి కానము గానింపబడియె ననియు, కాని ఇచ్చట స్థానిక, కేంద్రసంఘములు లేకపోవుటచే దీనికి సహాయము గలగ లేననియు, సహకారకాఖువారి విద్యాపద్ధతిలో కను వైద్యమునూడ చేర్చవలయుననియు, కాలెన్సు సతిగారు ఈసంఘ పురోభివృద్ధికి ప్రతిష్ఠించు చున్నందుకు ప్రశంసించు చున్నామనియు, దీనికి సహాయ మొనర్చుటకు మీరు (జనసామాన్యము) చేయూత నొసగవలయుననియు నుడి విరి.

తరుపరి ఈవిషయముపైనే స్వరసాయ, వాణిజ్యకా ఖ్యాతులగు కాలెన్సు, న్యాయమూర్తులగు వండిత రాయె విశ్వేశ్వరనాథు చందా వర్గము ఎం. ఎ. మోతీస్ అప్పిరీ మునేకా బారెట్టా, వండిత కేశవరావుగారలు, ఉపన్యాసముల నొసగిరి. ఆనంతరము యజ్ఞీణీ ద్వీపముద్వార భావి కామున జంతువుల నెట్లు హింసించుచున్నదియు గనవడవ బడినది. పిమ్మట ఒక నాటకము బాటకుచే ప్రదర్శింపబడినది. ఇందు ఒక రైతు జంతువును హింసించుట, అహింసా ప్రచారకు డాతెరి న్యాయస్థానమున నొప్పగించుట మొదలగు ప్రదర్శనములుండెను. సుమారు రాత్రి ఏడున్నర గంటలకు సభ ముగిసెను.

వనపర్తి వారసత్వపు తగాదా

నవపర్తి వారసత్వపు తగాదా పరిష్కారమునకై నవాబు విద్వాన్మూర్తులగు బహదూరుకు, నవాబు అజీజులగు బహదూరుకు నిరుమింపబడియుండిరి కదా! కాని వీరిరువురు భిన్నా భిప్రాయాలకులచే భూమ్యుద్వాయ, పోలీసు, అత్యాదు, కాఖ్యాధ్యక్షులగు విప్లవ కర్మల ప్రయచు పరిష్కారగా నియమించబడిరి. ఈ కేసు జనవరి నెల ప్రధమవారములో విచారించబడు నట్లు తెలియచున్నది.

చర్చా పంచమ ప్రారంభోత్సవము

డిసెంబరు 8-వ తేదీనాడు సానిక చర్చాసంఘసభ్యులకు చర్చాపంచమ ప్రారంభోత్సవము గావించబడినది. శ్రీమతి వీర రాఘవమ్మగారు లాతీయగీతమును పాడిరి తరుపరి కొందరు నవయువకులు ఖాదీమహాత్మ్యులనుగూర్చి యువన్యాసముల నొసగిరి. ముందు వ్యవసాయమునుగూర్చియు, విక వికధ విషయములనుగూర్చియు యువన్యాసము లొనగబడును.

వికీంకూర్వాహనసభ

డిసెంబరు 8 వ తేదీనాడు రెసిడెన్సిలో జగదీశసంఘ పక్షమున హిందూ విశిష్టాధ్యాయ చిత్తుశాసన మామోదిం చుటకై సభ పండిత శ్రీనివాసరావు శిశ్యుగారి యాజమాన్యమున సమావేశమయ్యెను. ఇందు వివంబరుదయా, అగ్గ సమాజ ప్రచారకులగు చంద్రభాను నూర్వాడేలు వరక శిఖా మణుగు లింకన్న గుప్తగారు బువనగిరించిరి. ఈవిత్తు శాసనమును చట్టముగా నొనర్చుట కిసభనా లేక గ్రీవముగా నంగీకరించిరి.

స్నేహన్యాసి

ఇచ్చట దినదినము స్నేహన్యాసి హెచ్చుచున్నది. ఈనాటి వరకు 714 గురు న్యాసిగ్రస్తయై 21 గురు మరణించిరి. హాస్పిటాల్లో 86 గురు గలరు. 5087 గురికి టీకాలు వేయబడినది. 18516 గురు హెల్తు క్యాంపులలో గలరు.

రైలు ప్రమాదము

డిసెంబరు 8వ తేదీ నాడు సికింద్రాబాదునుండి చుల్కాడిగిరికివచ్చు లోకల్లో నొక యానకుడు రైలు బండి ద్వారము అకస్మాత్తుగా విడిపోవుటచే క్రిందబడినది. యానకుని కిరణము, చేతులును కడుతో నిండియుండెను. వెంటనే వైద్యకాలను గాంపాడు.

(హైదరాబాదు న్యాయ సభ్యులు.)

జాబులు

మదమనూరు రాజకీయఖయిదీల విడుదల

నూత్రామ సత్యాగ్రహాలలో నొకరగు ఆద్యాల చెంచు రామయ్యగారు బళ్లారి క్యాంపు జైలునుంచి 11-12-80 తేది గం24లకు విడుదలై బళ్లారి తిరువతి మొదలగు జైలములు దర్శించి 15-12-80 స్వగ్రామము మదమనూరు విచ్చేసిరి. వారిని విచారించగా 18-12-80 గోపాలని శ్రీరాములుగారు (కొమ్మలపూడి) విడుదలయి వచ్చిట్లు చెప్పినారు. శ్రీయంత తల్లాప్రగడ ప్రకాశరావుగారు (శీతానగర ఆశ్రమం) శ్రీయంత వుప్పావర్లు గోపాలకృష్ణగారు (గుంటూరు) శ్రీయంత గుడ్డేటి వీరసుబ్రహ్మణ్యంగారు (గూడూరు) ఇంకా రాజకీయ ఖయిదీలు యాన నృంది వలసాగా జేమయగా వున్నారని అని చెప్పినారు.

అన్నంరెడ్డి వెంకటసుబ్బారెడ్డి, మదమనూరు, తే 16-12-80 ది.

అఖిలభారత ఆయుర్వేదమహాసభ

పై కీర్తి క క్రింద ఈనెల 6 వ తేదీని వెలువడిన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ 18వ జిల్లా ప్రకటించబడిన జాబుకందలి సభాకార్యక్రమ వివరణమన ప్రదర్శన ప్రారంభింపవలెనని జరుపుట కేర్పరచబడిన భిక్షగాచార్య డాక్టరు పి. నుబ్బారావుగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విద్యాపీఠాధ్యక్షులని ప్రకటించబడినది, పై సుబ్బారావుగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విద్యాపీఠమునకు అధ్యక్షులుగా, వీరికి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విద్యాపీఠమునకు అధ్యక్షులు రాజవైద్య అగ్నిహోత్రం విజయసారధి అచార్యులుగారు. ఈవిషయము అందరకును తెలియుటకై తమ పత్రికయం దీజాబు వెంటనే ప్రకటింపగోరుచున్నాను.

శ్రీమూర్తి కవిరాజు

ప్రతివాదిభయంకర కృష్ణమాచార్యులు,

ఆం. ఆ. వి. పి. మంత్రి 17-12-80.

శ్రీ తుని రాజావారి హైస్కూలు పురాతన

విద్యార్థినంపుము, తుని.

అక్షరాలు

పై సంఘముయొక్క 17 వ వార్షికోత్సవము యీనెల 24, 25 తేదీలకు శ్రీ తుని రాజావారి హైస్కూలు భవనమున జరపబడుటకు నిశ్చయింపబడినది. హాజరాజ.శ్రీ బొన్నలగడ్డ నూర్యప్రకాశరావు పంతులు బి. పి. గారు, (పీడరు కాకి నాడ) అధ్యక్షతనహించుటకు దయతో సంగీరించిరి.

కాన పై స్కూలుయొక్క పురాతనవిద్యార్థులెల్లరు నాటికి దయచేసి ఉత్సవములను జయప్రదముగ జరిపింప ప్రార్థితులు.

తమ చందాలను మద్దల గంగారామయ్యగారికి పంప గోరుచున్నాము.

మద్దల గంగారామయ్య,

కొప్పర్తి నారాయణమూర్తి,

కార్యదర్శులు.

పాలకొల్లు

అక్టో నరసింహమూర్తిగారి ఆగమనము

వీరు ప్రసిద్ధ వైశ్యులమునకు చెందినవారు. అమెరికా దేశమునల్లి యం. పి. పరీక్షయందును మేజేజంగు మార్కెటింగు యను పరీక్షలయం దుత్తీర్ణులయి 14-12-1980 తేదీని పాలకొల్లు చేరిరి. పురప్రముఖు లందరను రైల్వేస్టేషను నుంచి మంగళవాడ్యములలో తీసికొనివచ్చిరి. ఆనాడు మధ్యాహ్నము ఊరేగింపు జరిగెను. సాయంత్రము 5 గంటలకు పానకాల రాయ రామమోహన కల్లయందు మహారాజశ్రీ. సి. ఆర్. కృష్ణారావు బి. ఎ. బి. ఎస్. నర్సపురం తాలూకా సబ్ జడ్జిగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరిగెను. శ్రీ మూర్తిగారి గుణగణ మలనుగూర్చి పలువురు వర్ణననిచిరి. మూర్తిగారు ఇండియా లో జరుగుచున్న శాంతియుతముగ సత్యాగ్రహోద్యమమును గూర్చి అమెరికను దేశీయులు క్రోధగా చదువుచు సానుభూతితో కూడియుండిరియు చెప్పిరి. వీరు దేశాభిమానముగల యువకులు. ఇకముందు వీరు సాంఘికముగా దేశసేవ చేయుటకు వీరికి పరమేశ్వరుడు ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములు యిచ్చుకాక.

వైద్యభూషణ శ్రీపాద దేవీశంకరప్రసాదరావు.

ఆంధ్ర దేశ రైలువయాణికుల సంఘము

బెజవాడ

తెలుగు టైంట్లు

ఆంధ్రుల ఉపయోగార్థమై రైల్వే రాకపోకల కాల నిర్ణయ పట్టిక తెలుగుభాషలో ప్రచురింపగలదులకు పదిమాన ములనుండి మదరాసు సదరన్ మహారాష్ట్ర రైలు కంపెనీవారి ఆఫీస్లో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపుచూ, కృషిచేయుటచే "తెలుగు టైంట్లు" నేటికీ తెలుగుభాషలో ప్రచురింపబడి అన్ని స్టేషనులలో అణాకు అమ్మబడుచున్నది. ఆంగ్ల టైంట్లులలో నన్న విషయములన్నియు ప్రస్తుతము లేక పోయినప్పటికి ఇప్పుడు ప్రచురించిన ప్రతులన్నియు అమ్మబడు బడిన, వచ్చు టైంట్లులలో మరికొన్ని నూతన విషయములు కేవలము ప్రయత్నము చేయవచ్చును. ఈ పుస్తకము ప్రచురించుటకు ముందుగా ఎన్ని ప్రతులు అమ్మబడుచున్న అని నన్న అడిగియున్నాను. కావున ఆంధ్రులెల్లరు ఆంధ్రభాషలో ప్రచురింపబడిన రైల్వే టైంట్లులను అభిమానితురు గాత. ప్రస్తుతము వెలువడిన పాత్రములు త్వరలో ఖర్చు నూతన మాక్యులతో తిరిగి టైంట్లులు ప్రచురణకు వచ్చుకాత.

సూర్యదేవర సంచీవరాయణం,

ప్రధాన కార్యదర్శి.

మకాం తమ్మపూడి, 16-12-80.

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం దీక్షితులుగారి విడుదల

గడివాడ తాలూకా సిద్ధాంతం వాస్తవ్యులయిన శ్రీయంత చిట్టా సుబ్రహ్మణ్యం దీక్షితులుగారిని జూన్ 18 వ తారీఖున బందరులో అరెస్టుచేసిరి. 14 వ తారీఖున కేసు విచారించబడి, బి. పి. సి. 151 నెక్లనుక్రింద 6 మాసములు కఠినశ్రమ విధింపబడినది. ఆనాడే రాజమండ్రికి గొంపోబడిరి. శ్రీ దీక్షితులుగారు జూలై 8 వ తారీఖున రాజమండ్రి నెంట్ల లుజైలునుండి తిరువనాపల్లి జైలులకు ఆగస్టు 4 వ తారీఖున తిరువనాపల్లి జైలులనుండి అలీపూరు క్యాంపు జైలులకు వెళ్లిరి. వీరు నవంబరు 27 తారీఖు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు అలీపూరు క్యాంపు జైలులనుండి విడుదలయి నవంబరు 29 వ తారీఖున స్వగ్రామమున సిద్ధాంతం వచ్చిరి. 16 రోజులు నెలపు లక్రింద బోవుటచే 5 నెలలు 14 రోజులు కఠినశ్రమ నడవించిరి. వీరిచేత రాజమండ్రి నెంట్ల జైలులలో వారదీయించి రట. తక్కిన జైలుల్లో బనిచేయంప లేదట. వీరి కన్నీ జైలుల్ల యందును ఉప్పుకు వియ్యమునే యిచ్చిరట.

నీలమణిగారు ప్రకాశరావుగారు రామమూర్తిగారు ఎల్లయ్యకృష్ణగారు గడియారము సాంబయ్యగారు కామారీ చినవేంకటదాసయ్యగారు ఆరోగ్యముగా నున్నారనియు దీసెం బరు నెలలో అలీపూరు క్యాంపు జైలులనుండి 270 మంది రాజకీయవై దీలు విడుదలయగుదురనియు జెప్పిరి.

కోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావు.

మోసము

రాజమండ్రి, దిసంబరు 11-12-80:—

ఎస్. లక్ష్మీనారాయణ యను యొక యువకుడు రాజోలు తాలూకాలోని పేరవరం పరిసర గ్రామములలో యున్న అదిఆంధ్ర ఫీల్డు సేవరు పరపతి సంఘములకు నల్లి తాను క్రిష్టి యను కో ఆపరేటివు నెంట్లలుబ్యాంకు ఏజంటునని చెప్పి అదిఆంధ్రులను నమ్మించి సంఘముయొక్క లెక్కపుస్తకములు వగైరా రికార్డులు తనిఖీచేసెను. క్రొత్తపాలెం సంఘములో రికార్డు యావత్తు తనిఖీచేసి సంఘముయొక్క వ్యవహారము లన్నియు తెలుసుకొని సదరు సంఘమువారు దరఖాస్తుచేసిన రూ 500 ల ఋణములో రూ 800 లు మాత్రం స్వాంక్షను కాబడిన దనిన్ని సదరు సంఘము లెక్కలుచూచి రూ 800 లుకు చెక్కు యిచ్చుటకు తా నక్కడికి వచ్చితి సరియు చెప్పి సంఘముయొక్క ఆఫీస్లోను పొట్టలు రిజిస్ట్రీనును రసీదుఫారము మీద ఏ మో వ్రాసి అది యే చెక్కు అని యిచ్చెను. అంతే కాకుండా సభ్యుని యొక సికిరు 1 వంతున దీహజిటు వసూలు చేయవలసినదని తనకు అర్థమవచ్చినదని చెప్పి వారిని నమ్మించి రు 82 లు వసూలుచేసి వారికి రసీదు యిచ్చెను. ఈ ఏజంటుగారు యిచ్చిన 'చెక్కు' రాజోలు సబ్ ట్రెజరీకి మార్పుకొనుటకు వెళ్లగా అది చెక్కుగా దనియు, మోసము జరిగినదియు తెలిసెను. పేరవరములోనున్న బ్యాంకు ఏజంటుకు ఈసంగతి తెలియగా బ్యాంకుకు లోబడి యున్న సంఘములన్నింటికి జాగ్రత్తగా వ్యవహరింపజూపలసిన దని చెప్పిరి. పోలీసువారికి రిపోర్టుచేయగా పలివెలగ్రామంలో లక్ష్మీనారాయణగారిని అరెస్టుచేసి అయనమీద కేసు దాఖలు చేసిరి.

స్వకీయ విలేఖరి.

శ్రీ త్యాగరాజారాధన కైంకర్యము

జ్ఞో "యస్య స్మృతిః కలిమలం సారతి ప్రవాహం సందర్శనం చ తిను తే హా భక్తియోగమ్ నిశ్చేయసాయ జనుతే భువి యత్కృతాత్ సు త్యాగరాజ గురుదేవ సదా గతికృమ్"

ఈమహాత్ములు దేవాంశసంభూతులుగాను, భూలోక నారదులుగాను జన్మించి శ్రీరామనామతారకవైభవమును ఎల్ల వారికిని తెల్లమునునట్లు అపూర్వములయిన అనేకరాగములలో కీర్తనలు లేక కృష్ణరూపమున నాదసుధారసముగా వర్ణించి భుక్తిముక్తులకు దారి చూపించి తాము ఉంచవచ్చు తీవ్రన జీవ యాత్ర గడుపుకొనుచు, పరమమై రాగ్యశీలురై సన్యాసమును గ్రహించి తంజావూరు కేడుమైర్ల దూరమున, పంచదక్షిణ్ర మని ప్రసిద్ధికెక్కిన తిరువయ్యూరున కావేరీతీరమున నునూరు నూలుసంవత్సరములక్రి.దబి పరాభవసంవత్సర పుష్కలహార పంచమివాడు బృందావనరూపముగా సిద్ధిని పొందుటయు, శ్రీ సద్గురుస్వాములవారి స్వాప్రీతికాజ్ఞను శిరసాసహించి యీ దాసురాలు తిద్దబృందావనసానమున దేవాలయమును కట్టించి శ్రీ త్యాగరాజబ్రహ్మయ్యగారి విగ్రహమును, ద్వారగణపతి, యోగాంజనేయ స్వాములవారి విగ్రహములను ప్రతిష్ఠింపించి 1925 వ జనవరి 7 వ తేదీనాడు మహాజనలసాహాయ్యసంపత్తి వలన మహాకుంభాభిషేకము జరపించుటయు, మఱుచటి దినమున నుండి నిత్యమును నిత్యపూజా మహానివేదనాది కైంకర్యములు దాసురాలికి శ్రీ గురుకటాక్షమువలన లభించుచుండిన ధనముద్వారా యేర్పాటుచేసి సద్గురుస్వామివారి సంతతిలోని వారయిన బ్రహ్మశ్రీ రామకుభాగ వతులద్వారా నడపించుచుండుటయు, ఇంకను శ్రీవారికి కాళ్ళ తముగా నిత్యపూజాది కైంకర్యములు జరుగుటకు మూలధనము సమకూర్చవలసియుండుటయు నీపత్రికను చదువుచున్న ఆంధ్ర మహాజను లందరకును, ఎఱింగినవిషయమే కదా!

ఈ ప్రమాదానామసంవత్సర పుష్కలహార పంచమి గురువారము (8-1-81) మొదలుకొని అయిదుదినములు సన్నిధి యందు ప్రతిసాయంకాలమునను పుష్పలంకార దీపారాధనా మహానివేదనాది కైంకర్యములను, భక్తజనులచే హరికథాకాల క్షేపములను సంగీతభలను ఎప్పటిచోట్లనునే జరుగవలసియు న్నుది. ఇందునిమిత్తము ప్రతిసంవత్సరమును నునూరు నూలుపాయలు మహాజనులసాహాయ్యమువలన నేకరించి నెలపు చేయబడుచుండెను. కనుక యీ వ దాంధ్ర మహాజనులును తమతమ శక్తి సమసరించి ప్రవృత్తసాహాయ్యముచేసి యీ సంవత్సరపు కైంకర్యమును యధానిధిగా దాసురాలిచే జరిపించులాగున చేయుటయేకాక, ఈ యారాధనాదులు కాళ్ళ తముగ జరుగునట్లు మూలధనమును సమకూర్చవలసియున్నదిగావు న అందువిషయముననుకూడ తగురీతిని ధన సాహాయ్యము చేసి పుణ్యాత్ములీ దాసురాలిని కృతకృత్యురాలినిగా చేసెదరు గాక యనియు, ఈ సంవత్సరపు ఆరాధనకు మహాజను లెల్ల రును దయచేసి శ్రీ కావేరీ స్నానాదులచేతను పునీతురై శ్రీ త్యాగరాజస్వామివారి దివ్య వైభవ సందర్శనమున బ్రహ్మసంద తుండిల స్వాంతు లగుచుగదాక యనియు శ్రీ సద్గురు స్వాము ల సత్కృపాసాగ్రహార్యదములకు పాత్రు లగుచుగదాకయని యు నీపత్రికాద్వారమున దాసురాలునిన్ని వింతుకొనుచున్నది.

ఎస్. బి. జనవరి 5 వ తేదీలోపున ధన సాహాయ్యము చేయువారు పెంసపూరి నాగరత్నము 7 శ్రీనివాసయ్యగారి వీధి—మద్రాసు అనుచోటికిని పిదప కేసు తిరువాది లేక తిరు వయ్యూరు-తంజావూరు జిల్లా ఆనుచోట నుండును గనుక అవిలా సమునకును పంపుదురుగాకయని నమస్కార పూర్వకముగా ప్రార్థించుచున్న భక్తుల పాదపూజీ

శ్రీ త్యాగ బ్రహ్మదాసి

పెంసపూరి-నాగరత్నము.

నికెల్ పూచ, యిత్రడివిల్లగల

తేలికకదుల్లు (తక్కిలీలు)

స్వల్పధరలకు మావద్ద దొరకను. సబర్బీతీతిలీలను పోలి యుండును. పొస్తేజి యిత్రఖర్చులుగాక మె నూటికి రు 5 లు. (యెనిమిడిరూపాయలు) విడివిడిగానూడా విక్రయించబడును. వలయువారు:—

పి. వీరన్నబ్రదర్సు, స్కేల్ మాన్యుఫాక్చరర్సు, ధవళేశ్వరం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా అని వ్రాయులెను.

మావద్ద మంచురకపు తూనిక కాటాలుకూడా దొర కను. నెం 1 రు అడుగు 1 కి రు 5-0-0, నెం 2 రు పెద్దవి అడుగు 1 కి 2-10-0, నెం 2 రు చిన్నవి అడుగు 2-0-0 1-8 నెం 3 రు పెద్దవి అడుగు 1 కి రు 2-2-0, నెం 3 రు చిన్నవి అడుగు 1 కి రు 2-8-0, ప్యాంకింగుఖర్చులు వగైరాలు కొను వారే భరించవలెను.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం. దినపత్రిక 19-వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము		
మసూరీ	క 45 కలదు	12 30 13 40
బియ్యము	డిబ్బ 42	12 14 0 13 00
బియ్యము	డిబ్బ 46	14 00 15 30
బియ్యము	రా. 184 బస్తా 1-3	8 12 0 9 00
బియ్యము		14 00 15 00

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-3 ర 205	11 00	12 00
బియ్యము	డిబ్బ	10 00 11 30
బియ్యము	డిబ్బ	11 00 12 00
బియ్యము	డిబ్బ	13 00 15 00
బియ్యము	ర 195	6 80 7 00

3. నూనెపప్పులు

బియ్యము కా 1-3	105 00	110 00
బియ్యము 1-3	14 00	19 00
బియ్యము కా 1-3	29 00	31 00
బియ్యము కా 1-3	88 00	85 00
బియ్యము కా 1-3	91 00	98 00

4. చిల్ల రపప్పులు

బియ్యము కా 1-3	70 00	78 00
బియ్యము	40 00	42 00
బియ్యము (గుంటూరు) కా 1-3	67 00	84 00
బియ్యము	80 00	85 00
బియ్యము కా 1-3	21 00	35 00
బియ్యము కా 1-3	28 00	28 20
బియ్యము కా 1-3	24 00	25 00

5. ఇనుము

బియ్యము కా 1-3	27 00	27 80
బియ్యము	24 00	28 80
బియ్యము	22 00	28 00

6. నూలు

సం 20 బియ్యము సింహం యా	5 50	
సం 6 బియ్యము	8 40	
సం 8 బియ్యము	8 12 0	
సం 10 బియ్యము	4 4 0	
సం 14 బియ్యము	4 9 0	
సం 40 బియ్యము	6 18 8	
సం 4 బియ్యము	2 10 0	
సం 20 బియ్యము	4 9 0	
సం 20 బియ్యము	5 0 0	
సం 20 బియ్యము	4 7 0	
సం 24 బియ్యము	4 15 0	
సం 28 బియ్యము	6 0 0	
సం 30 బియ్యము	3 0 0	
సం 24 బియ్యము	5 8 0	
సం 12 బియ్యము	3 12 0	
సం 6 బియ్యము	2 11 0	
సం 22 బియ్యము	5 6 0	
సం 20 బియ్యము	4 9 0	
సం 22 బియ్యము	4 12 0	

7. రోహములు

సం 100 కులం 1-3	46 14 0	50 00
బియ్యము 1-3	21 8 0	21 13 8
బియ్యము 1-3		18 9 0
బియ్యము 1-3	194 00	198 00
బియ్యము 1-3	240 00	242 00

8. రంగులు

బియ్యము సింహం యా		
సం 1 రంగు	0 10 0	
సం 14 రంగు	1 10 6	
సం 28 రంగు	1 10 8	
సం 55 రంగు	1 8 0	
సం 1 అంగు	1 8 0	
బియ్యము సింహం యా	1 4 0	
బియ్యము	1 8 0	

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

ఎకడమికు కొన్ని సమావేశములు

మద్రాసు, దిశంబర 17:—చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమునకు ఎకడమికు కొన్ని సమావేశములు.

ప్రారంభమున కొన్ని సామాన్య విషయములు పరిష్కరింపబడిన పిదప, జియాలజీ బోర్డు ఆఫ్ ప్రెజిడెంట్ నీఫాన్ చేయబడిన పరిశీలన గ్రంథముల నూర్చి కొంత చర్చ జరిగెను.

పిదప, మద్రాసు ప్రెసిడెంట్ కాలేజీలో బి. ఎస్. సి. డిగ్రీ కోర్సులను సిండికేటువారు రికార్డులు గావించిన వైసు ఛాన్సలర్ గారు సభవారి కయికరచిరి.

కళాశాలలను రికార్డులు చేయటకు సంబంధించిన చిత్తు నిబంధనలు పేర్కొనబడినవి.

ప్రెసిడెంట్ ఎస్. సత్యమూర్తిగారు సదర చిత్తునిబంధనలను ఎకడమికు కొన్ని సామాన్య విషయములను ప్రతిపాదించిరి. ఈ క్రొత్త నిబంధనలకు ఒక నెలతో భారముగా లేవనియ్య, సిండికేటువారు యా క్రొత్త నిబంధనలను గావించుటలో విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రధానముగా సహాయము చేయవలయును, నూతన పట్టముక్తి కళాశాలలను రికార్డులు చేయు సభికారులు సిండికేటువారి కొప్పనిపడి యున్నదనియ్య కాని యావిషయమును సిండికేటువారి సలహా నొసగుటకు ఎకడమికు కొన్నివారి కధికారము గలదనియ్య, యానిబంధనలు సిండికేటువారి అధికారముల నెక్కువచేయు ఛార్జీముతో గాక విశ్వవిద్యాలయమునకు విద్యార్థులయొక్కయు, ఉపాధ్యాయులయొక్కయు, శ్రేయముకొరకే గావించబడవలయును, సత్యమూర్తిగారు నడిచిరి.

డా|| బి. జి. వీ. నల్లెశుగారు సత్యమూర్తిగారి తీర్మానమును బలపరచిరి.

పిదప వైసు ఛాన్సలర్ గారు, ప్రతినిబంధనయు నొక్కొక్కసారి వేరుగా చర్చింపబడుటకు ముందుగా నిబంధనలన్నియును మొత్తముగా చర్చింపబడవలెనని నూచించిరి. ఈ సూచనను సభవారి రంగీకరించిరి.

ఎ. పి. కాండెల్ గారు యా క్రొత్త నిబంధనలు సిండికేటువారి అధికారముల నెక్కువ చేయుచున్నవని.

డా|| పి. జి. హాగారు యా నిబంధన లామోదింపబడుచు కళాశాలలయొక్క ప్రెసిడెంట్లు సిండికేటువారు యేజింటులగుట రనిరి.

వి. సరవధను, యా నిబంధనల ప్రకారము సిండికేటువారు కళాశాలలపై సర్వాధికారము వహింపగోరుచున్నారనియ్య, యిట్టియేదో విశ్వవిద్యాలయమునకు శ్రేయము కాదనియ్య, నడిచిరి.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ నిబంధనలు జాతీయ విద్యార్థిసభికి తోడ్పడవలసిరి.

పి. వి. శేషయ్యగారు యా నిబంధనలను సిండికేటువారి అధికారములను సంబంధించిన యేకవివరములు అవసరమనిరి.

పిదప డా|| లక్ష్మీనారాయణగారు మాట్లాడుచు, విశ్వవిద్యాలయ జనరలు ఇన్ స్పెక్టర్ కు కమిటీయొక్క రిపోర్టును సరించి సిండికేటువారు యా నిబంధనలను గావించినవియు, కొన్ని కళాశాలలు ఉపాధ్యాయులను నియమించుటలో పెక్కు పారపాలనలు గావించుచున్నవనియ్య, అట్టిపారపాలనలు జరుగకుండుట జూరులు సిండికేటుయొక్క విధియనియ్య, కళాశాలలయొక్కయు, విశ్వవిద్యాలయముయొక్కయు శ్రేయము నాలోచించితిమి సిండికేటువారు యా నిబంధనలను గావించి రనియ్య నడిచిరి.

డా|| సి. వి. చంద్రశేఖరగారు మాట్లాడుచు, కళాశాలలపై సిండికేటువారు కండవలసిన అధికారము విషయమున కొన్ని పుస్తకములు నిబంధనలు అసలయిరి. కాని యావిచారణ యం దుపయోగించబడిన భాషాభివృద్ధి మాత్రము తాము సమ్యక్ తింపజాల మనిరి.

ఎస్. ఇ. కార్తేగారు సిండికేటు వారి చర్యలను తీవ్రముగా నిరసించుచు మాట్లాడిరి. సిండికేటువారు అవిశ్వాస తీర్మానమునకు పూర్వము చెందు సర్వాధికారము ప్రజాత్మములు చేయబడినప్పుడు తాముగారు సమ్యక్ తింపజున్నామని, యా సర్వాధికారము మాత్రము అట్టియవిశ్వాస తీర్మానమునకు తాము సమ్యక్ తింపజునని యందునని.

అంతట జి. పి. నల్లెశుగారు కార్తేగారు సిండికేటు వారిని యా సభలో నూచించుట ఆశ్చర్యమనిరి.

కార్తేగారు వైసు ఛాన్సలర్ గారు రక్షించుటకు ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పుచు, సిండికేటువారికి నూతనాధికారముల నొసగుట భావముకావలసి పిదప కార్తేగారు మరల సిండికేటు వారి చర్యల నాక్షేపించుచు యొక దృష్టాంతమును జూపుచుండగా, వైసు ఛాన్సలర్ గారు అవిషయమున కను, ప్రస్తుతము చర్చింపబడుచున్న విషయమునకును సంబంధ మేమియు లేదనిరి.

పిదప, రెవీ ఛాన్సలర్ చెట్టామగారు మాట్లాడుచు, యా క్రొత్త నిబంధనలు అవసరమనియ్య, సిండికేటువారు

కళాశాలలపై నిరంతరం కారమును వహింపవలయున్నట్లుగా తమకు గాన్పించుచున్నదనియ్య, కళాశాలలపై విద్యార్థుల మంచిచెడ్డల నాలోచింపకగట్టి బాధ్యతల సంస్థలే యనియ్య యా క్రొత్త నిబంధనలు కళాశాలల ప్రస్తుతము పడుచున్న కష్టముల నొక సభికము గావించుననియ్య నడిచిరి.

అంతటితో సభ మధ్యాహ్నము పూర్తయినను సభికులు లా ఛర్జీ ఫలితముల విచారణసంఘము

ఇటీవల కొన్ని సంవత్సరములనుండి జరుగుచున్న లా పరిక్షలయొక్క ఫలితములపూర్వ విచారించి రిపోర్టు గావించుటకు గాను సిండికేటువారు యొక యుపసంఘమును నియమించి యుండిరి. ఈయుపసంఘముయొక్క రిపోర్టును సిండికేటువారు విచారించిన పిమ్మట, లా కార్డులను లా పరిక్షా విధానమున; మార్పులు నూర్చి యుపసంఘమువారు గావించిన నీఫాన్ పై బోర్డు ఆఫ్ ప్రెజిడెంట్లు యభిప్రాయమును కోరిరి.

హిందూ వ్యాపకాస్త్రమును, మహమ్మదీయ వ్యాపకాస్త్రమును, ఒక ప్రత్యేక గ్రూపులందరే, యాగ్రూపున కంతకును 150 మార్కులను నిర్ణయించుటకును, అందులో హిందూ వ్యాపకాస్త్రమునకు 100 మార్కులు, మహమ్మదీయ వ్యాపకాస్త్రమునకు 50 మార్కులును నిర్ణయించుటకును ఉపసంఘమునందు గావించిన నిఫాన్ ను బోర్డునందు అంగీకరించి అందుకు సిండికేటువారి యామోదమును కోరిరి.

మరియు, ఒక విద్యార్థి మొత్త పరీక్షలో తప్పినప్పు డిగ్రీ, ఒక పార్టులో 50% మార్కులను పొందినప్పుడు యా పార్టులో తిరిగి పరీక్షింపబడవలసిన ఉపసంఘమువారు గావించిన నిఫాన్ ను బోర్డునందు రంగీకరించిరి.

ఎస్. ఎల్. పరీక్షలో తప్పినట్టి విద్యార్థులు తిరుతేంద్రం లా కాలేజీలో బి. ఎస్. తరగతియందు చేర్చుకొనడవలసిన ఉపసంఘమువారు అభిప్రాయపడిరి. ఈ యభిప్రాయమును బోర్డునందు రంగీకరించిరి.

ఈ విషయములను ఎకడమికు కొన్ని సభలో నేడు చర్చింపబడును.

లిబరల్ బ్యాంకి లిమిటెడ్

రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసు - మదరాసు

ఫిక్స్డ్ డిపాజిటు తీసికొనెదరు. కరెంటు, సేవింగ్స్ బ్యాంకు అకౌంట్లు ఉంచెదరు. డిపాజిటు బాండ్లు, క్యాష్ సర్టిఫికేట్లు విక్రయించెదరు.

చీటీయేలు

చీటీయేలు మా బ్యాంకి ఉన్న ప్రతిచోటను మాధుమనకు ఒక వర్షమును జరుపబడును.

ఏ క్లాసు చీటీ రు 1000 లు, బి క్లాసు చీటీ రు 500 లు, సి క్లాసు చీటీ రు 250 లు, డి క్లాసు చీటీ రు 100 లు.

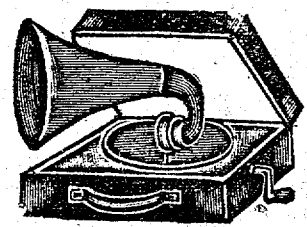
ఈ కాలములో వర్తకులు నాకరులు మొదలగువారు అప్పు తీసికొనటకు ఇది ఒక సులభము. అసలు మొదల వడ్డీలేదు. అసలు తిరిగి చెల్లించుటలేదు. ఈయేలం ప్రస్తుతము మాకడన, నంద్యాల, బ్రాంచీలలో జరుగబోవుచున్నాము.

బంగారు నగలమొదల, దివండుల పద్ధతిమీద అప్పులిచ్చెదరు. మా బ్యాంకి తరఫున పనిచేయుటకు అన్ని చోట్ల డి. జెంట్లు కావలెను. జీతము రు 25 లు ఆలవెక్కు రు 15 లు రు 100 లు ధరావతు కట్టలెను.

టి. రామనాథశర్మ,

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

ట్రావెలింగ్ ఫోన్ గ్రాఫ్ వెటై

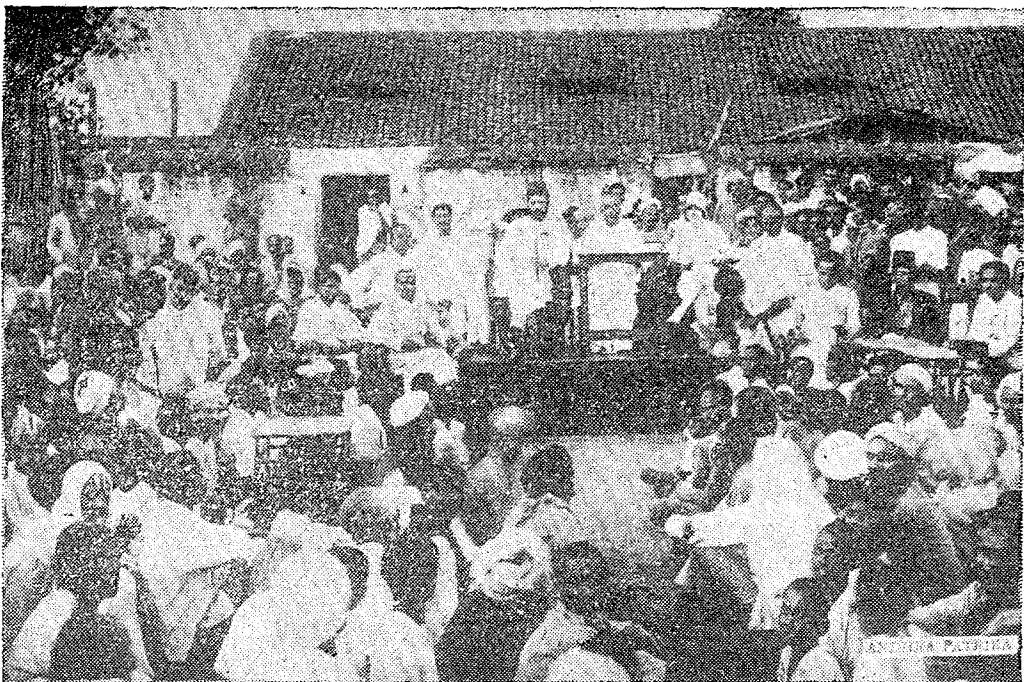
బీదవారలు, ధనవంతులు సహితము కొనదగిన స్వల్ప ధర. మిగుల సంగీతము నందు కుతూహలము గలుగును. రెండువైపులను పాడగలిగిన ప్లేటు ఒకటి, 200 మారుల వచ్చు, హాకీ మొదలగు యానర్లు. సామాన్యలో గ్రామఫోన్ వెటై ధర రూ. 5.12-0. మాణిక్యం కంపెనీ, 18 బీటు, సావుకార్ షేట్, మదరాసు.

మహోపాధ్యాయ కళాప్రపూర్ణ వేదము వేంకటరాయ శాస్త్రిలవారి గ్రంథములు

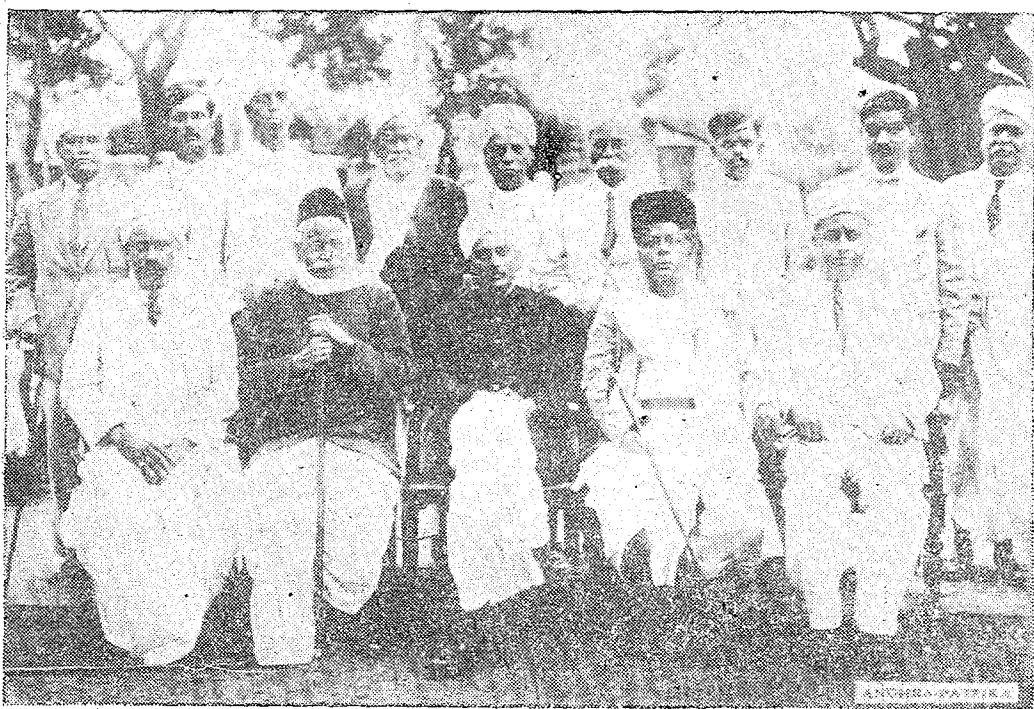
అముక్తమాల్యద వ్యాఖ్యతో	8 0 0
కృంగార నైషధము వ్యాఖ్యతో	6 0 0
కథాసరిత్సాగము వచనము రి వాల్యం	6 0 0
ప్రతాపరుద్రుడు నాటకము	1 4 0
ఉత్తరరామచరిత్ర నాటకము	1 0 0
మేఘసందేము సంపూర్ణ వివరణముతో	2 8 0

కేటాను వలయువారు కే. వేంకటరాయశాస్త్రి

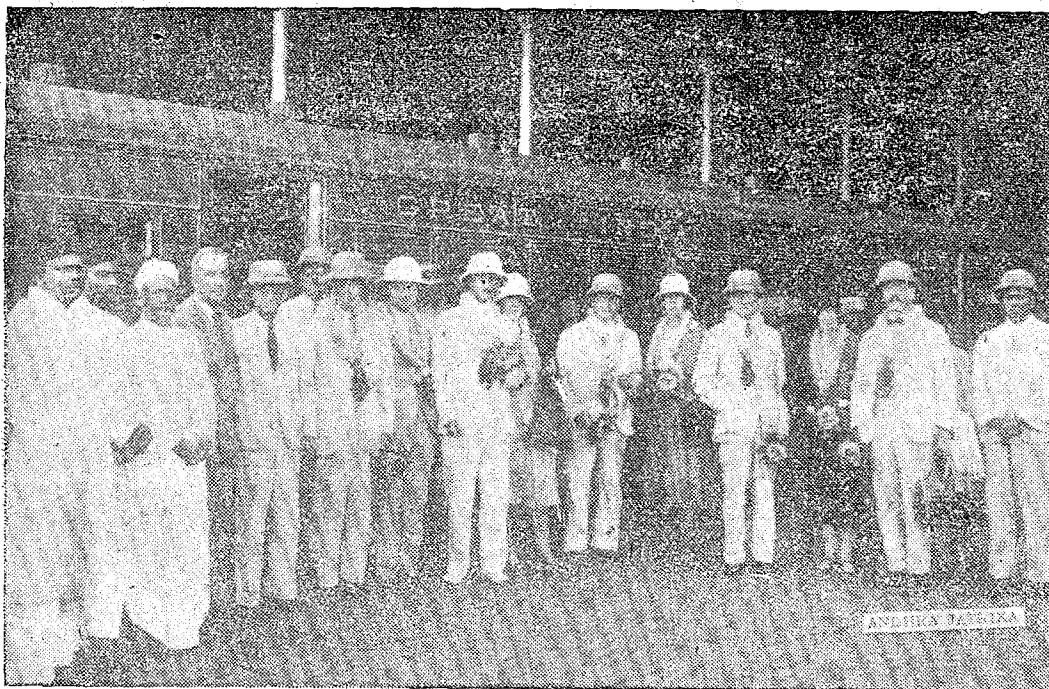
4, మల్లికార్జున పేట, జి. టి. మద్రాసు అని ప్రాధానములయ్యును

పెరంబూరు కాక్రికులనదిలో వాడియాగారువర్ణించుట. వారిభార్యగూడ యిందుగలదు. (పి. ఎ. ఎ.)

పానగలు స్మారకసభ:— అధ్యక్షతవహించిన గౌ. ది. బ. మునుస్వామినాయుడుగారు ది. బి. టి. వరదరాజునాయుడు, రా.సా. పి. సుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారు మున్నగువారు ఇందుగలరు. (వె. ఫో. బి.)

బ్యాంకింగు నిపుణులరాక:— ఇండియన్ బ్యాంకింగు విచారణసంఘము యెదుట సాక్ష్యమొసంగుటకై విదేశవ్యవహారనిపుణులు మదరాసువచ్చిరి. వారికి రామదాసుపంతులు గారును ఆరావముదయ్యంగారు మున్నగువారు సెంట్రలు స్టేషనువద్ద సన్మాన మొసంగిరి. (వె. ఫో. బి.)

వ సంతకు సుమాకరము

ఈధుమేనాము, అతిమాత్రము, రాచకురుపులు, కుక్రవమ్మ, కుక్రయము, నరముల బలహీనత, చిరకాలపు తెల్ల శేముడు, కుళివాధులు తీర్చియెట్టచే కలుగు మాత్రాకమువ్యాధుల మొదలగు మేహరోగములకు పదిసార్లు పదియోవధములను తిని తుడరక వ్యయప్రయాసల నొందుటకన్న బంగారు, వెండి, మంచినీరు, పగడములు మొదలగు వీర్యవత్తరమైన విజ్ఞాన ఔషధ సిద్ధపరచబడి నిశ్చయముగ మంచి ఆరోగ్యము నీయగలిగిన “సు వసంతకు సుమాకరము”ను నేవించి కాక్రికులనదిలో తొందలతో తమవద్దలి. అనేకులు నేవించి ఆరోగ్యమును పొంది యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చియున్నారు. ఈ 1-కి రూ. 20 కే. ట్రైయముగతయారుచేయబడిన 224 రకముల ఔషధములు గలవు— కేటలాగు ఉచితము. వెంకటేశ్వర ఆయుర్వేదనిలయము, చింతలూరు, ఆలమూరుపొట్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

వార్తలు- విశేషములు

బురవారమునా డుదయము లండనునగర మధ్యభాగము అంధకార బంధువుయ్యెను. భూమికి కొంతయెక్కున తీక్షణముగ మంచునెలకొనుటచే బండ్ల యందును, వీధులయందును దీపములకు వెలిగింపవలసివచ్చెను. కొంతసేపటికి మంచువర్షము నగరముమీదికి దిగుటచే, రోడ్లమీదను, రైలురోడ్లమీదను, నదిమీదను రాకపోకలకు చాల యిబ్బంది కల్గెను.

యూనైటెడ్ కింగ్ డం (ఇంగ్లాండు, స్కాట్లాండు, వైల్స్)లో 1930 సంవత్సరం మధ్యను పునరుద్ధరణ స్త్రీలు 1, 50, 000 వరకు హెచ్చుగనుండి రని వర్తకసంవహారి లెక్కలు దెబ్బతున్నవి. అపలు జనసంఖ్య యీసంవత్సరముందు 200, 000 వరకు హెచ్చెను. 1924 సంవత్సరములో స్త్రీల సంఖ్య యింకను హెచ్చుగనుండెను. అపుడు వారు పునరుద్ధరణ కన్న 1, 800, 000 వరకు హెచ్చుచుండిరి. అపుడు అసలు జన సంఖ్య యిప్పటికన్న యొక మిలియను (10 లక్షలు) తక్కువగ నుండెను, కూడను.

ఇటలీదేశపు సముద్ర గాములను విమానములు పరిరంధు బాల్కనీసాని యధికారముక్రింద, నక్షీణ అమెరికా ఖండమునది ప్రదేశమున బయలుదేరినవి. ఇవి అట్లాంటిక్ సముద్రముమీదుగ వెళ్ళును. దారిలో పోర్చుగీసు సిరియా యందలి బొలామాకిని వెళ్ళును.

మెక్సికో 8 వ టెరం ప్రారంభోత్సవము జరపుచు, కేసుకు అన్ని బాతులనాతిలోను సఖ్యముగలవని యుపదేశ్య సిందిరి.

కీ. శే. నన్యట్ సేన్ గారి యువదేశములు

చైనా ప్రభుత్వమువారిచే నిపుడు మన్నింపబడుచుండుట

నాన్కింగ్, డిసెం 17—1931 వ సంవత్సరం జనవరి నెల 1 వ తేదీనుండియుచే నాయం దంతటను ‘లిక్’ యనెడి పత్తును దానిని బోలిన యితర పత్తులకు రద్దుపరచ ఆయవ్యయ మంతిర్థయించెను. వానికి బదులు సన్ యోల్ సేన్ గారి యువదేశముల కనుగొనుచు కొత్తపత్తులు విధింపబడును ‘లిక్’ యనుపదమునకు సరియగు నగ మేయన ‘వెయ్యింట నొక భాగము పత్తు’ చే శీతము నం దొక స్థలము నుండి నేరొక స్థలము నకు బంపబడు సాధుగ్రలపై విధింపబడుపత్నే ‘లిక్’. విదేశవస్తులగు వర్తకుల కిది చాలాకాలమునుండి యవస్థను కల్పించునదిగ నుండెను. విశాహాయందలి గొప్పదేశము లీపత్తును రద్దుపరచింప ప్రయత్నించినది గాని నేటివరకు ముఖ్యప్రదేశములన్నిటియందును “లిక్” పత్తు నేమూలు చేయబడు కార్యాలయము లున్నవి. ఒక కొన్ని ప్రదేశములందు యిట్టి కార్యాలయములు రెండింటికి నడుమ 20 మైళ్ల దూరము మాత్రమే యుండుటయు గలదు. (ప్రత్యేకతంతి-కాపీరైటు)

ప్రకటన

భాపల్లతెలూకా కొండపాటూరు గ్రామ బోర్డు గరల్లు నూలులమార్పరు ప్రతాప శోటయ్యగారిచే వ్రాయబడిన ఆరోగ్యవాటకమును అన్ని లోకలో బోధులలోను, స్కూళ్లలోను ఉపయోగించవచ్చునని శ్రీ ఆరోగ్యకాఖాధి డైరెక్టరువారు నెం 1579 ను 28-10-30 న సిఫార్సు చేసినారు. గమక పలయువారు యీ క్రింది అడ్రసునకు వ్రాసుకొనవలయును. ప్రతి 1-కి వెల 0.2-0 ల: పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ప్రతాప శోటయ్య, బోర్డు రల్లునూలు, కొండపాటూరు, కామరాజుపొట్టు, భాపల్లతెలూకా

సంతానం పుట్టకుండా 108-1

‘కాంట్రా సెప్టిన్’

పిక్క-కే సులభమైన నురడితోపాటు 16 మోతాదుల ట్యాబులు 1-12-0 ట్యాబులకు ఇతర విషయములకు:—

చి. రామచంద్రరావు, 158, బ్రాడ్వే, మద్రాసు, సోల్ పీకెట.

ది సోషల్ వైజీన్ సిండికేట్.

ఇతర కెమిక్సులకు లంక ప్రొద్దుటపల్లె కూడ బోరకును.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టిచాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి. మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయుడములో "ఇండియాలో నెల ను మొదటివారి" రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కా రంగులు నలీనుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి యితర రకములను ముట్టరు.

130

కాంపిత్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

ముద్ది 1-కి నెల 0-10-0 అణాలు

అమృతాంజనము డిపో

మదరాసు,

హిందూ

చందనాదివటి

సెగరోగమునకు అమోఘాషధము

ఎరుపు, తెలుపు, పచ్చనెలకు రామచంద్రము 30 మాత్రలతో పూర్తిగుణముకలుగును. విచిత్రాచీ చేయవలసినవని లేదు. పథ్యముకూడ లేదు. అనేకపద్ధి ఫీకెట్టు పొందియున్నది. నెల 20 మాత్రలు రు. 8-8-0. అనుబంధతెలుపు రు. 1-10-0.

శ్రీపురసుందరీ వైద్యశాల,

కేలూగు ఉచితము

ఉపాధ్యక్షుడు, రామచంద్రపురంపొట్ల, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

విజేంట్లు కావలెను

కలనోప్పి, యిక్ష్వామయేంజా, చేయి కాలి వట్టుకొనుట, కంటినోప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక తుణుములో పోగొట్టుగల ఖ్యాతిచెందిన "జామా తెలుసునకు" సముచిత ముందు చే చేదియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. ముద్ది 1-కి అణాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు. శోభాచెందు,

ఇంగ్లీషుమందులు పలనరకులు నల్సారికో, నైట్రిక్

మొరాటికో ఆసిడ్ వ్యాపారస్థులు,

63 నెం. నైపునాయునిపేటి, మద్రాసు.

జాతీయసమష్టిధర్మ తత్వరహస్యము

సంతరావూరు భీష్మ బ్రహ్మచర్య నిత్యానంద యోగీశ్వర ప్రణీతిము.

అను గ్రంథమునందు ప్రతియొక మనుష్యుడును తన జన్మ తన జాతి తన యాత్ర తన వృత్తి తెలిసికొనవలసిన విధియొ యున్నది గనుక ఈ నాలుగు విషయములనుగూర్చి మీ లెన్నడును వినియోగపడునట్టి హిందూమత వేదరహస్య సమష్టిధర్మ తత్వరహస్యము ప్రతిస్పృతి పురాణోపాసకప్రతిపాదిత సిద్ధాంతము క్రమంగా జేటమాటలతో వ్రాయబడి యున్నది గా. పర్య సుజ్ఞాన శీఘ్రముగా ఈ గ్రంథము తెప్పించుకొని సర్వసమష్టి గ్రహించుకొనగాక. మొ: పొట్టిజాక రు. 1-0-0. కీచిచే వ్రాయబడిన "సర్వమతసారము - మోక్షమార్గము" అను గ్రంథము 4 వేదములు 1180 ఉపనిషత్తులు 32 పురాణముల సారము సాక్ష్యములతో శ్రీమద్ భాగవత గూడ ముముక్షుభాగ్యము తెలిసికొనలగిన వ్రాయబడి యున్నది. క్యాలికోరెండు రు. పొట్టిజాక రు. 1-4-0.

కనుక ఈ 2 గ్రంథములను ఒకేసారి తెప్పించుకొనువారికి సులభము.

ఆద్రాప్తి:- మ. రా. శ్రీ. టి. రంగనాయకులుగారు,

జేటపాలెంపొట్ల, రవాణా లిమిటెడ్ముద్రము, గుంటూరుజిల్లా.

జాండుగారి ఆశోకారిష్టము

(భైషజ్య రత్నావళి)

శ్రీలకు కలిగే సర్వవిధ దుర్బలములకు నుపయోగించు గొప్ప టూనిక్కునంటి డివ్యోషధము. మరిన్ని శ్రీల బహిష్కర్తృత్వముల నన్నిటిని నివారణచేయును. కడుపు నొప్పి, ఋతుస్రావము, రక్తస్రావము, సోమరోగములు సహా నివర్తించును.

దీని నుపయోగించుటచేత గర్భహీనతను పోగొట్టి గర్భము ధరింపజేయుగలదు గాన శిశువులు పుట్టిగలవనై వ్యాధులనుండి నిర్ముక్తు లగుదురు. శ్రీలకు ప్రసవము నకు వెనుక అర్హులైన బలము కలుగజేయును.

Manufactured by:-

THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS, LTD.,

Sold everywhere

Bombay 14.

Sole Agents for Madras Presidency:-

దామోదర ఆంధ్ర కంపెనీ,

78, చైనాబజారురోడ్డు, జి. టి. మద్రాసు.

సహా విజేంట్లు:- ఆనంతపురం-కే. రామకృష్ణమూచార్యులు, మచిలీపట్నం-కే. వి. మాణిక్యరావుగారు, బవుల్ ఎక్స్ ప్రెస్ వర్క్, సర్కిల్ పేట.

కాకినాడ-లక్ష్మీనారాయణ అంధు కంపెనీ.

గుంటూరు-డి ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ప్లాంట్స్.

ధర్మవరం-వైద్యం హనుమంతరావుగారు.

నరసాపురం-వై. సత్యనారాయణగారు.

నెల్లూరు-డి ఆరియన్ ఫార్మసీ.

తెజవాడ-శ్రీ చంద్రమూర్తిశ్వర అంధు కంపెనీ.

రాజమండ్రి-ఈశ్వరదాసు అంధు కంపెనీ,

మెయిక్ రోడ్డు,

తెనాలి-కృష్ణాఫానిస్ట్రోపు.

ఏలూరు-చాదరి కంపెనీ.

తణుకు-టి. సత్యనారాయణగారు.

మారులేరు-డాక్టరు న. రామిరెడ్డిగారు.

విశాఖపట్నం-నూకల మూలయ్యగారు.

మదనపల్లి-ఓ. పట్టాభిరామయ్య అంధు సన్న్.

రాజోలు-భారం బ్రదర్స్.

ఇందుపూరు-కె.ఆర్. భాస్కరయ్య అంధు బ్రదర్స్.

నిడదవోలు-కొమ్మూరి వీరభద్రయ్యగారు.

పాలకోలు-వి. వి. నారాయణ అంధు.

వి. వి. ఎల్. స్వామి.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు
30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
శిశులకు! (పోట్లబిల్లులు ప్రత్యేకము) గుణము! శరీరములో ఉష్ణభిక్తముచే కలిగిడి వెళ్ళుకాలకు ఈ మాత్రలు దివ్యవృత్తిము. అజీర్ణము, అరచి, అవులిం తలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, వెక్కిళ్లు, సర్వాంగములయందు జలశయము, షిక్కిలు, పొర్లుపుములు, శిరస్సు, కేళ్లు, అక్కులు, మొదలగు వానియందు ఖలిగిడి నొప్పలను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు చేర్చును.
ఈమాత్రలు మేహవారినొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవ ఔషధముగలవేరను వరమహంసప్రతిష్ఠ యాని చేప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
చిరుకామా:- ఆయుర్వేద వైద్యనిలయ, ఎలక్ట్రు బాట్లు, నిడుమాల, (కృష్ణాజిల్లా)

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము-మేహము, నిక్కాక, శిష్నవ్రువ, శుక్లవ్రువ, అతిమూత్రము మొదలగువాటిని హరించి యంచి బలమును, దీర్ఘవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 తులముల డబ్బీ రు. 1-4-0. పాలనుగంధి లేహ్యము-రక్తకుడికి శ్రేష్ఠమయినది. సహామేహము, మేహపాదలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు, క్షిణోష్ణులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలు. 20 తుల డబ్బీ రు. 1-4-0. వి. వి. భద్రులు వే. బి. కి. 3. అంధురోగముల్యధమానం, పెరిటిస్, నెల్లూరుజిల్లా.